

Nyonc Nyux Lagx Paik

使徒行传

Liingx Saip Guaenl Menl Dos Lagx Yot

1 Tiic Ah Feih Loc ax, yaoc xap benh leec unv yangx, wah touk dens qit Yeeh Suh weex nup weex siih、weex nup eeus nyenc, ²touk maoh baengh Guaenl Menl YADC menv lagx paik maoh ags LAIH jah weex nup weex, aol weex touk maoh douh sibs qak menl maenl jah lenx. ³Maoh douh haik yangx, aol OIL bagl biingv deic XENP BENS nyenc soh xeenk dos lagx paik nuv, nyimp JAH MAOH xeenk ugs siik xebc maenl, angx wah siih guagl Wangc Menl. ⁴Yeeh Suh nyimp JAH MAOH DAENGL juml xic jah, YADC JAH MAOH wah: “Bix yuv lic Yeeh Lul Sax Lenc, yuv gas touk menv Bux liingx saip jah. Menv naih laengx JANGS xaop lis qingx yaoc wah dah jah. ⁵Yoc Hanp JANGS aol naemx xugs xenp, MEEC dah mieengc maenl, xaop yuv lis Guaenl Menl xugs xenp.”

Yeeh Suh Qak Menl

⁶JAH MAOH DAENGL juml xic jah, hamk Yeeh Suh: “Xus ax, nyac xonv wedt guagl Yix Seec Lieec, laengx nyaoh xic naih JANGS MEEC?” ⁷Yeeh

圣灵的应许

1 提阿非罗啊，我已经作了前书，论到耶稣开头一切所行、所教训的，²直到他借着圣灵吩咐所拣选的使徒，以后被接上升的日子为止。³他受害之后，用许多的凭据将自己活活地显给使徒看，四十天之久向他们显现，讲说神国的事。⁴耶稣和他们聚集的时候，嘱咐他们说：“不要离开耶路撒冷，要等候父所应许的，就是你们听见我说过的。⁵约翰是用水施洗，但不久几日，你们要受圣灵的洗。”

耶稣升天

⁶他们聚集的时候，问耶稣说：“主啊，你复兴以色列国，就在这时候吗？”

Suh nyimp JAH MAOH wah: “Bux baengh biingv env maoh jingh maenl nup xic nup, MEEC JANGS saip xaop wox. ⁸Guaenl Menl map nyaoh wul xenp xaop, xaop laengx jingh lis benh siih, yuv nyaoh Yeeh Lul Sax Lenc、daengc dih wangp Yuc Taip daengh Sax Max Liih Yal, aol weex touk dih lenx peep, nyimp yaoc weex bagl biingv.” ⁹Wah wenp sungp naih, JAH MAOH eev nuv xic jah, maoh laengx douh sibs qak menl, lis il duc mas deic maoh sibs bail, suh MEEC lis nuv maoh yangx. ¹⁰Maoh qak wul bail, JAH MAOH jaenl dal naengc menl xic jah, deeh yunv lis yac mungx nyenc daens ugs bagx, SENH nyaoh mangv geel wah: ¹¹“Nyenc Jah Liih Liih ax, xaop weex duc mangc SENH dih naengc menl? Yeeh Suh lic xaop douh sibs qak menl, xaop nuv maoh weex nup qak menl bail, maoh xonv yuv weex jav map.”

Lah Nyenc Qik Yuc Dal

¹²Lis il jagc jenc, guanl Jenc Ganx Lanx, egs Yeeh Lul Sax Lenc MEEC gail, lis maenl sav soh heenk qamt il jav gail (maenl sav soh heenk qamt yac liix kuenp). Hap jav, lagx yot dah aox jav xonv bail Yeeh Lul Sax Lenc, ¹³laos aox xingc, laengx qak jagc yanc gongc JAH MAOH nyaoh jah. Nyaoh aox jav lis Biix Deec、Yoc Hanp、Yal Geec、Anh Deec Liec、Feih Liic、Doh Max、Bah Doh Loc Maix、Max Taip、lagx Yal Leec Feih guanl Yal Geec、nyenc dangx fenp doul Xix Menc daengh lagx Yal Geec guanl Yuc Dal. ¹⁴Menv nyenc naih nyimp mieengc mungx nyenc miegs, daengh neix Yeeh Suh Max Liil Yal, eengv lis nongx banl

⁷ 耶稣对他们说：“父凭着自己的权柄所定的时候、日期，不是你们可以知道的。⁸但圣灵降临在你们身上，你们就必得着能力，并要在耶路撒冷、犹太全地，和撒玛利亚，直到地极，作我的见证。”⁹说了这话，他们正看的时候，他就被取上升，有一朵云彩把他接去，便看不见他了。¹⁰当他往上去，他们定睛望天的时候，忽然有两个人身穿白衣，站在旁边，说：¹¹“加利利人哪，你们为什么站着望天呢？这离开你们被接升天的耶稣，你们见他怎样往天上去，他还要怎样来。”

拣选代替犹大的使徒

¹² 有一座山，名叫橄榄山，离耶路撒冷不远，约有安息日可走的路程（“安息日可走的路程”约为一公里）。当下，门徒从那里回耶路撒冷去，¹³进了城，就上了所住的一间楼房。在那里有彼得、约翰、雅各、安得烈、腓力、多马、巴多罗买、马太、亚勒腓的儿子雅各、奋锐党的西门，和雅各的儿子（或作“兄弟”）犹大。¹⁴这些人同着几个妇人，和耶稣

Yeeh Suh, ledp daengc longc daengc sais yogc yuih Wangc Menl.

¹⁵Xic jav, LIS OIL nyenc DAENGL juml, LIS il begs nyih xebc mungx qak luih, Biix Deec laengx nyaoh aox dav jaix nongx jenc map, wah: ¹⁶“Douc jaix nongx, nyaoh Leec Menl LIS sungp donv mus lenc, suh JANGS Guaenl Menl yaml ebl Dal Wil wah touk Yuc Dal daiv nyenc sabp Yeeh Suh; menv siih naih jingh yuv douh sungp nyungl. ¹⁷Maoh bens JANGS nyaoh aox dav daol, eengv nyaoh benh ongl lagx paik naih lis il wenp. ¹⁸Mungx nyenc naih deic menv ongl sinc MEEC douh liix jah, jeis il nyil yav, dah lenc xenp kaemk, longc lav, sais ledp beeuv ugs map. ¹⁹Nyaoh Yeeh Lul Sax Lenc wagx jenl ledp wox siih naih, il naih JAH MAOH XAOL sungp dih wangp jah nyimp nyil yav jav aol guanl Yal Geeec Dal Max, piat ugs map laengx JANGS “yav padt”.

²⁰Yenv yuih Leec Al Bus xap lis:

‘Dogc liangp doiv maoh nyaoh jah biinv wenp sagx wangp, MEEC LIS nyenc nyaoh aox yanc maoh nyaoh’;

eengv wah:

‘Dogc liangp nyenc MIH lis benh ongl maoh.’

²¹Il naih Xus Yeeh Suh nyaoh aox dav daol naih bens laos ugs xic jah, ²²laengx JANGS dah Yoc Hanp xugs xenp qit, aol weex touk maenl Xus lic daol douh sibs qak menl weex lenx, jingh yuv dah menv nyenc bens nyimp daol weex banx jah, LAIH il mungx nyimp daol gaenx weex bagl biingv dos Yeeh Suh xonv soh naenl siih naih.”

²³Xah il naih LAIH yac mungx nyenc, laengx JANGS

的母亲马利亚，并耶稣的弟兄，都同心合意地恒切祷告。

¹⁵那时，有许多人聚会，约有一百二十名，彼得就在弟兄中间站起来，说：¹⁶“弟兄们，圣灵借大卫的口，在圣经上预言领人捉拿耶稣的犹大；这话是必须应验的。¹⁷他本来列在我们数中，并且在使徒的职位上得了一份。¹⁸这人用他作恶的工价买了一块田，以后身子仆倒，肚腹崩裂，肠子都流出来。¹⁹住在耶路撒冷的众人都知道这事，所以按着他们那里的话给那块田地起名叫亚革大马，就是“血田”的意思。

²⁰因为诗篇上写着，说：

‘愿他的住处变为荒场，
无人在内居住’；

又说：

‘愿别人得他的职分。’

²¹所以主耶稣在我们中间始终出入的时候，²²就是从约翰施洗起，直到主离开我们被接上升的日子为止，必须从那常与我们作伴的人中立一位与我们同作耶稣复活的见证。”²³于是选举两个人，就是那叫

munx guanl Yoc Seec (yuh sint weex Bah Sah Bah, eengv sint weex Yuc Sil Duh) daengh Max Tiix Yal. ²⁴Wagx jenl laengx yogc yuih Wangc Menl, wah: “Xus ax, nyac wox sais longc sinp jenl weenh wagx, qouc nyac dah yac munx nyenc naih, xiv ugs nyac yuv LAIH munx nup, ²⁵aol maoh lis benh ongl lagx paik naih. Benh ongl naih Yuc Dal baenv wangk yangx, saoc dih wangp maoh bail yangx.” ²⁶Xah il naih wagx jenl wil JAH MAOH ngaoc xeenh, ngaoc ugs Max Tiix Yal; maoh laengx nyimp xebc edl munx lagx paik jah weex il douc.

Guaenl Menl Map Touk

2 Sigs ngox xebc maenl touk yangx, lagx yot ledp juml il doiv. ²Deeh yunv, lis soh dah wul menl ungs luih map; xongs il duc lemc laox xuih dah, wadp digs aox yanc JAH MAOH nyaoh jah; ³eengv lis mac xongs mac buil xeenk ugs map, DAENGL pieek dogl nyaoh wul gaos JAH MAOH. ⁴JAH MAOH laengx lis Guaenl Menl digs xenp, XAOL ebl naengl Guaenl Menl saip jah, wah sungp guagl MIH map.

⁵Xic jav, lis nyenc Yuc Taip juiv senk jah dah dees mas menl OIL guagl map, nyaoh Yeeh Lul Sax Lenc nyaoh. ⁶Soh naih laenv il ungs, wagx jenl ledp map DAENGL juml, ags nyenc ags lis qingk lagx yot aol soh senl yangp bens wah sungp, laengx qingk nyads longc; ⁷ledp gaiv liogp wah: “Nuv ax! Menv nyenc wah sungp jah MEEC ledp JANGS nyenc Jah Lijh Lijh il?” ⁸Daol weex nup ags nyenc ags lis qingk JAH MAOH wah menv sungp daol dah naengl uns bens yongh jah leel?

作巴撒巴，又称呼犹太都的约瑟和马提亚。²⁴众人就祷告说：“主啊，你知道万人的心，求你从这两个人中，指明你所拣选的是谁，²⁵叫他得这使徒的位分。这位分犹太已经丢弃，往自己的地方去了。”²⁶于是众人为他们摇签，摇出马提亚来；他就和十一个使徒同列。

圣灵降临

2 五旬节到了，门徒都聚集在一处。²忽然，从天上有响声下来；好像一阵大风吹过，充满了他们所坐的屋子；³又有舌头如火焰显现出来，分开落在他们各人头上。⁴他们就被圣灵充满，按着圣灵所赐的口才，说起别国的话来。

⁵那时，有虔诚的犹太人从天下各国来，住在耶路撒冷。⁶这声音一响，众人都来聚集，各人听见门徒用众人的乡谈说话，就甚纳闷；⁷都惊讶希奇说：“看哪！这说话的不都是加利利人吗？”⁸我们各人怎么听见他们说我们生来所用的乡谈呢？⁹我们帕提

⁹Daol nyenc Pap Tiic Yal, nyenc Max Dail, nyenc Yih Lanc, daengh menv nyenc nyaoh Mix Soc Buc Dac Miix Yal, Yuc Taip, Jah Pap Doh Jah, Benx Duh, Yal Xip Yal, ¹⁰Fuc Lix Jah, Pangc Feih Liil Yal, Aih Jic, eengv dah Liil Biix Yal touk Gux Liil Nail il lungc dih wangp jav; aox nyenc egt dah Loc Max map jah, ¹¹Lis nyenc Yuc Taip, eengv Lis nyenc laos jaol Yuc Taip jah; nyenc Keep Liix Teep daengh nyenc Ah Lah Boc, ledp lis qingk JAH MAOH yongh soh senl yangp wah sungp, angx touk Wangc Menl weex menv siih laox jah.” ¹²Wagx jenl ledp liogp sais donv, DAENGL baov wah: “Menv naih JANGS duc mangc?” ¹³Naengl Lis nyenc gol yiup, wah: “JAH MAOH JANGS jil kuaot meik jaengv yangx.”

Biix Deec Nyaoh Sibs Ngox Xebc Maenl Jah Wah Banc Lix

¹⁴Biix Deec daengh xebc edl mungx lagx paik SENH jenc map, songk soh wah: “Nyenc Yuc Taip daengh daengc menv nyenc nyaoh Yeeh Lu! Sax Lenc jah! Naenl siih naih xaop yuv wox, buh yuv xegl kap qingk sungp yaoc. ¹⁵Xaop xangk menv nyenc naih JANGS jaengv kuaot yangx, wah map MEEC JANGS jaengv kuaot, yenv yuih xic gobs touk hedp saemp dav xenc xic (jus dianx). ¹⁶Menv naih xah JANGS mungx nyenc wox unv lenc Yoc Eeh wah jah:

¹⁷Wangc Menl wah: Nyaoh maenl lenx peep, yaoc yuv deic Guaenl yaoc liemc dos menv Lis xenp nanx jah, duc lagx xaop yuv wah sungp donv mus lenc,

亚人、玛代人、以拦人，和住在美索不达米亚、犹太、加帕多家、本都、亚细亚、¹⁰弗吕家、旁非利亚、埃及的人，并靠近古利奈的利比亚一带地方的人，从罗马来的客旅中，¹¹或是犹太人，或是进犹太教的人，克里特和阿拉伯人，都听见他们用我们的乡谈，讲说神的大作为。”¹²众人就都惊讶猜疑，彼此说：“这是什么意思呢？”¹³还有人讥诮，说：“他们无非是新酒灌满了。”

彼得在五旬节讲道

¹⁴彼得和十一个使徒站起，高声说：“犹太人和一切住在耶路撒冷的人哪！这件事你们当知道，也当侧耳听我的话。¹⁵你们想这些人是醉了，其实不是醉了，因为时候刚到上午九点。¹⁶这正是先知约珥所说的：

¹⁷神说：在末后的日子，我要将我的灵浇灌凡有血气的，你们的儿女要说预言，

lagx liix xaop yuv lis nuv yangh liogp, nyenc
laox yuv biaenl janl ags xongs,

¹⁸Nyaoh nyanl maenl jav,
yaoc yuv deic Guaenl yaoc liemc dos lagx
eit banl lagx eit miegs yaoc, JAH MAOH
laengx yuv wah sungp donv mus lenc.

¹⁹Nyaoh wul menl yaoc yuv xeenk ugs siih
liogp, nyaoh dees dih yaoc yuv xeenk ugs
yings Wangc Menl, lis padt、lis buil、lis
guaenc.

²⁰Dav menl yuv biinv wenp naeml dengv,
nyanl yuv biinv wenp padt, menv naih ledp
nyaoh maenl Xus yuh mags yuh mungl
guanl mix touk xic jah.

²¹Touk xic jav,
daengc menv qouc guanl Xus jah, jingh yuv
lis juv.’

²²Nyenc Yix Seec Lieec ax! Xaop yuv qingx sungp
yaoc: Wangc Menl yam! nyenc Nac Sax Leeh
Yeeh Suh nyaoh dav xaop weex jiv ags xongs、
siih liogp、yings Wangc Menl, deic maoh weex
bagl biingv ugs map, menv naih xaop ags wox.

²³Maoh XUIP XAOL meix xangk Wangc Menl unv
wox jah, douh jaoh dos nyenc, xaop laengx
yam! miac nyenc MEEC deic banc konx jah, deic
maoh dags nyaoh wul meix siik eev sat bail.

²⁴Wangc Menl siip deic maoh dah egs nanh deil
gaic ugs, aol maoh xonv soh, yenv yuih maoh
bens douh mangv yeml daems MEEC lis. ²⁵Dal
Wil xiv maoh wah:

‘Yaoc lis nuv Xus bens nyaoh dav nas yaoc,
maoh nyaoh mangv wap yaoc,
aol yaoc bens MEEC ngaoc neip.

你们的少年人要见异象，老年人要作异梦。

¹⁸在那些日子，
我要将我的灵浇灌我的仆人和使女，
他们就要说预言。

¹⁹在天上我要显出奇事，
在地下我要显出神迹，
有血、有火、有烟雾。

²⁰日头要变为黑暗，
月亮要变为血，
这都在主大而明显的日子未到以前。

²¹到那时候，
凡求告主名的，
就必得救。’

²²以色列人哪！请听我的话：神借着拿撒勒人耶稣在你们中间施行异能、奇事、神迹，将他证明出来，这是你们自己知道的。²³他既按着神的定旨、先见被交与人，你们就借着无法之人的手，把他钉在十字架上杀了。²⁴神却将死的痛苦解释了，叫他复活，因为他原不能被死拘禁。²⁵大卫指着他说：

‘我看见主常在我眼前，
他在我右边，
叫我不至于摇动。

²⁶Il naih aox longc yaoc xeengp sais,
Guaenl (leec Xih Lac weex "mac") yaoc up naengl,
xenp nanx yaoc yuv anl wanp nyaoh aox
dos sais jah.

²⁷Yenv yuih nyac MEEC deic guaenl yaoc baenv
nyaoh mangv yeml,
buh MEEC aol Mungx Bings Singh nyac nuv
muil pak.

²⁸Nyac saemp doh deic kuenp mingh xiv dos
yaoc,
jingh aol yaoc yenv yuih jinv nas nyac,
xeengp sais aol weex touk biingx sais.'

²⁹Jaix nongx banl! Siih ongs mangh Dal Wil, yaoc
yuv tangx tangx lebc xaop, maoh deil yangx,
buh emv sangv yangx, wenc muh maoh touk xic
naih naengl nyaoh dih wangp daol. ³⁰Dal Wil
XUIP JANGS nyenc wox unv lenc, yuh wox Wangc
Menl nyimp maoh liih dah, yuv dah nyenc
saemh lenc maoh jiml il mungx suiv nyaoh wul
daengv jeeuh maoh, ³¹maoh saemp nuv tingp
tut siih naih, angx wah Jih Duc xonv soh:

'Guaenl maoh MEEC bianh nyaoh mangv
yeml;

xenp nanx maoh buh MEEC nuv muil pak'.

³²Yeek Suh naih, Wangc Menl aol maoh xonv
soh yangx, daol ledp nyimp siih naih weex bagl
biingv. ³³Maoh douh miac wap Wangc Menl jiml
pangp, eengv dah aox Bux sibs lis Guaenl Menl
lingx saip jah, laengx deic mungx Guaenl Menl
xaop lis qingk lis nuv jah, yuv luih map. ³⁴Dal Wil
MEEC lis qak touk wul menl, maoh ags wah:

²⁶所以我心里欢喜，
我的灵(原文作“舌”)快乐，
并且我的肉身要安居
在指望中。

²⁷因你必不将我的灵魂
撒在阴间，
也不叫你的圣者见朽
坏。

²⁸你已将生命的道路指
示我，
必叫我因见你的面(或作
“叫我在你面前”)，得着满足
的快乐。'

²⁹弟兄们！先祖大卫的事，
我可以明明地对你们说，
他死了，也葬埋了，并且他
的坟墓直到今日还在我们
这里。³⁰大卫既是先知，又
晓得神曾向他起誓，要从
他的后裔中立一位坐在他的
宝座上，³¹就预先看明这
事，讲论基督复活说：

‘他的灵魂不撒在阴间；

他的肉身也不见朽坏。’

³²这耶稣，神已经叫他复活
了，我们都为这事作见证。

³³他既被神的右手高举(或
作“他既高举在神的右边”)，又从
父受了所应许的圣灵，就
把你们所看见、所听见的
浇灌下来。³⁴大卫并没有升
到天上，但自己说：

‘Xus nyimp Xus yaoc wah:

Nyac suiv nyaoh mangv wap yaoc,

³⁵gas yaoc aol menv nyenc saengl nyac jah weex daengv sinh dinl dos nyac.’

³⁶Il naih, daengc yanc Yix Seec Liec yuv nyaengc wox, xaop dags mungx Yeeh Suh naih nyaoh wul meix siik eev, Wangc Menl jiml maoh weex xus、weex Jih Duc yangx.” ³⁷Wagx jenl lis qingk menv sungp naih, aox longc xongs douh mungv, laengx nyimp Biix Deec daengh menv lagx paik mih jah wah: “Jaix nongx, jiul yuv weex nup weex.” ³⁸Biix Deec wah: “Xaop ags nyenc ags yuv xonv sais, baengh guanl Yeeh Suh Jih Duc lis xugs xenp, aol xaop lis todt soix, jingh yuv liingx sibs Guaenl Menl Wangc Menl saip jah; ³⁹yenv yuih Guaenl Menl naih JANGS liingx saip dos xaop daengh duc lagx xaop, eengv dos daengc menv nyenc kuenp gail jah, suh JANGS menv Xus Wangc Menl LAIH map jah.” ⁴⁰Biix Deec naengl aol OIL sungp weex bagl biingv, qeenk JAH MAOH wah: “Xaop yuv ags juv XENP BENS todt saemh nyenc oul jongv naih.” ⁴¹Xah il naih menv nyenc liingx sibs sungp maoh jah, laengx lis xugs xenp yangx. Il maenl jav, lagx yot qimp lis samp sinp nyenc qak luih. ⁴²JAH MAOH ledp yenc yenc deic sungp lagx paik eeus, DAENGL sibs DAENGL qamt、lav oux siic、yogc yuih.

Lagx Senk Dah Nyanl Maenl

⁴³Wagx jenl ledp qingk yaot, lagx paik eengv weex OIL siih liogp OIL yings Wangc Menl.

⁴⁴Menv nyenc senk jah ledp nyaoh il doiv, MEEC heenk yangh xonh mangc gaenx yongh, ⁴⁵eengv

‘主对我主说：

你坐在我的右边，

³⁵等我使你仇敌作你的脚凳。’

³⁶故此，以色列全家当确实地知道，你们钉在十字架上的这位耶稣，神已经立他为主、为基督了。”³⁷众人听见这话，觉得扎心，就对彼得和其余的使徒说：“弟兄们，我们当怎样行？”

³⁸彼得说：“你们各人要悔改，奉耶稣基督的名受洗，叫你们的罪得赦，就必须领受所赐的圣灵，³⁹因为这应许是给你们和你们的儿女，并一切在远方的人，就是主我们神所召来的。”

⁴⁰彼得还用许多话作见证，劝勉他们说：“你们当救自己脱离这扭曲的世代。”

⁴¹于是领受他话的人就受了洗。那一天，门徒约添了三千人。⁴²都恒心遵守使徒的教训，彼此交接、掰饼、祈祷。

信徒的生活

⁴³众人都惧怕。使徒又行了许多奇事神迹。⁴⁴信的人都在一处，凡物公用，

⁴⁵并且卖了田产、家业，照

beel daeml yav、eel jiv, XAOL ags mungx ags yuv aol menv duc mangc map pieek dos ags mungx nyenc. ⁴⁶JAH MAOH maenl maenl dongc longc dongc sais yenc yenc nyaoh aox dangc jeenh Wangc Menl, nyaoh aox yanc lav oux siic, longc xengc sais maengx、laox xedc gaenx siic jil oux, ⁴⁷bus Wangc Menl, lis daengc begs singk liangp. Xus deic menv nyenc lis juv jah, maenl maenl qimp dos JAH MAOH.

Biix Deec Nyaoh Dav Dol Dangc Jeenh Juv Lail Nyenc Kuac

3 Jodx maenl lenc dav mih xic (samp dianx) yogc yuih Wangc Menl xic jah, Biix Deec、Yoc Hanp qak dangc jeenh bail. ²Lis il mungx nyenc, ugs menl guangl map laengx JANGS nyenc kuac, maenl maenl douh nyenc jungl map, songk nyaoh mangv nugs il jagc dol dangc jeenh (dol jav guanl Dol Wap), gaiv menv nyenc laos dangc jeenh jah. ³Maoh lis nuv Biix Deec、Yoc Hanp yuv laos dangc jeenh, laengx qouc JAH MAOH pieek. ⁴Biix Deec、Yoc Hanp jaenl dal naengc maoh. Biix Deec wah: “Nyac nuv jiul.” ⁵Mungx nyenc jav laengx dos dal nuv JAH MAOH, dos sais lis duc mangc.

⁶Biix Deec wah: “Jeml nyaenc yaoc ledp MEEC LIS, xah laot deic menv yaoc LIS jah saip dos nyac. Yaoc baengh guanl nyenc Nac Sax Leeh Yeeh Suh Jih Duc, sint nyac jenc map qamt!” ⁷Laengx gaic miac wap maoh, gungh maoh jenc map, dinl maoh daengh dal dinl maoh laengx guas jax xedt lail yangx, ⁸suh biiul jenc map, SENH dih, yuh qamt kuenp; nyimp JAH MAOH laos dangc jeenh Wangc Menl, qamt kuenp, biul

各人所需用的分给各人。⁴⁶ 他们天天同心合意恒切地在殿里，且在家中掰饼，存着欢喜、诚实的心用饭，⁴⁷ 赞美神，得众民的喜爱。主将得救的人天天加给他们。

彼得在殿门口医好瘸腿的人

3 下午三点祷告的时候，彼得、约翰上圣殿去。² 有一个人，生来是瘸腿的，天天被人抬来，放在殿的一个门口（那门名叫美门），要求进殿的人周济。³ 他看见彼得、约翰将要进殿，就求他们周济。⁴ 彼得、约翰定睛看他。彼得说：“你看我们。”⁵ 那人就留意看他们，指望得着什么。

⁶ 彼得说：“金银我都没有，只把我所有的给你。我奉拿撒勒人耶稣基督的名，叫你起来行走！”⁷ 于是拉着他的右手，扶他起来，他的脚和踝子骨立刻健壮了，⁸ 就跳起来，站着，又行走；同他们进了殿，走着，跳着，赞美神。⁹ 百姓

dinl, bus Wangc Menl. ⁹Begs singk ledp lis nuv maoh qamt kuenp, bus Wangc Menl; ¹⁰wox meel maoh JANGS mungx bens suiv nyaoh mangv nugs Dol Wap dangc jeenh Wangc Menl gaiv sinc jah, laengx yenv yuih menv siih maoh deml jah aox longc gaiv liogp, eengv deil yunv.

Biix Deec Nyaoh Dinl Langc Soc Lot Ment Jah Wah Banc Lix

¹¹Mungx nyenc jav eev nyaoh dees dinl langc Soc Lot Ment jah, gaic Biix Deec、Yoc Hanp, oil begs singk weex laot bieeuvtouk geel JAH MAOH, qingk gaiv liogp gungc. ¹²Biix Deec lis nuv laengx nyimp begs singk wah: “Nyenc Yix Seec Ljeec ax! Weex duc mangc deic siih naih nuv weex menv gaiv liogp leel? Weex duc mangc jaenl dal nuv jiul, xangk jiul yenv yuih juiv yuih Wangc Menl, eengv baengh benh siih jiul aol lis mungx nyenc naih qamt il? ¹³Wangc Menl Yal Beec Lah Hanp、Yix Sah、Yal Geec, laengx JANGS Wangc Menl mangh aov mangh laoh daol, aol lagx eit maoh Yeeh Suh mungl guanl yangx; xaop siip deic maoh jaoh dos Biix Lah Doh. Biix Lah Doh jingh sais yuv songk maoh, xaop naengl nyaoh dav nas Biix Lah Doh baenv liul maoh. ¹⁴Xaop baenv liul mungx bings singh douh liix jah, daov qouc songk il mungx nyenc sat nyenc jah dos xaop. ¹⁵Xaop sat jah JANGS mungx Xus saip jiuc soh jah, Wangc Menl siip aol maoh dah deil xonv soh yangx; jiul ledp JANGS nyimp siih naih weex bagl biingv. ¹⁶Yenv yuih senk guanl maoh, guanl maoh laengx aol mungx nyenc xaop lis nuv eengv wox meel naih guas jax yangx; xah JANGS menv senk sais Yeeh

都看见他行走，赞美神；
¹⁰ 认得他是那素常坐在殿的美门口求周济的，就因他所遇着的事，满心希奇、惊讶。

彼得在所罗门廊下讲道

¹¹ 那人正在称为所罗门的廊下，拉着彼得、约翰，众百姓一齐跑到他们那里，很觉希奇。¹² 彼得看见，就对百姓说：“以色列人哪！为什么把这事当作希奇呢？为什么定睛看我们，以为我们凭自己的能力和虔诚使这人行走呢？
¹³ 亚伯拉罕、以撒、雅各的神，就是我们列祖的神，已经荣耀了他的仆人耶稣（“仆人”或作“儿子”）；你们却把他交付彼拉多。彼拉多定意要释放他，你们竟在彼拉多面前弃绝了他。¹⁴ 你们弃绝了那圣洁公义者，反求着释放一个凶手给你们。¹⁵ 你们杀了那生命的主，神却叫他死里复活了；我们都是为这事作见证。¹⁶ 我们因信他的名，他的名便叫你们所看见、所认识的这人健壮了；正是他所赐的信心，叫这人在

Suh saip jah aol mungx nyenc naih nyaoh dav xaop nyenc gungc ledp lail singx yangx.

¹⁷Jaix nongx, yaoc wox xaop weex siih naih JANGS MEEC wox aox, nyenc mungx xaop buh JANGS il naih. ¹⁸Wangc Menl yaml ebl oil nyenc wox unv lenc wah sungp donv, wah touk Jih Duc yuv douh haik, laengx il naih douh sungp nyungl yangx. ¹⁹Xaop yuv xonv sais qamt XINGV, aol soix xaop lis miads bail, ²⁰il naih, nyanl maenl anl wanp laengx yuv dah dav nas Xus touk map. Xus buh yuv paik mungx Jih Duc Yeeh Suh saemp douh LAIH jah dos xaop. ²¹Menl jingh yuv liout maoh, gas touk xic weenh xonh siip wedt jah weex lenx, xic naih laengx JANGS Wangc Menl dah daengv menl dih map, yaml ebl nyenc wox unv lenc wah jah. ²²Moh Xih wah dah: 'Xus Wangc Menl yuv dah aox jaix nongx xaop nyimp xaop jiml il mungx nyenc wox unv lenc xongs yaoc, daengc menv maoh nyimp xaop wah jah, xaop ledp yuv qingk. ²³Daengc menv MEEC qingk mungx nyenc wox unv lenc jah, bens yuv dah aox begs singk jah weex deil xodx lieeux.' ²⁴Dah Sah Mux Eec map, daengc menv nyenc wox unv lenc jah, MEEC heenk nouc wah sungp donv mus lenc, buh ledp wah touk nyanl maenl naih. ²⁵Xaop JANGS lagx kuanp nyenc wox unv lenc, buh liingx sibs menv yot Wangc Menl nyimp ongs bux xaop jiml jah, Wangc Menl laengx JANGS nyimp Yal Beec Lah Hanp wah: 'Nyaoh dees dih weenh hangc begs singk ledp yuv GAIV nyenc saemh lenc nyac deml lail.' ²⁶Wangc Menl XUIP jiml lagx eit maoh (MEEC XIH wah "lagx maoh"), laengx paik maoh touk aox xaop map dah unv, aol xaop deml lail, sint xaop ags nyenc ags xonv

你们众人面前全然好了。

¹⁷弟兄们，我晓得你们做这事是出于不知，你们的官长也是如此。¹⁸但神曾借众先知的口，预言基督将要受害，就这样应验了。¹⁹所以你们当悔改归正，使你们的罪得以涂抹，²⁰这样，那安舒的日子就必从主面前来到。主也必差遣所预定给你们的基督耶稣降临。²¹天必留他，等到万物复兴的时候，就是神从创世以来，借着圣先知的口所说的。²²摩西曾说：‘主神要从你们弟兄中间给你们兴起一位先知像我，凡他向你们所说的，你们都要听从。’²³凡不听从那先知的，必要从民中全然灭绝。’²⁴从撒母耳以来的众先知，凡说预言的，也都说到这些日子。²⁵你们是先知的子孙，也承受神与你们祖宗所立的约，就是对亚伯拉罕说：‘地上万族都要因你的后裔得福。’²⁶神既兴起他的仆人（或作“儿子”），就先差他到你们这里来，赐福给你们，叫你们各人回转，离开罪恶。”

dah map, baenv soix yax dov.”

Biix Deec Daengh Yoc Hanp Nyaoh Dangc Wagx Nyenc Top Douh Dadl

4 Lagx paik nyimp begs singk wah sungp xic jah, sangh dov sac、nyenc top xut dangc jeenh daengh nyenc Sah Duh Gaih, deeh yunv map yangx. ²Yenv yuih JAH MAOH eeus begs singk, baengh Yeeh Suh xonc wah nyenc deil xonv soh, laengx nyens longc gungc; ³laengx il naih neip miac sabp JAH MAOH, yenv yuih menl weep yangx, suh deic JAH MAOH daems touk maenl jih nyih. ⁴Menv nyenc qingc banc lix jah LIS OIL nyenc senk, nyenc banl lis ngox sinp qak luih.

⁵Maenl jih nyih, nyenc mungx、yangp laox daengh xeenp saenp xap leec, nyaoh Yeeh Lu! Sax Lenc DAENGL jum!, ⁶eengv LIS sangh dov sac laox Yal Na! daengh Gaix Yal Fac、Yoc Hanp、Yal Liic Sanh Dal, eengv gaos douc bux lagx sangh dov sac laox ledp nyaoh aox jav. ⁷Aol lagx paik SENH nyaoh dens dav, laengx hamk JAH MAOH: “Xaop yongh duc mangc benh siih, baengh guanl nouc, weex menv siih naih?” ⁸Xic jav, Biix Deec lis Guaenl Menl digs xenp, nyimp JAH MAOH wah: “Nyenc mungx guans begs singk daengh yangp laox ax, ⁹nuv baov maenl naih, yenv yuih nyaoh wul xenp nyenc MEEC xonc xuh jah weex menv siih lail naih, xaop xac hamk jiul, maoh JANGS weex nup lail singx, ¹⁰wagx jenl xaop daengh begs singk Yix Seec Lieec yuv ledp wox, mungx nyenc SENH nyaoh dav nas xaop naih lis lail singx, JANGS GAIV guanl nyenc Nac Sax Leeh Yeeh Suh Jih Duc, xaop deic maoh dags nyaoh

彼得与约翰在公会受审

4 使徒对百姓说话的时候，祭司们和守殿官，并撒都该人，忽然来了。²因他们教训百姓，本着耶稣，传说死人复活，就很烦恼；³于是下手拿住他们，因为天已经晚了，就把他们押到第二天。⁴但听道之人有许多信的，男丁数目约到五千。

⁵第二天，官府、长老和文士在耶路撒冷聚会，⁶又有大祭司亚那和该亚法、约翰、亚历山大，并大祭司的亲族都在那里。⁷叫使徒站在当中，就问他们说：“你们用什么能力，奉谁的名做这事呢？”⁸那时，彼得被圣灵充满，对他们说：“治民的官府和长老啊，⁹倘若今日，因为在残疾人身上所行的善事，查问我们他是怎么得到痊愈，¹⁰你们众人和以色列百姓都当知道，站在你们面前的这人得痊愈，是因你们所钉十字架、神叫他从死里复活的拿撒勒人耶稣基督的名。¹¹他是

wul meix siik eev, Wangc Menl aol maoh dah deil xonv soh. ¹¹Maoh JANGS

‘Jagc bial douh sangh baenv bail jah, saemp doh deic bail weex bial gaos yanc bangh jih edl jah.’

¹²Xuc maoh dah geel, MEEC LIS duc mangc map juv daol; yenv yuih nyaoh dees mas menl MEEC LIS guanl MIH saip dos nyenc menc, daol gobs lis baengh guanl Yeoh Suh xih lis juv.” ¹³JAH MAOH nuv Biix Deec、Yoc Hanp LIS bov, eengv nuv ugs JAH MAOH bens JANGS begs singk MEEC lis dogc leec, laengx gaiv liogp, wox JAH MAOH JANGS enl lenc Yeoh Suh dah; ¹⁴eengv lis nuv nyenc douh juv lail jah nyimp JAH MAOH gaenx SENH nyaoh jah, JAH MAOH laengx MEEC lis sungp wah hap.

¹⁵Xah il naih YADC JAH MAOH dah dangc wagx nyenc top ugs bail, suh DAENGL baov wah:

¹⁶“Daol yuv weex nup beenh yac mungx nyenc naih? Yenv yuih JAH MAOH nyaengc weex il jagc yings Wangc Menl ags xongs yangx, nyenc nyaoh Yeoh Lul Sax Lenc ledp wox, daol buh bix yongh wah MEEC LIS. ¹⁷Xah yaot siih naih yah naok yah kuangt, daol jingh yuv hap JAH MAOH il hap, aol JAH MAOH bix eengv baengh jagc guanl naih nyimp nyenc angc wah.” ¹⁸Xah il naih sint JAH MAOH map, MEEC saip JAH MAOH eengv baengh guanl Yeoh Suh angc wah daengh eeus nyenc.

¹⁹Biix Deec、Yoc Hanp wah: “Qingk sungp xaop, MEEC qingk sungp Wangc Menl, menv naih nyaoh dav nas Wangc Menl douh MEEC douh, xaop ags DAENGL dagx nuv! ²⁰Menv jiul lis nuv lis qingk jah, bens yuv douh wah.” ²¹Nyenc top GAIV begs singk, xangk MEEC ugs jiv mangc map nyaenx JAH MAOH, eengv hap il daov, deic JAH

‘你们匠人所弃的石头，已成了房角的头块石头。’

¹²除他以外，别无拯救；因为在天下人间，没有赐下别的名，我们可以靠着得救。”¹³他们见彼得、约翰的胆量，又看出他们原是没有学问的小民，就希奇，认明他们是跟过耶稣的；

¹⁴又看见那治好了的人和他们一同站着，就无话可驳。¹⁵于是吩咐他们从公会出去，就彼此商议说：¹⁶“我们当怎样办这两个人呢？因为他们诚然行了一件明显的神迹，凡住耶路撒冷的人都知道，我们也不能说没有。”¹⁷惟恐这事越发传扬在民间，我们必须恐吓他们，叫他们不再奉这名对人讲论。”¹⁸于是叫了他们来，禁止他们总不可奉耶稣的名讲论、教训人。

¹⁹彼得、约翰说：“听从你们，不听从神，这在神面前合理不合理，你们自己酌量吧！”²⁰我们所看见、所听见的，不能不说。”²¹官长为百姓的缘故，想不出法子刑罚他们，又恐吓一番，把他们释放了。这是因众

MAOH songk yangx. Menv naih JANGS yenv yuih wagx jenl weex wenp siih liogp naih, ledp aol Wangc Menl mungl guanl. ²²Gobs qit baengh yings Wangc Menl juv lail mungx nyenc jah lis siik xebc dah nyinc yangx.

Lagx Yot Qouc Xus Saip Bov Mags

²³Yac maoh XUIP songk ugs map, laengx touk doiv biingc banx bail, deic sangh douv sac top daengh yangp laox wah menv sungp jah ledp lebc dos JAH MAOH. ²⁴JAH MAOH lis qingx yangx, laengx dongc longc dongc sais songk soh laox nyimp Wangc Menl wah: “Xus ax! Nyac JANGS daengv menl、daengv dih、daengv heit daengh daengv weenh xonh, ²⁵nyac baengh Guaenl Menl, nyaengx ebl lagx eit nyac daengh ongs bux jiul Dal Wil, wah:

‘Nyenc mangv nugs weex duc mangc DAENGL xeengl DAENGL yax?

Weenh guagl weex duc mangc daengv jiv weex menv siih ongk?

²⁶Wangc dees mas menl gaenx siic jenc map, mungx top buh DAENGL juml, yuv jis daengs Xus, daengh Mungx lis Xus deic DAENGL miads gaos jah (MEEC.XIH weex “Jih Duc”).¹

²⁷Xih Liic daengh Benx Diuh • Biix Lah Doh, nyenc mangv nugs daengh begs singk Yix Seec Liieeç, nyaengc nyaoh aox xingc naih DAENGL juml, yuv heeup Yeeh Suh mungx lagx eit bings singh lis nyac miads gaos jah, ²⁸il naih, yuv weex lail menv siih miac nyac daengh meix xangk nyac saemp jingh lis jah. ²⁹JAH MAOH hap jiul, xic

人为所行的奇事，都归荣耀与神。²²原来借着神迹医好的那人有四十多岁了。

门徒求主赐胆量

²³二人既被释放，就到会友那里去，把祭司长和长老所说的话都告诉他们。²⁴他们听见了，就同心合意地高声向神说：“主啊！你是造天、地、海和其中万物的，²⁵你曾借着圣灵，托你仆人、我们祖宗大卫的口，说：

‘外邦为什么争闹？

万民为什么谋算虚妄的事？

²⁶世上的君王一齐起来，臣宰也聚集，要敌挡主，并主的受膏者（或作“基督”）。¹

²⁷希律和本丢·彼拉多，外邦人和以色列民，果然在这城里聚集，要攻打你所膏的圣仆耶稣（“仆”或作“子”），²⁸成就你手和你意旨所预定必有的事。²⁹他们恐吓我们，现在求主鉴察：一面叫

naih qouc Xus xac nuu: il mangv aol lagx eit nyac songk bov laox ang wah banc lix nyac, ³⁰il mangv yos miac nyac map juv ids xaok biingh, eengv baengh guanl Yeeh Suh lagx eit bings singh nyac weex yings Wangc Menl, siih liogp ugs map.” ³¹Yogc yuih Wangc Menl wenp yangx, dih wangp DAENGL juml jah naenv neip hemx hemx, JAH MAOH ledp lis Guaenl Menl digs xenp, songk bov ang wah banc lix Wangc Menl.

Yangh Xonh Mangc Ledp Gaenx Yongh

³²Oil nyenc senk jah ledp JANGS laot semp laot sais, MEEC LIS il mungx wah jenl duh maoh JANGS menv XENP BENS, ledp JANGS nyenc gungc gaenx yongh. ³³Lagx paik lis benh siih laox, weex bagl biingv dos Xus Yeeh Suh xonv soh; wagx jenl buh ledp lis singc laox. ³⁴Aox jah buh MEEC LIS il mungx xap xiut, yenv yuih nyenc nyenc deic daeml yav yanc sox ledp beel yangx, deic nyaenc sinc beel lis map jah, ³⁵songk nyaoh dav nas lagx paik; XAOL ags mungx ags yuv aol jah, pieek dos ags mungx nyenc. ³⁶Lis il mungx nyenc Liil Wil, sangx nyaoh Sail Pup Lul Sih, guanl Yoc Seec, lagx paik sint maoh weex Bah Nah Bah (Bah Nah Bah piat ugs map laengx JANGS “lagx xoik sais”). ³⁷Maoh lis jenc dih, buh beel yangx, deic av nyaenc map, songk nyaoh dav nas lagx paik.

Yal Nac Nic Yal Daengh Sah Feih Lax

5 Lis il mungx nyenc, guanl Yal Nac Nic Yal, nyimp maix maoh Sah Feih Lax beel daeml yav, ²deic av nyaenc ags wanp douv mieengc wenp, maix maoh buh wox, naengl GAL

你仆人大放胆量，讲你的道，³⁰一面伸出你的手来医治疾病，并且使神迹、奇事因着你圣仆耶稣的名行出来（“仆”或作“子”）。³¹祷告完了，聚会的地方震动，他们就都被圣灵充满，放胆讲论神的道。

凡物共用

³²那许多信的人都是一心一意的，没有一人说他的东西有一样是自己的，都是大家公用。³³使徒大有能力，见证主耶稣复活；众人也都蒙大恩。³⁴内中也没有一个缺乏的，因为人人将田产房屋都卖了，把所卖的价银拿来，³⁵放在使徒脚前，照各人所需用的，分给各人。³⁶有一个利未人，生在塞浦路斯，名叫约瑟，使徒称他为巴拿巴（巴拿巴翻出来就是“劝慰子”）。³⁷他有田地也卖了，把价银拿来，放在使徒脚前。

亚拿尼亚与撒非喇

5 有一个人，名叫亚拿尼亚，同他的妻子撒非喇，卖了田产，²把价银私自留下几分，他的妻子

mieengc wenp deic map songk nyaoh dav nas lagx paik. ³Biix Deec wah: “Yal Nac Nic Yal, weex duc mangc Sah Danl sabp digs longc nyac, aol nyac DINGV Guaenl Menl, deic av nyaenc daeml yav ags wanp douv mieengc wenp leel? ⁴Daeml yav naengl mix beel, MEEC JANGS menv nyac il? XUIP beel bail yangx, av nyaenc MEEC JANGS nyac weex xus yanc il? Aox longc nyac weex duc mangc LIS meix xangk naih? Nyac MEEC JANGS DINGV nyenc, JANGS DINGV Wangc Menl.” ⁵Yal Nac Nic Yal lis qingk sungp naih, laengx kaemk dih, duv soh yangx; menv nyenc lis qingk jah, ledp qingk yaot gungc. ⁶Lis menv lagx liix jenc map, deic maoh dugs lail, jungl ugs bail sangv yangx.

⁷Dah bail samp jims qak luih, maix maoh laos map, naengl mix wox siih naih. ⁸Biix Deec nyimp maoh wah: “Nyac lebc yaoc, xaop beel daeml yav av nyaenc jah, laengx JANGS menv naih il?” Maoh wah: “Xah JANGS menv naih.” ⁹Biix Deec wah: “Xaop weex duc mangc dongc sais map xik Guaenl Xus leel? Dinl nyenc sangv saox nyac jah map touk geel dol yangx, JAH MAOH buh yuv deic nyac jungl ugs bail.” ¹⁰Nyenc miegs jav laengx kaemk nyaoh geel dinl Biix Deec, duv soh yangx. Menv lagx liix jah laos map, nuv maoh deil yangx, laengx jungl ugs bail, sangv nyaoh geel saox maoh jah. ¹¹Daengc wagx juml daengh menv nyenc lis qingk siih naih jah, ledp qingk yaot gungc.

Lagx Paik Songk Legc Weex Menv Yings Wangc Menl Siih Liogp Jah

¹²Xus yaml miac lagx paik nyaoh dav begs

也知道，其余的几分拿来放在使徒脚前。³彼得说：“亚拿尼亚！为什么撒但充满了你的心，叫你欺哄圣灵，把田地的价银私自留下几分呢？⁴田地还没有卖，不是你自己的吗？既卖了，价银不是你作主吗？你怎么心里起这意念呢？你不是欺哄人，是欺哄神了。”⁵亚拿尼亚听见这话，就仆倒，断了气；听见的人都甚惧怕。⁶有些少年人起来，把他包裹，抬出去埋葬了。

⁷约过了三小时，他的妻子进来，还不知道这事。⁸彼得对她说：“你告诉我，你们卖田地的价银，就是这些吗？”她说：“就是这些。”⁹彼得说：“你们为什么同心试探主的灵呢？埋葬你丈夫之人的脚已到门口，他们也要把你抬出去。”¹⁰妇人立刻仆倒在彼得脚前，断了气。那些少年人进来，见她已经死了，就抬出去，埋在她丈夫旁边。¹¹全教会和听见这事的人，都甚惧怕。

使徒大行神迹奇事

¹²主借使徒的手在民

singk weex OIL yings Wangc Menl siih liogp; lagx senk ledp daengc longc daengc sais DAENGL juml nyaoh dinl langc Soc Lot Ment. ¹³Naengl GAL menv nyenc jav MEEC LIS il mungx aems jaenx JAH MAOH; begs singk daov qaenp juiv JAH MAOH. ¹⁴Menv nyenc senk Xus jah, banl banl miegs miegs yah qimp yah gungc. ¹⁵Naengl LIS nyenc deic nyenc ids jungl touk ail laox, songk nyaoh wul xangc MEEC XIH wul dans sinh jah, dos sais Biix Deec dah map xic jah, meec xih lis yings maoh xiuv nyaoh wul xenp mungx nup. ¹⁶Naengl LIS OIL nyenc daiv nyenc ids daengh nyenc douh juis wav nyimp xenp jah, dah Yeeh Lu! Sax Lenc yac mangv xingc naih xingc jav map, ledp lis juv lail yangx.

Lagx Paik Douh Biigs

¹⁷Sangh douv sac laox daengh menv nyenc nyimp maoh jah, laengx JANGS menv nyenc jaol beev Sah Duh Gaih jah, ledp jenc map, ids sais yak dal wenp mangc, ¹⁸laengx neip miac sabp lagx paik, daems nyaoh laoc mangv nugs. ¹⁹Xus paik nyenc menl, aenl janl eip dol laoc, daiv JAH MAOH ugs bail, ²⁰wah: “Xaop bail dangc jeenh SENH nyaoh aox jav, deic banc lix meix mingh naih ledp wah dos begs singk qingk.” ²¹Lagx paik lis qingk sungp naih, menl qit guangl xic jah, laengx laos aox dangc jeenh bail eeus nyenc. Sangh douv sac laox daengh menv nyenc nyimp maoh jah map yangx, gaenx sint menv dangc wagx nyenc top daengh douc yangp laox nyenc Yix Seec Liec, laengx paik nyenc touk aox laoc bail, yuv deic lagx paik aiv ugs map. ²²Xaip touk bail, MEEC nuv JAH MAOH nyaoh aox laoc, laengx

间行了许多神迹奇事；他们都同心合意地在所罗门的廊下。¹³其余的人没有一个敢贴近他们；百姓却尊重他们。¹⁴信而归主的人越发增添，连男带女很多。¹⁵甚至有人将病人抬到街上，放在床上或褥子上，指望彼得过来的时候，或者得他的影儿照在什么人身上。¹⁶还有许多人带着病人和被污鬼缠磨的，从耶路撒冷四围的城邑来，全都得了医治。

使徒们受逼迫

¹⁷大祭司和他的一切同人，就是撒都该教门的人，都起来，满心忌恨，¹⁸就下手拿住使徒，收在外监。¹⁹但主的使者夜间开了监门，领他们出来，²⁰说：“你们去站在殿里，把这生命的道都讲给百姓听。”²¹使徒听了这话，天将亮的时候就进殿里去教训人。大祭司和他的同人来了，叫齐公会的人和以色列族的众长老，就差人到监里去，要把使徒提出来。²²但差役到了，不见他们在监里，就回来禀报说：²³“我们看见监牢关得极严实，看守的

xonv map lebc: ²³“Jiul nuv laoc daems lis jaens guadi, nyenc xut laoc buh SENH nyaoh mangv nugs dol, gas touk eip dol, aox jah MEEC nuv lis il mungx nyenc.” ²⁴Nyenc top xut dangc jeenh daengh sangh douv sac top lis qingc sungp nai, aox longc qingc liogp, MEEC wox siih nai mus lenc yuv weex nup. ²⁵Lis il mungx nyenc map baov: “Nyenc xaop daems nyaoh aox laoc jah, xic nai SENH nyaoh aox dangc jeenh Wangc Menl eeus begs singk.” ²⁶Xah il nai nyenc top xut dangc jeenh daengh xaip daiv lagx paik map, buh MEEC neip dinl miac heeup; yenv yuih yaot begs singk aol jinl jabc JAH MAOH.

²⁷Daiv touk yangx, laengx sint lagx paik SENH nyaoh dav unv dangc wagx nyenc top, sangh douv sac laox hamk JAH MAOH: ²⁸“Jiul MEEC JANGS YADC xaop jaens jaens, MEEC saip baengh guanl nai eeus nyenc il? Xaop daov deic sungp xaop eeus jah weex digs Yeeh Lul Sax Lenc, xangk yuv aol padt mungx nyenc nai wunx touk wul xenp jiul!” ²⁹Biix Deec daengh oil lagx paik xunp: “Qingc sungp Wangc Menl, MEEC qingc sungp nyenc, xah douh il nai. ³⁰Xaop xaengp Yeeh Suh nyaoh wul meix sat deil, Wangc Menl ongs bux daol aol maoh xonv soh yangx. ³¹Wangc Menl yongh miac wap jiml maoh qak pangp, aol maoh weex wangc, weex Xus Juv, deic longc xonv sais daengh singc todt soix saip dos nyenc Yix Seec Lieec. ³²Jiul nyimp siih nai weex bagl biingv. Guaenl Menl Wangc Menl saip dos menv nyenc senk maoh jah, buh nyimp siih nai weex bagl biingv.”

³³Menv nyenc dangc wagx nyenc top jah lis qingc laengx ouv qik wenp mangc, xangk yuv

人也站在门外，及至开了门，里面一个人都不见。” ²⁴守殿官和祭司长听见这话，心里犯难，不知这事将来如何。²⁵有一个人来禀报说：“你们收在监里的人，现在站在殿里教训百姓。” ²⁶于是守殿官和差役去带使徒来，并没有用强暴，因为怕百姓用石头打他们。

²⁷带到了，便叫使徒站在公会前，大祭司问他们说：“²⁸我们不是严严地禁止你们，不可奉这名教训人吗？你们倒把你们的道理充满了耶路撒冷，想要叫这人的血归到我们身上！”²⁹彼得和众使徒回答说：“顺从神，不顺从人，是应当的。³⁰你们挂在木头上杀害的耶稣，我们祖宗的神已经叫他复活。³¹神且用右手将他高举（或作“他就是神高举在自己的右边”），叫他作君王、作救主，将悔改的心和赦罪的恩赐给以色列人。³²我们为这事作见证。神赐给顺从之人的圣灵也为这事作见证。”

³³公会的人听见就极其恼怒，想要杀他们。³⁴但

sat JAH MAOH. ³⁴Lis il mungx nyenc Fac Lil Saip, guanl Jah Max Lieec, JANGS xeenp saenp eeus banc konx, lis begs singk qaenp juiv jah, maoh nyaoh dav dangc wagx nyenc top jenc map, YADC nyenc daiv lagx paik bail mangv nugs il xic, ³⁵laengx nyimp wagx jenl wah: "Nyenc Yix Seec Lieec ax! Wah touk menv nyenc naih, xaop yuv xingl ngic weex nup weex. ³⁶Xic unv Dih Dal mungx nyenc jah jenc map, ags bus XENP BENS mags, menv nyenc qingk sungp maoh lis siik begs qak luih, dah lenc maoh douh sat yangx, menv nyenc qingk maoh jah ledp siup sank lieeux, il hangc ledp MEEC lis yangx. ³⁷Dah lenc, qak guanl laos leec xic jah, eengv lis nyenc Jah Lih Lih guanl Yuc Dal, maoh jenc map, DINGV menv begs singk enl lenc maoh jah, buh deil yangx; nyenc qingk sungp maoh jah buh ledp sank bail yac mangv. ³⁸Xic naih yaoc qeenk xaop bix bail guans menv nyenc naih, nabx JAH MAOH bax! Menv JAH MAOH xangk jah, menv weex jah, nuv baov JANGS dah nyenc map, jingh yuv baengl pak; ³⁹nuv baov JANGS dah Wangc Menl map, xaop laengx weex pak MEEC lis JAH MAOH, yaot xaop daov xagx Wangc Menl." Menv nyenc dangc wagx nyenc top jah qingk maoh qeenk yangx, ⁴⁰laengx sint lagx paik map, heeup JAH MAOH, eengv YADC JAH MAOH bix eengv baengh guanl Yeoh Suh angx wah banc lix, laengx songk JAH MAOH. ⁴¹JAH MAOH lic dangc wagx nyenc top, aox longc xeengp sais, yenv yuih sonk pik lis GAIV guanl Yeoh Suh douh nyenc aol weex ees. ⁴²JAH MAOH laengx maenl maenl nyaoh aox dangc jeenh, nyaoh aox yanc, eeus nyenc MEEC sav, xonc Yeoh Suh JANGS Jih Duc.

有一个法利赛人，名叫迦玛列，是众百姓所敬重的教法师，在公会中站起来，吩咐人把使徒暂且带到外面去，³⁵就对众人说：“以色列人哪，论到这些人，你们应当小心怎样办理。³⁶从前丢大起来，自夸为大，附从他的人约有四百，他被杀后，附从他的全都散了，归于无有。³⁷此后，报名上册的时候，又有加利利的犹太起来，引诱些百姓跟从他，他也灭亡，附从他的也都四散了。³⁸现在，我劝你们不要管这些人，任凭他们吧！他们所谋的、所行的，若是出于人，必要败坏；³⁹若是出于神，你们就不能败坏他们，恐怕你们倒是攻击神了。”公会的人听从了他，⁴⁰便叫使徒来，把他们打了，又吩咐他们不可奉耶稣的名讲道，就把他们释放了。⁴¹他们离开公会，心里欢喜，因被算是配为这名受辱。⁴²他们就每日在殿里、在家里不住地教训人，传耶稣是基督。

Laih Sedp Mungx Sangh Beenh Siih

6 Xic jav, lagx yot qimp gungc, lis nyenc Yuc Taij wah sungp Xih Lac, nyimp nyenc Xih Beec Laij wah sungp MEEC digs, yenv yuih nyaoh maenl maenl pieek EBL JIL menv siih jah lamc neix liingh JAH MAOH. ²Xebc nyih mungx lagx paik sint douc lagx yot map, nyimp JAH MAOH wah: “Daol baenv banc lix Wangc Menl, bail guans EBL JIL, bens JANGS MEEC douh xebp. ³Il naih OIL jaix nongx, yuv dah aox xaop LAIH ugs sedp mungx lis guanl lail jah, lis Guaenl Menl digs xenp jah, longc diux ags yangh jah, jiul laengx paik JAH MAOH guans siih naih. ⁴Jiul yuv daengc sais deic yogc yuih xonc banc lix Wangc Menl map weex ongl XENP BENS.” ⁵Wagx jenl ledp xogp sungp naih, laengx LAIH Sih Tiic Fanh, maoh JANGS mungx nyenc lis senk sais mags, lis Guaenl Menl digs xenp; yuh LAIH Feih Liil, Beec Loc Goh Loc, Nic Jah Noc, Tiic Menc, Bah Miix Nac, eengv lis il mungx laos jaol Yuc Taij, maoh JANGS nyenc Anh Tiip Ah guanl Nic Goh Lah, ⁶lagx paik sint JAH MAOH SENH nyaoh dav unv lagx paik. Yogc yuih Wangc Menl yangx, laengx nyaenx miac dos wul gaos JAH MAOH.

⁷Banc lix Wangc Menl yah weex yah wedt. Nyaoh Yeeh Lu! Sax Lenc lagx yot yah weex yah gungc, buh lis OIL sangh douv sac senk banc lix naih.

Sih Tiic Fanh Douh Sabp

⁸Sih Tiic Fanh lis digs singc qaenp daengh benh siih, nyaoh aox begs singk weex siih liogp daengh yings mags Wangc Menl. ⁹Xic jav lis sint

拣选七执事

6 那时，门徒增多，有说希腊话的犹太人向希伯来人发怨言，因为在天天的供给上忽略了他们的寡妇。²十二使徒叫众门徒来，对他们说：“我们撇下神的道去管理饭食，原是不合宜的。”³所以弟兄们，当从你们中间选出七个有好名声、被圣灵充满、智慧充足的人，我们就派他们管理这事。⁴但我们要专心以祈祷传道为事。”⁵大众都喜悦这话，就拣选了司提反，乃是大有信心、圣灵充满的人；又拣选腓利、伯罗哥罗、尼迦挪、提门、巴米拿，并进犹太教的安提阿人尼哥拉，⁶叫他们站在使徒面前。使徒祷告了，就按手在他们的头上。

⁷神的道兴旺起来。在耶路撒冷门徒数目加增得甚多，也有许多祭司信从了这道。

司提反被捉拿

⁸司提反满得恩惠、能力，在民间行了大奇事和神迹。⁹当时有称为“得自

weex “Dangc wagx nyenc saemh lenc lagx eit” mieengc mungx nyenc aox jah, eengv lis Gux Liil Nail daengh Yal Liic Sanh Dal、Jih Liih Jah、Yal Xip Yal menv dangc wagx dih wangp jav mieengc mungx nyenc, ledp jenc map nyimp Sih Tiic Fanh DAENGL bogs. ¹⁰Sih Tiic Fanh JANGS baengh longc diux daengh Guaenl Menl wah sungp, wagx jenl jis MEEC xux, ¹¹laengx wanp wanp xiv xogt nyenc map wah: “Jiul lis qingc maoh wah sungp xagx Moh Xih daengh Wangc Menl.” ¹²JAH MAOH eengv xiv xogt begs singk、yangp laox daengh xeenp saenp xap leec, laengx deeh yunv map sabp maoh, daiv maoh touk dangc wagx nyenc top bail, ¹³JAH MAOH daengv bagl biingv DINGV wah: “Mungx nyenc naih wah sungp MEEC sav ebl xait liinh dangc jeenh Wangc Menl daengh banc konx. ¹⁴Jiul lis qingc maoh wah dah, mungx nyenc Nac Sax Leeh Yeeh Suh naih, yuv weex pak doiv naih, buh yuv biinv jiuc konx Moh Xih jaoh dos daol jah.” ¹⁵Menv suiv nyaoh aox dangc wagx nyenc top jah, ledp jaenl dal naengc maoh, nuv mieenh mogc maoh xongs mieenh mogc nyenc menl.

Sih Tiic Fanh Xonc Banc Lix

7 Sangh douv sac laox suh wah: “Menv siih naih nyaengc lis xih MEEC?” ²Sih Tiic Fanh wah: “Douc bux lagx jaix nongx siic qingk! Unv xic ongs bux daol Yal Beec Lah Hanp nyaoh Mix Soc Buc Dac Miix Yal naengl mix nyaoh Hah Lanc xic jah, Wangc Menl mungl guanl jah xeenk ugs nyaoh dav nas maoh, ³nyimp maoh wah: ‘Nyac yuv lic dih wangp nyac daengh gaos douc bux

由人的会堂”里面几个人，并有古利奈、亚历山大、基利家、亚细亚各处会堂的几个人，都起来和司提反辩论。¹⁰司提反是以智慧和圣灵说话，众人敌挡不住，¹¹就买出人来说：“我们听见他说谤讟摩西和神的话。”¹²他们又耸动了百姓、长老并文士，就忽然来捉拿他，把他带到公会去，¹³设下假见证，说：“这个人说话不住地糟践圣所和律法。”¹⁴我们曾听见他说，这拿撒勒人耶稣要毁坏此地，也要改变摩西所交给我们的规条。”¹⁵在公会里坐着的人，都定睛看他，见他的面貌好像天使的面貌。

司提反申诉

7 大祭司就说：“这些事果然有吗？”²司提反说：“诸位父兄请听！当日我们的祖宗亚伯拉罕在美索不达米亚还未住哈兰的时候，荣耀的神向他显现，³对他说：‘你要离开本地和亲族，往我所要指示

lagx, bail dih wangp yaoc xiv dos nyac bail jah.'

⁴Maoh laengx lic dih wangp nyenc Jah Leec Diix bail, nyaoh Hah Lanc nyaoh. Bux maoh deil yangx, Wangc Menl aol maoh dah aox jav bonh touk dih wangp xic naih xaop nyaoh jah. ⁵Nyaoh dih wangp naih, Wangc Menl MEEC saip eel jiv dos maoh, lieenc dih wangp SENH dinl buh MEEC saip dos maoh; liingx saip yuv deic dih naih saip dos maoh daengh nyenc saemh lenc maoh weex eel jiv; xic jav maoh naengl mix lis lagx. ⁶Wangc Menl wah: 'Nyenc saemh lenc maoh jingh weex nyenc egt nyaoh guagl jenl; nyenc aox jav yuv aol JAH MAOH weex lagx eit, kuip daiv JAH MAOH siik begs nyinc.' ⁷Wangc Menl yuh wah: 'Guagl aol JAH MAOH weex lagx eit jah, yaoc yuv nyaenx. Mus lenc JAH MAOH yuv ugs map, nyaoh dih wangp naih bonc buih yaoc.' ⁸Wangc Menl eengv nyimp maoh weex yot baengh liix ads jah. Xah il jav Yal Beec Lah Hanp sangx lis Yix Sah, lis beds maenl nyimp maoh weex liix ads. Yix Sah sangx Yal Geec, Yal Geec sangx xebc nyih mungx ongs mangh.

⁹Ongs mangh GAIV Yoc Seec yak dal, deic maoh beel touk Aih Jic bail, Wangc Menl siip nyimp maoh gaenx nyaoh, ¹⁰juv maoh todt lieeux egs nanh, eengv aol maoh nyaoh dav nas wangc Aih Jic Fac Laox lis singc qaenp, lis longc diux. Fac Laox laengx paik maoh weex mungx top guans guagl Aih Jic daengh daengc yanc maoh. ¹¹Dah lenc daengc dih wangp Aih Jic daengh Jax Nanc luv oux, douh egs nanh laox, ongs bux daol laengx ongp oux duv denv yangx. ¹²Yal Geec lis qingk nyaoh Aih Jic lis oux, laengx paik ongs bux daol bail aox jav. ¹³Daov jih nyih

你的地方去。'

⁴他就离开迦勒底人之地，住在哈兰。他父亲死了以后，神使他从那里搬到你们现在所住之地。⁵在这地方神并没有给他产业，连立足之地也没有给他；但应许要将这地赐给他和他的后裔为业；那时他还没有儿子。⁶神说：'他的后裔必寄居外邦，那里人要叫他们作奴仆，苦待他们四百年。'⁷神又说：'使他们作奴仆的那国，我要惩罚。以后他们要出来，在这地方侍奉我。'⁸神又赐他割礼的约。于是亚伯拉罕生了以撒，第八日给他行了割礼。以撒生雅各，雅各生十二位先祖。

⁹先祖嫉妒约瑟，把他卖到埃及去，神却与他同在，¹⁰救他脱离一切苦难，又使他在埃及王法老面前得恩典，有智慧。法老就派他作埃及国的宰相兼管全家。¹¹后来埃及和迦南全地遭遇饥荒，大受艰难，我们的祖宗就绝了粮。¹²雅各听见在埃及有粮，就打发我们的祖宗初次往那里去。

¹³第二次约瑟与弟兄们相

Yoc Seec nyimp OIL jaix nongx DAENGL meel, gaos douc bux lagx maoh buh douh Fac Laox wox yangx. ¹⁴Yoc Seec laengx paik jaix nongx sint bux JAH MAOH Yal Geec daengh daengc yanc sedp xebc ngox mungx nyenc ledp map. ¹⁵Xah il naih Yal Geec luih touk Aih Jic yangx, dah lenc maoh daengh ongs bux daol weex laot deil nyaoh aox jav; ¹⁶JAH MAOH eengv douh daiv touk Sil Jeenl, sangv nyaoh aox wenc muh Yal Beec Lah Hanp nyaoh Sil Jeenl yongh nyaenc dah lagx kuanp Hah Moc jeis map jah.

¹⁷Nyanl maenl Wangc Menl liingx saip dos Yal Beec Lah Hanp jah yuv touk yangx, begs singk Yix Seec Lieec nyaoh Aih Jic wedt nyenc gungc henx, ¹⁸aol weex touk LIS mungx wangc meik MEEC wox Yoc Seec jah map guans Aih Jic. ¹⁹Maoh yongh jiv jods daiv aox douc ongs bux daol, saip ongs bux daol jil kuip daens duv, biigs JAH MAOH baenv lagx niv jil nyox, aol lagx niv nyaoh MEEC wenp soh. ²⁰Xic jav, Moh Xih ugs menl guangl map, lail yagc ags yangh, nyaoh yanc bux maoh bonc lis samp nyanl. ²¹Maoh douh dabx xic jah, lagx miegs Fac Laox jebl bail, deic bail weex lagx XENP BENS. ²²Moh Xih xoc lieeux nyenc Aih Jic daengc menv leec jah, wah sungp weex siih, ledp LIS benh siih.

²³Maoh lis siik xebc nyinc, aox longc xangk bail tamk jaix nongx maoh, laengx JANGS nyenc Yix Seec Lieec; ²⁴bail touk aox jav, lis nuv il mungx nyenc jaix nongx douh haik, laengx baos maoh, nyimp mungx nyenc douh biigs jah beis nyaenx, heeup deil mungx nyenc Aih Jic jah. ²⁵Maoh xangk jaix nongx jingh ags wox mieeh JANGS Wangc Menl yaml miac maoh juv JAH

认，他的亲族也被法老知道了。¹⁴约瑟就打发弟兄，请父亲雅各和全家七十多人都来。¹⁵于是雅各下了埃及，后来他和我们的祖宗都死在那里，¹⁶又被带到示剑，葬于亚伯拉罕在示剑用银子从哈抹子孙买来的坟墓里。

¹⁷及至神应许亚伯拉罕的日期将到，以色列民在埃及兴盛众多，¹⁸直到有不晓得约瑟的新王兴起。¹⁹他用诡计待我们的宗族，苦害我们的祖宗，叫他们丢弃婴孩，使婴孩不能存活。²⁰那时，摩西生下来，俊美非凡，在他父亲家里抚养了三个月。²¹他被丢弃的时候，法老的女儿拾了去，养为自己的儿子。²²摩西学了埃及人一切的学问，说话行事都有才能。

²³他将到四十岁，心中起意去看望他的弟兄以色列人；²⁴到了那里，见他们一个人受冤屈，就护庇他，为那受欺压的人报仇，打死了那埃及人。²⁵他以为弟兄必明白神是借他的手搭救他们；他们却不明白。

MAOH; JAH MAOH siip MEEC wox. ²⁶Maenl jih nyih, deml yac mungx nyenc Yix Seec Lieec DAENGL uiv, laengx qeenk JAH MAOH DAENGL lail, wah: 'Yac xaop JANGS jaix nongx, weex duc mangc yuv DAENGL gux?' ²⁷Mungx nyenc gux donc xaih jah deic maoh wongt dah mangv wah: 'Nouc jiml nyac weex nyenc douc daengh nyenc mungx dadl siih dos jiul?' ²⁸Ongk xih nyac yuv sat yaoc il? Xongs maenl nyungl sat mungx nyenc Aih Jic jah JANGS MEEC?' ²⁹Moh Xih lis qingk sungp naih laengx laengh bail yangx, gaiv dih wangp Miix Dieen! nyaoh; nyaoh jav sangx lis yac lagx banl.

³⁰Dah bail siik xebc nyinc, nyaoh biingc wangp jenc Xih Nal, lis il mungx nyenc menl, dah aox mac buil biac sunl xeenk ugs map nyaoh dav nas Moh Xih. ³¹Moh Xih lis nuv yangh liogp jah, laengx qingk gaiv liogp; eev jaenx mangv unv bail nuv xic jah, lis soh Xus wah: ³²'Yaoc JANGS Wangc Menl mangh aov mangh laoh nyac, laengx JANGS Wangc Menl Yal Beec Lah Hanp, Wangc Menl Yix Sah, Wangc Menl Yal Geec.' Moh Xih danc xut nyaenh nyaenh, MEEC ams jiml dal nuv. ³³Xus nyimp maoh wah: 'Deic haic wul dinl nyac todt luih map; yenv yuih dih wangp nyac SENH jah JANGS dih bings singh. ³⁴Begs singk yaoc nyaoh Aih Jic douh menv egs nanh jah, yaoc nyaengc lis nuv yangx; soh yangl JAH MAOH, yaoc buh lis qingk yangx. Yaoc luih map yuv juv JAH MAOH. Nyac map! Yaoc yuv paik nyac bail Aih Jic.' ³⁵Moh Xih mungx nyenc naih, laengx JANGS mungx begs singk baenv wangk wah: 'Nouc jiml nyac weex nyenc douc daengh nyenc mungx dadl siih dos jiul?' jah; Wangc Menl siip yaml miac nyenc menl dah aox biac

²⁶第二天,遇见两个以色列人争斗,就劝他们和睦,说:‘你们二位是弟兄,为什么彼此欺负呢?’²⁷那欺负邻居的把他推开,说:‘谁立你作我们的首领和审判官呢?’²⁸难道你要杀我,像昨天杀那埃及人吗?’²⁹摩西听见这话就逃走了,寄居于米甸;在那里生了两个儿子。

³⁰过了四十年,在西奈山的旷野,有一位天使从荆棘火焰中向摩西显现。³¹摩西见了那异象,便觉稀奇,正进前观看的时候,有主的声音说:³²‘我是你列祖的神,就是亚伯拉罕的神,以撒的神,雅各的神。’摩西战战兢兢,不敢观看。³³主对他说:‘把你脚上的鞋脱下来,因为你所站之地是圣地。’³⁴我的百姓在埃及所受的困苦,我实在看见了,他们悲叹的声音,我也听见了。我下来要救他们。你来!我要差你往埃及去。’³⁵这摩西,就是百姓弃绝说:‘谁立你作我们的首领和审判官的’;神却借那在荆棘中显现之使者的手,差派他作首领、作救赎的。³⁶这人领百姓出来,在

sunl xeenk nyaoh dav maoh, paik maoh weex nyenc douc map juv xogc nyenc begs singk. ³⁶Mungx nyenc naih daiv begs singk ugs map, nyaoh Aih Jic、nyaoh Heit Yak、nyaoh biingc wangp, siik xebc nyinc dah map weex oil siih liogp daengh yings Wangc Menl. ³⁷Mungx nyenc naih nyimp nyenc Yix Seec Lieec wah dah: ‘Wangc Menl yuv dah aox jaix nongx xaop nyimp xaop jiml il mungx nyenc wox unv lenc xongs yaoc’ jah, laengx JANGS mungx Moh Xih naih. ³⁸Mungx nyenc naih nyaoh biingc wangp nyimp mungx nyenc menl nyaoh wul jenc Xih Najl doiv maoh wah sungp jah weex banx, buh nyimp ongs bux daol gaenx nyaoh; maoh eengv liingx sibs menv sungp bings singh、lis soh jah xonc dos daol. ³⁹Ongs bux daol MEEC haengt qingk, daov wongt maoh dah mangv, aox longc xangk xonv bail Aih Jic, ⁴⁰JAH MAOH nyimp Yal Lenc wah: ‘Nyac nyimp jiul daengv yings yangh xenc sinp nyaoh dav unv jiul daiv kuenp; yenv yuih mungx Moh Xih jah daiv jiul ugs dih wangp Aih Jic bail, jiul MEEC wox maoh douh siih duc mangc yangx.’ ⁴¹Xic jav, JAH MAOH saoh wenp il duc lagx gueec, eengv deic yangh xonh douv sac saip dos yings yangh xenc sinp, xogp menv JAH MAOH ags saoh jah. ⁴²Wangc Menl laengx xonv nas MEEC guans, nabx JAH MAOH bonc buih dav menl xedl nyanl wul menl, xah xongs wul leec nyenc wox unv lenc wah jah:

‘Yanc Yix Seec Lieec ax!

Siik xebc nyinc dah map xaop nyaoh biingc wangp,

xaop MEEC XONGP deic duc xeengp daengh

埃及、在红海、在旷野，四十年间行了奇事神迹。³⁷那曾对以色列人说：‘神要从你们弟兄中间给你们兴起一位先知像我’的，就是这位摩西。³⁸这人曾在旷野会中和西奈山上，与那对他说话的天使同在，又与我们的祖宗同在，并且领受活泼的圣言传给我们。³⁹我们的祖宗不肯听从，反弃绝他，心里归向埃及，⁴⁰对亚伦说：‘你且为我们造些神像，在我们前面引路；因为领我们出埃及地的那个摩西，我们不知道他遭了什么事。’⁴¹那时，他们造了一个牛犊，又拿祭物献给那像，欢喜自己手中的工作。⁴²神就转脸不顾，任凭他们侍奉天上的日月星辰，正如先知书上所写的说：

‘以色列家啊，

你们四十年间在旷野，

岂是将牺牲和祭物献

yangh xonh douv sac dos yaoc ax!

⁴³Xaop jungl bongc yal Mox Loc daengh xedl
xenc sinp Liix Fanh,
laengx JANGS yings yangh xenc sinp menv
xaop weex map baiv jah.
Il naih, yaoc yuv bonh xaop touk mangv
nugs Bah Biix Lenc bail.'

⁴⁴Ongs bux daol nyaoh biingc wangp, lis bongc
yal weex bagl biingv, JANGS Wangc Menl YADC
Moh Xih XAOL yangh maoh lis nuv jah weex
wenp. ⁴⁵Bongc naih, ongs bux daol DAENGL sibs
luh map. Wangc Menl nyaoh dav nas JAH MAOH
beengl nyenc mangv nugs ugs bail xic jah, JAH
MAOH nyimp Yoc Suh Yal deic bongc yal bonh
laos aox dih wangp weex eel jiv jah; bongc yal
songk geel jav touk saemh Dal Wil. ⁴⁶Dal Wil
dah geel Wangc Menl sibs lis singc qaenp, qouc
maoh daengv beenh doiv nyaoh dos Wangc
Menl Yal Geec; ⁴⁷daov JANGS Soc Lot Ment saoh
wenp dangc jeenh dos Wangc Menl. ⁴⁸Wah
map, Mungx Zeil Pangp jah bens MEEC nyaoh
menv dangc jeenh miac nyenc saoh wenp jah,
xah xongs nyenc wox unv lenc wah:

⁴⁹Xus wah: Menl JANGS daengv jeeuh yaoc,
dih JANGS daengv sinh dinl yaoc, xaop yuv
nyimp yaoc saoh dangc jeenh wenp yangh
mangc?
Aox nup JANGS doiv yaoc sav soh leel?

⁵⁰Menv naih MEEC ledp JANGS miac yaoc saoh
ugs map jah il?'

⁵¹Xaop menv nyenc guas nyenh, sais longc
daengh kap mix douh weex liix ads jah, bens jis
daengs Guaenl Menl! ongs bux xaop weex nup,

给我吗？

⁴³你们抬着摩洛哥的帐幕
和理番神的星，
就是你们所造、为要敬
拜的像。
因此，我要把你们迁到
巴比伦外去。'

⁴⁴我们的祖宗在旷野，有见
证的帐幕，是神吩咐摩西
叫他照所看见的样式做
的。⁴⁵这帐幕，我们的祖宗
相继承受。当神在他们面
前赶出外邦人去的时候，
他们同约书亚把帐幕搬进
承受为业之地，直存到大
卫的日子。⁴⁶大卫在神面前
蒙恩，祈求为雅各的神预
备居所，⁴⁷却是所罗门为神
造成殿宇。⁴⁸其实，至高者
并不住人手所造的，就如
先知所言：

⁴⁹主说：天是我的座位，
地是我的脚凳，你们要
为我造何等的殿宇？
哪里是我安息的地方
呢？

⁵⁰这一切不都是我手所
造的吗？'

⁵¹你们这硬着颈项，心与耳
未受割礼的人，常时抗拒
圣灵！你们的祖宗怎样，你

xaop buh il jav. ⁵²Nyenc wox unv lenc, mungx nup MEEC JANGS douh ongs bux xaop biigs leel? JAH MAOH buh deic saemp angx yuv map mungx douh liix jah sat yangx. Xic naih xaop yuh deic mungx douh liix jah beel bail、sat bail. ⁵³Xaop sibs lis banc konx nyenc menl xonc jah, weex mangc MEEC deic.”

Aol Jinl Jabc Deil Sih Tiic Fanh

⁵⁴Wagx jenl lis qingk sungp naih, laengx qingk ouv qik ags xongs, idx ngeec idx siut dos Sih Tiic Fanh. ⁵⁵Sih Tiic Fanh lis Guaenl Menl digs xenp, jaenl dal naengc menl, lis nuv Wangc Menl mungl guanl, eengv lis nuv Yeeh Suh SENH nyaoh mangv wap Wangc Menl, ⁵⁶suh wah: “Yaoc lis nuv menl eip yangx, Lagx Nyenc SENH nyaoh mangv wap Wangc Menl jah.” ⁵⁷Wagx jenl songk soh laox sint, biiv kap, dongc sais ngedl qak dav unv bail; ⁵⁸deic maoh wongt touk mangv nugs xingc, aol jinl jabc maoh. Nyenc weex bagl biingv jah, deic ugs songk nyaoh dav unv il mungx lagx liix guanl Saop Loc jah. ⁵⁹JAH MAOH eev aol jinl jabc xic jah, Sih Tiic Fanh sint Xus wah: “Qouc Xus Yeeh Suh sibs guaenl yaoc!” ⁶⁰Yuh jogc luh songk soh laox heemx: “Xus ax! Bix deic soix naih yaenx dos JAH MAOH.” Wah sungp naih wenp, laengx nagp bail yangx.

8 Saop Loc buh xeengp sais maoh douh haik deil.

Saop Loc Biigs Haik Wagx Juml

Dah maenl naih qit, wagx juml Yeeh Lul Sax Lenc douh biigs gungc; xuc laot lagx paik dah mangv, lagx yot ledp sank nyaoh oil doiv Yuc

们也怎样。⁵²哪一个先知不是你们祖宗逼迫呢？他们 also 把预先传说那义者要来的人杀了。如今你们又把那义者卖了、杀了。⁵³你们受了天使所传的律法，竟不遵守。”

用石头打死司提反

⁵⁴众人听见这话，就极其恼怒，向司提反咬牙切齿。⁵⁵但司提反被圣灵充满，定睛望天，看见神的荣耀，又看见耶稣站在神的右边，⁵⁶就说：“我看见天开了，人子站在神的右边。”⁵⁷众人大声喊叫，捂着耳朵，齐心拥上前去；⁵⁸把他推到城外，用石头打他。作见证的人把衣裳放在一个少年人名叫扫罗的脚前。⁵⁹他们正用石头打的时候，司提反呼吁主说：“求主耶稣接受我的灵魂！”⁶⁰又跪下大声喊着说：“主啊！不要将这罪归于他们。”说了这话，就睡了。

8 扫罗也喜悦他被害。

扫罗迫害教会

从这日起，耶路撒冷的教会大遭逼迫，除了使徒以外，门徒都分散在犹太

Taip daengh Sax Max Lih Yal. ²Lis nyenc juiv yuih Wangc Menl jah, deic Sih Tiic Fanh bail sangv yangx, GAIV maoh xogl dagl songx soh nees. ³Saop Loc, maoh siip haik wagx jumt, laens laos yanc naih yanc jav, gaic banl miegs daems laos aox laoc.

Nyaoh Sax Max Lih Yal Xonc Sungp Lail

⁴Menv nyenc siup sank bail jah, siip touk doiv naih doiv jav bail xonc banc lix Wangc Menl. ⁵Feih Liil luih xingc Sax Max Lih Yal bail, xonc sungp Jih Duc. ⁶Wagx jenl lis qingc yangx, eengv lis nuv Feih Liil weex menv yings Wangc Menl jah, laengx dongc semp dongc sais qingc sungp maoh. ⁷Yenv yuih OIL nyenc douh juis wav nyimp xenp, menv juis jav songk soh banl, dah wul xenp JAH MAOH ugs map; naengl LIS OIL nyenc ids kuac jah、leiv dinl jah、ledp lis juv yangx. ⁸Nyaoh aox xingc jav, laengx maengx yangc yangc.

⁹Lis il mungx nyenc, guanl Xix Menc, bens nyaoh aox xingc weex webt, mags gaos mags kap, aol begs singk Sax Max Lih Yal gaiv liogp; ¹⁰MEEC heenk mags niv, ledp qingc maoh, wah: “Mungx nyenc naih suh JANGS sint weex mungx LIS benh siih laox Wangc Menl.” ¹¹JAH MAOH qingc sungp maoh, yenv yuih maoh bens weex webt, aol JAH MAOH gaiv liogp. ¹²Touk JAH MAOH senk Feih Liil xonc sungp lail guagl Wangc Menl daengh guanl Yeoh Suh Jih Duc xic jah, banl miegs ledp lis xugs xenp. ¹³Xix Menc buh ags senk yangx; buh lis xugs xenp, suh bens nyimp Feih Liil nyaoh il doiv, lis nuv maoh weex menv yings Wangc Menl daengh jiv ags xongs laox,

和撒玛利亚各处。²有虔诚的人把司提反埋葬了，为他捶胸大哭。³扫罗却残害教会，进各人的家，拉着男女下在监里。

在撒玛利亚传福音

⁴那些分散的人往各处去传道。⁵腓利下撒玛利亚城去宣讲基督。⁶众人听见了，又看见腓利所行的神迹，就同心合意地听从他的话。⁷因为有许多人被污鬼附着，那些鬼大声呼叫，从他们身上出来；还有许多瘫痪的、瘸腿的，都得了医治。⁸在那城里，就大有欢喜。

⁹有一个人，名叫西门，向来在那城里行邪术，妄自尊大，使撒玛利亚的百姓惊奇；¹⁰无论大小，都听从他，说：“这人就是那称为神的大能者。”¹¹他们听从他，因他久用邪术，使他们惊奇。¹²及至他们信了腓利所传神国的福音和耶稣基督的名，连男带女就受了洗。¹³西门自己也信了；既受了洗，就常与腓利在一处，看见他所行的神迹和大异能，就甚惊奇。

laengx gaiv liogp gungc.

¹⁴Lagx paik nyaoh Yeeh Lul Sax Lenc, lis qingk nyenc Sax Max Liih Yal liingx sibs banc lix Wangc Menl yangx, laengx paik Biix Deec, Yoc Hanp bail aox JAH MAOH. ¹⁵Yac mungx nyenc map touk yangx, laengx wil JAH MAOH yogc yuih Wangc Menl, aol JAH MAOH sibs lis Guaenl Menl. ¹⁶Yenv yuih Guaenl Menl naengl mix map touk wul xenp aox JAH MAOH il mungx nyenc, JAH MAOH xah laot baengh Xus Yeeh Suh lis xugs xenp. ¹⁷Xah il naih lagx paik nyaenx miac nyaoh gaos JAH MAOH, JAH MAOH laengx sibs lis Guaenl Menl. ¹⁸Xix Menc lis nuv lagx paik nyaenx miac, laengx lis Guaenl Menl saip map; suh deic sinc dos lagx paik, ¹⁹wah: “Deic biingv env naih saip dos yaoc, aol miac yaoc nyaenx nouc, nouc suh sibs lis Guaenl Menl.” ²⁰Biix Deec wah: “Nyaenc nyac daengh nyac gaenx siic GAEMV bail bax! Yenv yuih nyac xangk singc Wangc Menl saip jah JANGS aol sinc jeis lis. ²¹Nyac nyaoh banc lix naih, MEEC LIS benh; yenv yuih nyaoh dav nas Wangc Menl, sais longc nyac MEEC XINGV. ²²Nyac yuv GAIV soix nyac liagp longc, qouc Xus, xih baov menv sais xangk MEEC lail nyac jah lis todt dov. ²³Yaoc nuv ugs nyac eev nyaoh aox bov aemc jah, douh soix sugx.” ²⁴Xix Menc wah: “Dogc liangp xaop nyimp yaoc yogc yuih Xus, aol menv xaop wah jah, MEEC LIS il hangc dogl touk wul xenp yaoc.”

²⁵Lagx paik laengx weex bagl biingv dos Xus, eengv xonc banc lix, suh xonv bail Yeeh Lul Sax Lenc, sogc jiuc kuenp nyaoh Sax Max Liih Yal OIL senl yangp jah xonc sungp lail Wangc Menl.

¹⁴使徒在耶路撒冷，听见撒玛利人领受了神的道，就打发彼得、约翰往他们那里去。¹⁵两个人到了，就为他们祷告，要叫他们受圣灵。¹⁶因为圣灵还没有降在他们一个人身上，他们只奉主耶稣的名受了洗。¹⁷于是使徒按手在他们头上，他们就受了圣灵。¹⁸西门看见使徒按手，便有圣灵赐下，就拿钱给使徒，¹⁹说：“把这权柄也给我，叫我手按着谁，谁就可以受圣灵。”²⁰彼得说：“你的银子和 you 一同灭亡吧！因你想神的恩赐是可以用钱买的。²¹你在这道上无份无关；因为在神面前，你的心不正。²²你当懊悔你这罪恶，祈求主，或者你心里的意念可得赦免。²³我看出你正在苦胆之中，被罪恶捆绑。”²⁴西门说：“愿你们为我求主，叫你们所说的，没有一样临到我身上。”

²⁵使徒既证明主道，而且传讲，就回耶路撒冷去，一路在撒玛利亚好些村庄传扬福音。

Feih Lih Daengh Nyenc Yiml Aix Saip Oc Biix Yal

²⁶Lis il mungx nyenc menl douh Xus paik nyimp Feih Liil wah: “Jenc map! Qamt mangv namc bail, dah jiuc kuenp Yeeh Lul Sax Lenc luih Jah Sal jah bail.” Kuenp jav JANGS biingc wangp.

²⁷Feih Liil laengx neip xenp bail. Xangk MEEC touk, lis il mungx nyenc Aix Saip Oc Biix Yal, JANGS mungx nyenc yiml lis biingv env laox, nyaoh dees miac Aix Saip Oc Biix Yal mungx wangc miegs Ganl Dal Jih jah guans sox nyaenc, maoh qak Yeeh Lul Sax Lenc yogc yuih Wangc Menl bail yangx. ²⁸Xic naih xonv map, nyaoh wul xap suiv, dogc leec nyenc wox unv lenc Yix Saip Yal. ²⁹Guaenl Menl nyimp Feih Liil wah: “Nyac bail! Jaenx geel xap jav qamt.” ³⁰Feih Liil laengx bieuv touk geel nyenc yiml, lis qingk maoh dogc leec nyenc wox unv lenc Yix Saip Yal, suh hamk maoh: “Menv nyac dogc jah, nyac wox xih MEEC?” ³¹Maoh wah: “MEEC lis nyenc eeus yaoc, weex nup wox leel?” Laengx sint Feih Liil qak xap nyimp maoh gaenx suiv.

³²Maoh dogc ouk leec jah, wah:

“Maoh xongs liees douh yidx touk doiv sat,

eengv xongs lagx liees nyaoh dees miac
nyenc sidt bienl gemv medp,

maoh buh JANGS il naih MEEC eip ebl.

³³Maoh buih taemk xic jah, nyenc MEEC deic liix wagx dadl siih maoh; nouc wah lis ugs nyenc saemh lenc maoh? Yenv yuih mingh maoh dah dees dih xeengl bail.”

腓利与埃塞俄比亚太监

²⁶有主的一个使者对腓利说：“起来！向南走，往那从耶路撒冷下迦萨的路上去。”那路是旷野。²⁷腓利就起身去了。不料，有一个埃塞俄比亚人，是个有大权的太监，在埃塞俄比亚女王干大基的手下总管银库，他上耶路撒冷礼拜去了。²⁸现在回来，在车上坐着，念先知以赛亚的书。²⁹圣灵对腓利说：“你去！贴近那车走。”³⁰腓利就跑到太监那里，听见他念先知以赛亚的书。便问他说：“你所念的，你明白吗？”³¹他说：“没有人指教我，怎能明白呢？”于是请腓利上车，与他同坐。³²他所念的那段经，说：

“他像羊被牵到宰杀之地，

又像羊羔在剪毛的人手下无声，

他也是这样不开口。

³³他卑微的时候，人不按公义审判他（原文作“他的审判被夺去”），谁能述说他的世代？因为他的生命从地上夺去。”

³⁴Nyenc yiml nyimp Feih Liil wah: “Yaoc hamk nyac, nyenc wox unv lenc wah sungp naih, JANGS XIV nouc? JANGS XIV XENP BENS? JANGS XIV dos jenl?” ³⁵Feih Liil laengx eip ebl dah wul leec naih qit, nyimp maoh xonc sungp Yeeh Suh. ³⁶Yac mungx nyenc eev saemc nas qamt bail, touk doiv lis naemx, nyenc yiml wah: “Nuv ax! Geel naih lis naemx, yaoc nyaoh naih xugs xenp weex lis xih MEEC?” (Lis leec aov nyaoh naih xap: ³⁷“Feih Liil wah: ‘Nuv baov nyac JANGS dah aox longc senk Wangc Menl, laengx weex lis.’ Maoh xunp: ‘Yaoc senk Yeeh Suh Jih Duc JANGS Lagx Wangc Menl.’”) ³⁸Xah il naih suh sint nyenc sav xap, Feih Liil daengh nyenc yiml yac mungx nyenc gaenx luih naemx, Feih Liil laengx nyimp maoh xugs xenp. ³⁹Dah aox naemx qak map, Guaenl Xus deic Feih Liil yenl bail, nyenc yiml buh MEEC eengv nuv maoh yangx, laengx xeengp xeengp sais sais qamt kuenp yangx. ⁴⁰Dah lenc lis nyenc nyaoh Yal Sox Tuh deml Feih Liil, maoh qamt dah dih wangp jav, nyaoh xingc naih xingc jav xonc sungp lail Wangc Menl, aol weex touk Kait Sax Liih Yal.

Saop Loc Xonv Sais

9 Saop Loc meenh nyimp lagx yot Xus songk ugs menv sungp hap nyenc sat nyenc jah, bail nuv sangh douv sac laox, ²hamk maoh xap leec dos Dal Max Sih Goc oil doiv dangc wagx jah, nuv baov semh deml nyenc senk banc lix naih, MEEC heenk banl miegs, ledp saip maoh sugx daiv touk Yeeh Lul Sax Lenc. ³Saop Loc qamt kuenp, yuv touk Dal Max Sih Goc, deeh yunv dah wul menl beeuv guangl, yac mangv xiuv maoh; ⁴maoh laengx kaemk laos dees dih,

³⁴ 太监对腓利说：“请问，先知说这话是指着谁，是指着自己呢？是指着别人呢？”³⁵ 腓利就开口从这经上起，对他传讲耶稣。³⁶ 二人正往前走，到了有水的地方，太监说：“看哪！这里有水，我受洗有什么妨碍呢？”（有古卷在此有³⁷ 腓利说：‘你若是一心相信，就可以。’他回答说：‘我信耶稣基督是神的儿子。’）³⁸ 于是吩咐车站住，腓利和太监二人同下水里去，腓利就给他施洗。³⁹ 从水里上来，主的灵把腓利提了去，太监也不再见他了，就欢欢喜喜地走路。⁴⁰ 后来有人在亚锁都遇见腓利，他走遍那地方，在各城宣传福音，直到凯撒利亚。

扫罗悔改

9 扫罗仍然向主的门徒口吐威吓凶杀的话，去见大祭司，²求文书给大马士革的各会堂，若是找着信奉这道的人，无论男女，都准他捆绑带到耶路撒冷。³ 扫罗行路，将到大马士革，忽然从天上发光，四面照着他；⁴他就仆倒在地，听见有声音对他说：

qingk lis soh nyimp maoh wah: “Saop Loc! Saop Loc! Nyac weex duc mangc biigs yaoc?” ⁵Maoh wah: “Xus ax! Nyac JANGS nouc?” Xus wah: “Yaoc laengx JANGS Yeeh Suh mungx nyenc nyac biigs jah. ⁶Jenc map! Laos xingc bail, menv siih nyac douh weex jah, jingh lis nyenc lebc nyac.” ⁷Menv nyenc dongc qamt jah SENH nyaoh aox jav, wah MEEC ugs sungp map, lis qingk soh, siip MEEC lis nuv nyenc. ⁸Saop Loc dah dees dih jenc map, eip dal, duc mangc ledp MEEC lis nuv. Lis nyenc gaic miac maoh, daiv maoh laos Dal! Max Sih Goc; ⁹samp maenl MEEC lis nuv, buh MEEC jil, buh MEEC wumx.

¹⁰Hap jav, nyaoh Dal! Max Sih Goc lis il mungx lagx yot guanl Yal Nac Nic Yal; Xus nyaoh aox yangh liogp nyimp maoh wah: “Yal Nac Nic Yal!” Maoh wah: “Xus! Yaoc nyaoh geel naih.”

¹¹Xus nyimp maoh wah: “Jenc map, laos ‘Ail Saengc’ bail, nyaoh aox yanc Yuc Dal tamk il mungx nyenc Dal! Sup guanl Saop Loc. Xic naih maoh eev yogc yuih Wangc Menl, ¹²yuh lis nuv nyaoh aox yangh liogp jah lis il mungx nyenc, guanl Yal Nac Nic Yal, laos map nyaenx miac nyaoh wul xenp maoh, aol maoh lis nuv map.”

¹³Yal Nac Nic Yal xunp: “Xus ax! Yaoc lis qingk oil nyenc wah, mungx nyenc naih weex mangc nyaoh Yeeh Lul Sax Lenc xagx haik lagx bings singh nyac gungc, ¹⁴maoh eengv dah aox sangh douv sac top sibs biingv env, nyaoh naih sugx menv nyenc qouc guanl nyac jah.” ¹⁵Xus nyimp Yal Nac Nic Yal wah: “Nyac laot bail. Maoh JANGS jenl duh yaoc LAIH ugs map jah, yuv nyaoh dav nas nyenc mangv nugs daengh wangc, eengv nyaoh dav nas nyenc Yix Seec Lieec, naok guanl

“扫罗! 扫罗!你为什么逼迫我?” ⁵他说:“主啊!你是谁?”主说:“我就是你所逼迫的耶稣。” ⁶起来!进城去,你所当做的事,必有人告诉你。” ⁷同行的人站在那里,说不出话来,听见声音,却看不见人。 ⁸扫罗从地上起来,睁开眼睛,竟不能看见什么。有人拉他的手,领他进了太马士革; ⁹三日不能看见,也不吃也不喝。

¹⁰当下,在太马士革有一个门徒,名叫亚拿尼亚;主在异象中对他说:“亚拿尼亚。”他说:“主,我在这里。” ¹¹主对他说:“起来!往直街去,在犹太的家里,访问一个太数人,名叫扫罗;他正祷告, ¹²在异象中看见一个人(有古卷无“在异象中”),名叫亚拿尼亚,进来按手在他身上,叫他能看见。” ¹³亚拿尼亚回答说:“主啊,我听见许多人说,这人怎样在耶路撒冷多多苦害你的圣徒, ¹⁴并且他在这里有从祭司长得来的权柄,捆绑一切求告你名的人。” ¹⁵主对亚拿尼亚说:“你只管去。他是我所拣选的器皿,要在外邦人和君王,并以色列人面前宣扬

yaoc. ¹⁶Yaoc buh yuv aol maoh wox, GAIV guanl yaoc maoh yuv douh oIL egs nanh.” ¹⁷Yal Nac Nic Yal suh bail yangx, laos yanc jav, deic miac nyaenx nyaoh wul xenp Saop Loc wah: “Jaix nongx Saop Loc! Nyaoh wul kuenp nyac map jah, nyimp nyac xeenk ugs map mungx Xus jah, suh JANGS Yeeh Suh. Maoh paik yaoc map, aol nyac lis nuv map, eengv lis Guaenl Menl digs xenp.” ¹⁸Aox dal Saop Loc, xongs lis guenv laengx dogl luih map, maoh suh lis nuv, xah il naih jenc map lis xugs xenp; ¹⁹jil oux wenp suh guas jax yangx.

Saop Loc Nyaoh Dal Max Sih Goc Xonc Banc Lix

Saop Loc daengh lagx yot Dal Max Sih Goc gaenx nyaoh mieengc maenl, ²⁰laengx nyaoh oIL doiv dangc wagx xonc Yeeh Suh, wah maoh JANGS Lagx Wangc Menl. ²¹Daengc menv nyenc lis qingx jah ledp gair liogp, wah: “Nyaoh Yeeh Lul Sax Lenc xagx haik menv nyenc qouc guanl Yeeh Suh jah, laengx MEEC JANGS mungx nyenc naih il? Maoh touk naih map, uv yuv sugx JAH MAOH, daiv touk sangh douv sac top aox jav bail.” ²²Xic jav Saop Loc yah weex yah wedt lis benh siih, bogs dah nyenc Yuc Taip nyaoh Dal Max Sih Goc jah, weex bagl biingv Yeeh Suh JANGS Jih Duc.

Saop Loc Jaemc Dah Jiv Jods Nyenc Yuc Taip

²³Dah bail mieengc maenl, nyenc Yuc Taip DAENGL baov yuv sat Saop Loc; ²⁴MEEC xangk touk, jiv jods JAH MAOH douh Saop Loc wox yangx. JAH MAOH yuh maenl janl nyaoh dol xingc gas, yuv sat maoh. ²⁵Lagx yot maoh nyaoh banv

我的名。¹⁶我也要指示他，为我的名必须受许多的苦难。”¹⁷亚拿尼亚就去了，进入那家，把手按在扫罗身上说：“兄弟扫罗，在你来的路上向你显现的主，就是耶稣，打发我来，叫你能看见，又被圣灵充满。”¹⁸扫罗的眼睛上好像有鳞片立刻掉下来，他就能看见，于是起来受了洗，¹⁹吃过饭就健壮了。

扫罗在大马士革传道

扫罗和大马士革的门徒同住了些日子，²⁰就在各会堂里宣传耶稣，说他是神的儿子。²¹凡听见的人都惊奇，说：“在耶路撒冷残害求告这名的，不是这人吗？并且他到这里来，特要捆绑他们，带到祭司长那里。”²²但扫罗越发有能力，驳倒住大马士革的犹太人，证明耶稣是基督。

扫罗逃脱犹太人的谋害

²³过了好些日子，犹太人商议要杀扫罗，²⁴但他们的计谋被扫罗知道了。他们又昼夜在城门口守候，要杀他。²⁵他的门徒就在夜间

janl, yongh loc laox songk maoh luih xingc bail.

用筐子把他从城墙上缢下去。

Saop Loc Nyaoh Yeoh Lul Sax Lenc

²⁶Saop Loc map touk Yeoh Lul Sax Lenc, xangk nyimp lagx yot DAENGL abs lail; JAH MAOH siip yaot maoh, MEEC senk maoh JANGS lagx yot.

²⁷Lis laot Bah Nah Bah sibs daiv maoh, daiv maoh bail jinv lagx paik, deic siih maoh ledp lebc ugs map: Saop Loc nyaoh wul kuenp weex nup lis nuv Xus, Xus weex nup nyimp maoh wah sungp, maoh nyaoh Dal Max Sih Goc weex nup baengh guanl Yeoh Suh songk bov laox xonc banc lix Wangc Menl. ²⁸Xah il jav Saop Loc nyaoh Yeoh Lul Sax Lenc nyimp lagx yot laos ugs DAENGL qamt, baengh guanl Xus, songk bov laox xonc banc lix Wangc Menl, ²⁹eengv nyimp menyenc Yuc Taip wah sungp Xih Lac jah, DAENGL bogs sungp; JAH MAOH siip xangk jiv yuv sat maoh. ³⁰OIL jaix nongx wox yangx, laengx sunx maoh luih Kait Sax Lih Yal, paik maoh laos Dal Sup bail. ³¹Xic jav Yuc Taip, Jah Lih Lih, Sax Max Lih Yal, OIL doiv wagx juml lis taik biingc, lis jiml lail; MEEC heenk siih mangc ledp juiv yaot Xus, lis Guaenl Menl xoik sais, nyenc buh qimp gungc yangx.

Yix Nic Yah Lis Juv Ids

³²Biix Deec wuip qamt yac mangv xic jah, buh touk lagx bings singh aox Lix Dal jav bail; ³³deml il mungx nyenc, guanl Yix Nic Yah, lis ids kuac, nyaoh wul dans sinh nunc beds nyinc yangx. ³⁴Biix Deec nyimp maoh wah: “Yix Nic Yah, Yeoh Suh Jih Duc juv lail nyac yangx; jenc

扫罗在耶路撒冷

²⁶扫罗到了耶路撒冷，想与门徒结交，他们却都怕他，不信他是门徒。²⁷惟有巴拿巴接待他，领去见使徒，把他在路上怎么看见主，主怎么向他说话，他在大马士革怎么奉耶稣的名放胆传道，都述说出来。²⁸于是扫罗在耶路撒冷和门徒出入来往，奉主的名放胆传道，²⁹并与说希腊话的犹太人讲论辩驳；他们却想法子要杀他。³⁰弟兄们知道了，就送他下凯撒利亚，打发他往太数去。³¹那时，犹太、加利利、撒玛利亚各处的教会都得平安，被建立；凡事敬畏主，蒙圣灵的安慰，人数就增多了。

以尼雅得医治

³²彼得周流四方的时候，也到了居住吕太的圣徒那里；³³遇见一个人，名叫以尼雅，得了瘫痪，在褥子上躺卧八年。³⁴彼得对他 说：“以尼雅，耶稣基督医

map, jeb! liimx dans sinh nyac." Maoh laengx jenc lis map yangx. ³⁵Daengc menv nyenc nyaoh Lix Dal daengh Sah Lonh jah, ledp lis nuv maoh, suh nyimp lenc Xus.

Doh Jah Xonv Soh

³⁶Nyaoh Yoh Pap lis il mungx lagx yot miegs, guanl Dal Biix Dal, sungp Xih Lac piat ugs map, JANGS Doh Jah ("Doh Jah" laengx JANGS "liees lienc yangc"); maoh weex siih lail, juv nyenc hut. ³⁷Hap jav, maoh ids qaenp deil bail; lis nyenc xugs maoh, songk nyaoh wul gongc. ³⁸Lix Dal bens nyimp Yoh Pap DAENGL jaenx; lagx yot lis qingk Biix Deec nyaoh aox jav, laengx paik yac mungx nyenc bail lah maoh, qouc maoh wah: "Hoik touk aox jiul jah bail, bix ngaic." ³⁹Biix Deec laengx jenc map nyimp JAH MAOH dongc bail; touk yangx, laengx lis nyenc daiv maoh qak gongc. OIL neix liingh ledp SENH nyaoh geel Biix Deec nees, deic ugs danl ugs xanh dos maoh nuv, menv ugs jav JANGS Doh Jah naengl nyimp JAH MAOH gaenx nyaoh xic jah, weex jah. ⁴⁰Biix Deec lebc JAH MAOH ledp ugs bail, laengx jogc luih map yogc yuih Wangc Menl, guaenh xenp nyimp nyenc deil wah: "Dal Biix Dal! Jenc map!" Maoh laengx eip dal, lis nuv Biix Deec, suh suiv jenc map. ⁴¹Biix Deec longx miac gungh maoh SENH map, sint OIL lagx bings singh daengh neix liingh laos bail, deic Doh Jah nyenc soh jaoh dos JAH MAOH. ⁴²Siih naih naok dah Yoh Pap, laengx lis OIL nyenc senk Xus yangx. ⁴³Dah lenc, Biix Deec nyaoh Yoh Pap aox yanc sangh yams miinc Xix Menc jah, nyaoh lis OIL maenl.

好你了，起来！收拾你的褥子。”他就立刻起来了。³⁵凡住吕太和沙仑的人都看见了他，就归服主。

多加复活

³⁶在约帕有一个女徒，名叫大比大，翻希腊话就是多加（“多加”就是“羚羊”的意思）；她广行善事，多施周济。³⁷当时，她患病而死，有人把她洗了，停在楼上。³⁸吕太原与约帕相近，门徒听见彼得在那里，就打发两个人去见他，央求他说：“快到我们那里去，不要耽延。”³⁹彼得就起身和他们同去；到了，便有人领他上楼。众寡妇都站在彼得旁边哭，拿多加与她们同在时所做的里衣外衣给他看。⁴⁰彼得叫她们都出去，就跪下祷告，转身对着死人说：“大比大！起来！”她就睁开眼睛，见了彼得，便坐起来。⁴¹彼得伸手扶她起来，叫众圣徒和寡妇进去，把多加活活地交给他们。⁴²这事传遍了约帕，就有许多人信了主。⁴³此后，彼得在约帕一个硝皮匠西门的家里住了多日。

Goh Nic Liuc Daengh Biix Deec

10 Nyaoh Kait Sax Liih Yal lis il mungx nyenc, guanl Goh Nic Liuc, aox yenc Yil Dal Liih JANGS weex begs yongx nyenc top. ²Maoh JANGS nyenc juiv yuih Wangc Menl, maoh daengh daengc yanc ledp juiv yaot Wangc Menl, bens pieek dos begs singk, bens yogc yuih Wangc Menl. ³Lis il maenl, xongs JANGS jodx maenl lenc dav mih xic (somp dianx). Maoh nyaoh aox yangh liogp tingp tingp tut tut lis nuv nyenc menl Wangc Menl laos bail, touk aox maoh jah, wah: "Goh Nic Liuc." ⁴Goh Nic Liuc jaenl dal nuv maoh, qingk yaot wah: "Xus ax! Siih duc mangc?" Nyenc menl wah: "Nyac yogc yuih Wangc Menl, pieek dos nyenc hut menv siih naih, touk dav nas Wangc Menl yangx, ledp lis nyenh yangx. ⁵Hap naih nyac yuv paik nyenc laos Yoh Pap bail, sint mungx guanl Xix Menc, buh guanl Biix Deec jah map. ⁶Maoh nyaoh yanc sangh yams miinc Xix Menc jah nyaoh; yanc laengx nyaoh geel heit." ⁷Nyenc menl nyimp maoh wah sungp wenp bail yangx, Goh Nic Liuc sint yac mungx lagx eit aox yanc, daengh il mungx yongx bens bonc maoh, juiv yuih Wangc Menl jah map, ⁸deic siih naih wah dos JAH MAOH qingk, laengx paik JAH MAOH touk Yoh Pap bail.

⁹Maenl jih nyih, JAH MAOH qamt kuenp yuv jaenx xingc jav, Biix Deec xongs nyaoh jodx maenl qit laos ngoc xic (xebc nyih dianx), qak wul yanc bail yogc yuih Wangc Menl; ¹⁰qingk yags yangx, xangk jil, nyenc yanc jah eev beenh oux xic jah, guaenl Biix Deec wuip ugs bail, ¹¹lis nuv menl eip yangx, us il hangc jenl duh dogl luih,

彼得和哥尼流

10 在凯撒利亚有一个 人，名叫哥尼流，是意大利营的百夫长。²他是个虔诚人，他和全家都敬畏神，多多周济百姓，常常祷告神。³有一天，约在下午三点，他在异象中明明看见神的一个使者进去，到他那里，说：“哥尼流。”⁴哥尼流定睛看他，惊怕说：“主啊！什么事呢？”天使说：“你的祷告和你的周济达到神面前，已蒙记念了。⁵现在你当打发人往约帕去，请那称呼彼得的西门来。⁶他住在海边一个硝皮匠西门的家里，房子在海边上。”⁷向他说话的天使去后，哥尼流叫了两个家人和常伺候他的一个虔诚兵来，⁸把这事都述说给他们听，就打发他们往约帕去。

⁹第二天，他们行路将近那城，彼得约在中午十二点上房顶去祷告；¹⁰觉得饿了，想要吃，那家的人正预备饭的时候，彼得魂游象外，¹¹看见天开了，有一物降下，好像一块大布，系

xongs il bangh yal laox; sugx siik baol, dogl nyaoh dees dih. ¹²Aox jah lis dees dih oil hangc oil yangh yangh xeengp siik dinl daengh nuic emh, eengv lis mogc bens wul menl. ¹³Yuh lis soh nyimp maoh wah: "Biix Deec! Jenc map! Sat map jil." ¹⁴Biix Deec siip wah: "Xus ax! Menv naih weex MEEC lis, daengc menv yangh xonh wagx daengh menv yangh xonh MEEC wop yebt jah, yaoc bens MEEC XONGP jil dah." ¹⁵Daov jih nyih lis soh nyimp maoh wah: "Menv Wangc Menl weex wop yebt jah, nyac bix deic dangl yangh xonh wagx." ¹⁶Il naih jaemx weex samp daov, jenl duh jav suh laengx xonv xup qak menl bail yangx.

¹⁷Aox longc Biix Deec eev donv xic jah, MEEC vox lis nuv menv yangh liogp jah JANGS duc mangc. Nyenc Goh Nic Liuc paik map jah, hamk touk yanc Xix Menc yangx, SENH nyaoh mangv nugs dol, ¹⁸sint hamk: "Lis mungx nyenc sint weex Xix Menc yuh guanl Biix Deec jah nyaoh aox naih xih MEEC?" ¹⁹Biix Deec naengl xangk yangh liogp xic jah, Guaenl Menl nyimp maoh wah: "Lis samp mungx nyenc map semh nyac. ²⁰Jenc map, luih bail, nyimp JAH MAOH dongc bail, bix sais gungc, yenv yuih JANGS yaoc paik JAH MAOH map." ²¹Xah il naih Biix Deec luih bail jinv menv nyenc jav, wah: "Yaoc laengx JANGS nyenc xaop semh jah, xaop map JANGS wil duc mangc?" ²²JAH MAOH wah: "Begn yongx nyenc top Goh Nic Liuc JANGS mungx nyenc douh liix, juiv yaot Wangc Menl, daengc guagl Yuc Taip ledp bus maoh. Lis il mungx nyenc menl mungl guangl lebc maoh, baov maoh sint nyac touk yanc maoh bail, qingk sungp nyac." ²³Biix Deec

着四角，缢在地上。¹²里面有地上各样四足的走兽和昆虫，并天上的飞鸟。¹³又有声音向他说：“彼得，起来！宰了吃。”¹⁴彼得却说：“主啊，这是不可的，凡俗物和不洁净的物，我从来没有吃过。”¹⁵第二次有声音向他说：“神所洁净的，你不可当作俗物。”¹⁶这样一连三次，那物随即收回天上去。

¹⁷彼得心里正在猜疑之间，不知所看见的异象是什么意思。哥尼流所差来的人已经访问到西门的家，站在门外，¹⁸喊着问：“有称呼彼得的西门住在这里没有？”¹⁹彼得还思想那异象的时候，圣灵向他说：“有三个人来找你。²⁰起来！下去，和他们同往，不要疑惑，因为是我差他们来的。”²¹于是彼得下去见那些人，说：“我就是你们所找的人，你们来是为什么缘故？”²²他们说：“百夫长哥尼流是个义人，敬畏神，为犹太通国所称赞。他蒙一位圣天使指示，叫他请你到他家里去，听你的话。”²³彼得就请他们进去，

laengx sint JAH MAOH laos yanc, nyaoh jah il nyaemv.

Maenl lenc jenc map nyimp JAH MAOH dongc bail, naengl lis mieengc mungx jaix nongx banl Yoh Pap dongc maoh bail. ²⁴Eengv maenl lenc, JAH MAOH laos Kait Sax Liih Yal, Goh Nic Liuc sint gaos douc jaix nongx、biingc banx lail maoh gas JAH MAOH. ²⁵Biix Deec laos bail, Goh Nic Liuc laengx sibs maoh, bebc nyaoh geel dinl maoh baiv maoh. ²⁶Biix Deec gaic maoh, wah: “Nyac jenc map, yaoc jungh JANGS nyenc.” ²⁷Biix Deec nyimp maoh wah sungp laos bail, lis nuv oil nyenc nyaoh aox jav DAENGL juml, ²⁸suh nyimp JAH MAOH wah: “Xaop wox, nyenc Yuc Tajp daengh nyenc guagl jenl DAENGL lail DAENGL qamt, bens JANGS MEEC douh banc, Wangc Menl siip lebc yaoc, MEEC heenl nyenc mangc ledp bix nuv wenp menv yangh xonh wagx daengh menv MEEC wop yebt jah. ²⁹Il naih yaoc douh dul xic jah, MEEC toip laengx map yangx. Hap naih yaoc hamk: Xaop dul yaoc map weex duc mangc?”

³⁰Goh Nic Liuc wah: “Siik maenl dah unv, jungh xic naih, yaoc deic jiuc banc dav mih xic (samp dianx) nyaoh aox yanc yogc yuih Wangc Menl, deeh yunv lis il mungx daens ugs guangl, SENH nyaoh dav nas yaoc, ³¹wah: ‘Goh Nic Liuc, nyac yogc yuih Wangc Menl, lis qingc yangx, menv nyac pieek dos nyenc hut jah touk dav unv Wangc Menl, buh ledp nyenh yangx. ³²Nyac yuv paik nyenc laos Yoh Pap bail, dul Xix Menc yuh sint weex Biix Deec jah map, maoh nyaoh geel heit aox yanc mungx sangh yams miinc Xix Menc jah.’ ³³Il naih yaoc laengx paik nyenc bail

住了一宿。

次日起身和他们同去，还有约帕的几个弟兄同着他去。²⁴又次日，他们进入凯撒利亚，哥尼流已经请了他的亲属、密友等候他们。²⁵彼得一进去，哥尼流就迎接他，俯伏在他脚前拜他。²⁶彼得却拉他说：“你起来，我也是人。”²⁷彼得和他说着话进去，见有好些人在那里聚集，²⁸就对他们说：“你们知道，犹太人和别国的人亲近来往，本是不合例的，但神已经指示我，无论什么人都不可看作俗而不洁净的。²⁹所以我被请的时候，就不推辞而来。现在请问：你们叫我来有什么意思呢？”

³⁰哥尼流说：“前四天，这个时候，我在家中守着下午三点的祷告，忽然有一个人穿着光明的衣裳，站在我面前，³¹说：‘哥尼流，你的祷告已蒙垂听，你的周济达到神面前，已蒙记念了。³²你当打发人往约帕去，请那称呼彼得的西门来，他住在海边一个硝皮匠西门的家里。’³³所以我立时打发人去请你。你

dul nyac. Nyac map yangx lail gungc, xic naih jiul ledp nyaoh dav nas Wangc Menl, yuv qingk menv sungp Xus Wangc Menl YADC mangc dos nyac jah.”

Biix Deec Nyaoh Yanc Goh Nic Liuc Xonc Banc Lix

³⁴Biix Deec laengx eip ebl wah: “Yaoc nyaengc nuv ugs Wangc Menl MEEC piinp daiv nyenc. ³⁵Dens qit nyaoh aox weenh guagl, juiv yaot Xus, weex siih douh liix menv nyenc jah, ledp lis Xus xogp sibs. ³⁶Wangc Menl yaml Yeoh Suh Jih Duc (maoh JANGS Xus sinp baenl weenh xonh) xonc sungp lail taik biingc, deic banc lix naih saip dos nyenc Yix Seec Lieec. ³⁷Sungp naih nyaoh Yoc Hanp xonc liix xugs xenp dah lenc, dah Jah Liih Liih qit, xonc dah lieeux daengc Yuc Taij. ³⁸Wangc Menl weex nup deic Guaenl Menl daengh benh siih kuadc dos nyenc Nac Sax Leeh. Yeoh Suh, menv naih xaop ags ledp wox yangx. Maoh qamt wuip yac mangv, weex siih lail, juv lail menv nyenc douh juis nyimp xenp jah, yenv yuih Wangc Menl nyimp maoh dongc nyaoh.

³⁹Maoh nyaoh dih wangp nyenc Yuc Taij, eengv nyaoh Yeoh Lul Sax Lenc weex menv siih jah, lis jiul weex bagl biingv. JAH MAOH daov deic maoh xaengp nyaoh wul meix sat douv yangx. ⁴⁰Maenl jih samp, Wangc Menl aol maoh xonv soh, aol maoh xeenk ugs map; ⁴¹MEEC JANGS xeenk dos wagx jenl nuv, JANGS xeenk dos Wangc Menl saemp LAIH ugs map nyimp maoh weex bagl biingv menv nyenc jah nuv, suh JANGS jiul, nyaoh xic maoh dah deil xonv soh map, nyimp maoh dongc jil dongc wumx menv nyenc

来了很好，现今我们都在神面前，要听主所吩咐你的一切话。”

彼得在哥尼流家中讲道

³⁴彼得就开口说：“我真看出神是不偏待人。³⁵原来各国中，那敬畏主、行义的人都为主所悦纳。³⁶神借着耶稣基督（他是万有的主）传和平的福音，将这道赐给以色列人。³⁷这话在约翰宣传洗礼以后，从加利利起，传遍了犹太。³⁸神怎样以圣灵和能力膏拿撒勒人耶稣，这都是你们知道的。他周流四方，行善事，医好凡被魔鬼压制的人，因为神与他同在。

³⁹他在犹太人之地，并耶路撒冷所行的一切事，有我们作见证。他们竟把他挂在木头上杀了。⁴⁰第三日，神叫他复活，显现出来；⁴¹不是显现给众人看，乃是显现给神预先所拣选为他作见证的人看，就是我们这些在他从死里复活以后，和他同吃同喝的人。⁴²他吩咐我们传道给众人，

naih. ⁴²Maoh YADC jiul xonc banc lix Wangc Menl dos wagx jenl, weex bagl biingv dos maoh JANGS mungx nyenc Wangc Menl paik map weex Xus dadl siih nyenc soh daengh nyenc deil jah. ⁴³Daengc menv nyenc wox unv lenc buh nyimp maoh weex bagl biingv, wah: 'Daengc menv nyenc senk maoh jah, jingh GAIV guanl maoh, ledp lis todt soix.' "

Nyenc Mangv Nugs Liingx Sibs Guaenl Menl

⁴⁴Biix Deec naengl wah sungp naih xic jah, Guaenl Menl luih touk wul xenp menv nyenc qingk banc lix Wangc Menl jah. ⁴⁵Menv nyenc weex liix ads daengh nyimp Biix Deec dongc map menv lagx senk jah, lis nuv singc Guaenl Menl buh saip dos nyenc mangv nugs, ledp qingk gaiv liogp; ⁴⁶yenv yuih qingk JAH MAOH wah sungp dih wangp, bus Wangc Menl weex mags. Xah il naih Biix Deec wah: ⁴⁷"Menv nyenc naih sibs lis Guaenl Menl, nyimp daol laot yangh, nouc bail daengs lis aol naemx nyimp JAH MAOH xugs xenp?" ⁴⁸Suh YADC nyenc baengh guanl Yeeh Suh Jih Duc nyimp JAH MAOH xugs xenp. JAH MAOH eengv hamk Biix Deec nyaoh mieengc maenl.

Biix Deec Qak Yeeh Lul Sax Lenc Nyimp Wagx Juml Wah Sungp

11 Lagx paik daengh oil jaix nongx banl nyaoh Yuc. Taiip qingk wah nyenc mangv nugs buh liingx sibs banc lix Wangc Menl. ²Biix Deec qak Yeeh Lul Sax Lenc xic jah, menv lagx yot weex liix ads jah nyimp maoh DAENGL bogs wah: ³"Nyac laos aox yanc nyenc

证明他是神所立定的，要作审判活人、死人的主。

⁴³ 众先知也为他作见证，说：‘凡信他的人，必因他的名，得蒙赦罪。’”

外邦人领受圣灵

⁴⁴ 彼得还说这话的时候，圣灵降在一切听道的人身上。⁴⁵ 那些奉割礼和彼得同来的信徒，见圣灵的恩赐也浇在外邦人身上，就都希奇；⁴⁶ 因听见他们说方言，称赞神为大。于是彼得说：⁴⁷“这些人既受了圣灵，与我们一样，谁能禁止用水给他们施洗呢？”⁴⁸ 就吩咐奉耶稣基督的名给他们施洗。他们又请彼得住了几天。

彼得向耶路撒冷教会报告

11 使徒和在犹太的众弟兄听说外邦人也领受了神的道。² 及至彼得上了耶路撒冷，那些奉割礼的门徒和他争辩说：³“你进入未受割礼之人的家和

mix weex liix ads jah nyimp JAH MAOH dongc jil
 oux yangx.” ⁴Biix Deec laengx eip ebl deic siih
 naih dah jodx wah dos JAH MAOH qingk, wah:
⁵“Yaoc nyaoh aox xingc Yoh Pap yogc yuih
 Wangc Menl xic jah, guaenl wuip ugs bail, lis
 nuv yangh liogp, lis il hangc jenl duh dogl luih,
 xongs il bangh yal laox, sugx siik baol, dah menl
 dogl luih, laengx saengc touk dav nas yaoc.
⁶Yaoc jaenl dal naengc, lis nuv aox jah lis yangh
 xeengp siik dinl daengh duc jenc、nuic emh,
 eengv mogc bens wul menl. ⁷Yaoc eengv qingk
 lis soh nyimp yaoc wah: ‘Biix Deec jenc map!
 Sat map jil.’ ⁸Yaoc wah: ‘Xus ax, menv naih weex
 MEEC lis. Menv yangh xonh wagx daengh menv
 yangh xonh MEEC wop yeht jah bens MEEC XONGP
 laos ebl yaoc.’ ⁹Daov jih nyih, lis soh dah wul
 menl wah: ‘Menv Wangc Menl weex wop yeht
 jah, nyac bix nuv weex menv yangh xonh wagx.’
¹⁰Il naih jaemx weex samp daov, suh ledp xup
 qak wul menl bail yangx. ¹¹Eev nyaoh xic jav, lis
 samp mungx nyenc SENH nyaoh dav dol yanc jiul
 nyaoh jah, JANGS nyenc dah Kait Sax Lijh Yal paik
 map jinv yaoc jah. ¹²Guaenl Menl YADC yaoc
 nyimp JAH MAOH dongc bail, bix sais gungc.
 Dongc yaoc bail jah, naengl lis liogc mungx jaix
 nongx banl naih, jiul ledp laos yanc mungx
 nyenc jav. ¹³Mungx nyenc jav suh lebc jiul,
 maoh weex nup lis nuv il mungx nyenc menl
 SENH nyaoh aox yanc maoh, wah: ‘Nyac paik
 nyenc bail Yoh Pap, sint mungx Xix Menc (yuh
 guanl Biix Deec) jah map, ¹⁴maoh lis sungp lebc
 nyac, aol nyac daengh daengc yanc nyac lis juv.’
¹⁵Yaoc laenv il wah sungp, Guaenl Menl laengx
 luih touk wul xenp JAH MAOH, xah xongs gobs qit

他们一同吃饭了。”⁴彼得就开口把这事挨次给他们讲解，说：“我在约帕城里祷告的时候，魂游象外，看见异象，有一物降下，好像一块大布，系着四角，从天缒下，直来到我跟前。⁶我定睛观看，见内中有地上四足的牲畜和野兽、昆虫，并天上的飞鸟。⁷我且听见有声音向我说：‘彼得，起来！宰了吃。’⁸我说：‘主啊，这是不可的。凡俗而不洁净的物从来没有入过我的口。’⁹第二次，有声音从天上说：‘神所洁净的，你不可当作俗物。’¹⁰这样一连三次，就都收回天上去了。¹¹正当那时，有三个人站在我们所住的房门前，是从凯撒利亚差来见我的。¹²圣灵吩咐我和他们同去，不要疑惑（或作“不要分别等类”）。同着我去的，还有这六位弟兄，我们都进了那人的家。¹³那人就告诉我们，他如何看见一位天使站在他屋里，说：‘你打发人往约帕去，请那称呼彼得的西门来，¹⁴他有话告诉你，可以叫你和你全家得救。’¹⁵我一开讲，圣灵便降在他们身上，正像当初降在我们身上一样。¹⁶我就想起主

luih touk wul xenp daol laot yangh. ¹⁶Yaoc laengx xangk touk sungp Xus wah: ‘Yoc Hanp jangs aol naemx xugs xenp, xaop yuv lis Guaenl Menl xugs xenp.’ ¹⁷Wangc Menl xuiP deic singc saip dos JAH MAOH, xongs xic jav daol senk Xus Yeeh Suh Jih Duc saip dos daol laot yangh; yaoc JANGS nouc, daengs lis Wangc Menl il?” ¹⁸Wagx jenl lis qingk sungp naih, laengx MEEC LIS sungp wah yangx, xah laot aol Wangc Menl mungl guanl, wah: “Il naih nuv map, Wangc Menl buh saip singc dos nyenc mangv nugs, aol JAH MAOH xonv sais lis mingh yangx.”

Nyaoh Wagx JumI Anh Tiip Ah

¹⁹Menv lagx yot GAIV naenl siih Sih Tiic Fanh douh egs nanh sank touk yac mangv bail jah, qamt touk Feih Nic Jih、Sail Pup Lul Sih daengh Anh Tiip Ah. JAH MAOH MEEC nyimp nyenc MIH wah banc lix, gobs laot nyimp nyenc Yuc Taij wah. ²⁰Aox jah LIS nyenc Sail Pup Lul Sih daengh nyenc Gux Lil Nail, JAH MAOH touk Anh Tiip Ah buh nyimp nyenc Xih Lac xonc Xus Yeeh Suh (us leec aov xap “buh nyimp nyenc Yuc Taij wah sungp Xih Lac jah xonc Xus Yeeh Suh”). ²¹Xus nyimp JAH MAOH dongc nyaoh, menv nyenc senk Xus jah yah weex yah gungc yangx. ²²Soh lemc naih xonc touk kap nyenc wagx jumI Yeeh Lul Sax Lenc, JAH MAOH laengx paik Bah Nah Bah ugs bail, qamt touk Anh Tiip Ah. ²³Maoh touk aox jav, lis nuv Wangc Menl saip singc laengx xeengp sais, suh qeenk wagx jenl nyenc gungc songk sais, baengh Xus jaengl yais. ²⁴Yenv yuih Bah Nah Bah bens JANGS mungx nyenc lail, lis Guaenl Menl digs xenp, senk sais mags. Il naih LIS OIL nyenc wunx map

的话说：“约翰是用水施洗，但你们要受圣灵的洗。”¹⁷神既然给他们恩赐，像在我们信主耶稣基督的时候给了我们一样；我是谁，能拦阻神呢？”¹⁸众人听见这话，就不言语了，只归荣耀与神，说：“这样看来，神也赐恩给外邦人，叫他们悔改得生命了。”

在安提阿的教会

¹⁹那些因司提反的事遭受难四散的门徒，直走到腓尼基和塞浦路斯并安提阿。他们不向别人讲道，只向犹太人讲。²⁰但内中有塞浦路斯和古利奈人，他们到了安提阿也向希腊人传讲主耶稣（有古卷作“也向说希腊话的犹太人传讲主耶稣”）。²¹主与他们同在，信而归主的人就很多了。²²这风声传到耶路撒冷教会人的耳中，他们就打发巴拿巴出去，走到安提阿为止。²³他到了那里，看见神所赐的恩就欢喜，劝勉众人，立定心志，恒久靠主。²⁴这巴拿巴原是个好人，被圣灵充满，大有信心，于是有许多人归服了主。²⁵他又往太数去

nyimp Xus yangx. ²⁵Maoh eengv bail Dal Sup semh Saop Loc, ²⁶semh deml laengx suh daiv maoh touk Anh Tiip Ah bail. JAH MAOH LIS il nyinc ongl hut nyimp nyenc wagx juml dongc nyaoh, eeus lis OIL OIL nyenc. Lagx yot sint weex lagx Jih Duc, JANGS dah Anh Tiip Ah daengv dens.

²⁷Menv nyanl maenl jav, LIS mieengc mungx nyenc wox unv lenc dah Yeeh Lul Sax Lenc luih touk Anh Tiip Ah. ²⁸Aox jah LIS il mungx, guanl Yal Jah Bul, jenc map, yaml Guaenl Menl wah sungp donv mus lenc, dees mas menl yuv douh egs nanh luv oux laox; naenl siih naih touk Geec Laox Diuh weex wangc jiv xic jah nyaengc LIS yangx. ²⁹Xah il naih lagx yot laengx DAENGL jingh, XAOL ags mungx ags LIS gungc yuns pieek sinc, sunx bail saip dos jaix nongx nyaoh Yuc Taij jah. ³⁰JAH MAOH laengx il naih weex, deic sinc pieek jah nyaengx Bah Nah Bah daengh Saop Loc sunx touk aox douc yangp laox jah bail.

Yal Geec Douh Sat、Biix Deec Douh Daems

12 Xic jav, wangc Xih Liic neip miac haik mieengc mungx nyenc wagx juml, ²yongh miac sat jaix Yoc Hanp Yal Geec. ³Maoh lis nuv nyenc Yuc Taij xogp siih naih, eengv bail sabp Biix Deec. Xic jav eev JANGS sigs oux siic ongp bins. ⁴Xih Liic sabp lis Biix Deec, daems laos aox laoc, jaoh dos siik douc bingl yongx xut nuv, il douc siik mungx nyenc. Maoh dah sigs yabs yanc wenp, yuv deic maoh aiv ugs map, dav nas begs singk beenh maoh. ⁵Xah il naih Biix Deec douh daems nyaoh aox laoc; wagx juml nyimp maoh yenc yenc yogc yuih Wangc Menl.

找扫罗, ²⁶找着了,就带他到安提阿去。他们足有一年的工夫和教会一同聚集,教训了许多人。门徒称为基督徒是从安提阿起首。

²⁷当那些日子,有几位先知从耶路撒冷下到安提阿。²⁸内中有一位,名叫亚迦布,站起来,借着圣灵指明天下将有大大饥荒;这事到革老丢年间果然有了。²⁹于是门徒定意,照各人的力量捐钱,送去供给住在犹太的弟兄。³⁰他们就这样行,把捐项托巴拿巴和扫罗送到众长老那里。

雅各被杀和彼得被关押

12 那时, 希律王下手苦害教会中几个人, ²用刀杀了约翰的哥哥雅各。³他见犹太人喜欢这事, 又去捉拿彼得。那时正是除酵的日子。⁴希律拿了彼得, 收在监里, 交付四班兵丁看守, 每班四个人, 意思要在逾越节后把他提出来, 当着百姓办他。⁵于是彼得被囚在监里; 教会却为他切切地祷告神。

⁶Xih Liic yuv deic maoh aiv ugs map nyaemv dah unv jah, Biix Deec douh yac jiuc sot kuedp dol, nunc nyaoh dav yac mungx bingl yongx jah. Nyenc xut buh nyaoh nugs dol xut. ⁷Laot liedt lis mungx nyenc menl douh Xus paik jah map touk geel, aox eenl laoc jah lis guangl xiuv, nyenc menl pegt geel lags hadp Biix Deec, pegt liop maoh, wah: "Hoik hoik jenc map!" Sot kuedp jah laengx dah wul miac maoh dogl luih map. ⁸Nyenc menl nyimp maoh wah: "Sugx seel, daens haic", maoh laengx il jah weex. Nyenc menl yuh wah: "Aemv ugs xanh, nyimp lenc yaoc map." ⁹Biix Deec laengx ugs map nyimp lenc maoh, MEEC wox nyenc menl weex jah JANGS nyaengc, xah laot deic map weex yangh liogp. ¹⁰Dah lieeux laoc saengc edl, saengc nyih, laengx map touk dol kuedp eeul geel ail laox, dol jav ags eip yangx. JAH MAOH ugs map, qamt dah il jiuc ail, nyenc menl laengx lic maoh bail yangx. ¹¹Biix Deec liop sais map, wah: "Yaoc hap naih nyaengc wox Xus paik nyenc menl maoh map, juv yaoc todt miac Xih Liic daengh menv siih begs singk Yuc Taij dos sais jah."

¹²Maoh xebp xangk il hap, laengx touk yanc Max Liil Yal bail (Max Liil Yal JANGS neix Yoc Hanp, Yoc Hanp eengv sint weex Max Koh). Nyaoh aox jav lis oil nyenc DAENGL juml yogc yuih Wangc Menl. ¹³Biix Deec heeup dol nugs, lis il mungx lagx eit miegs, guanl Loc Dal, ugs map qingk; ¹⁴qingk JANGS soh Biix Deec, laengx xeengp sais lamc eip dol, bieeeuv laos bail lebc wagx jenl wah: "Biix Deec SENH nyaoh mangv nugs dol." ¹⁵JAH MAOH wah: "Nyac weex mos

⁶希律将要提他出来的前一夜，彼得被两条铁链锁着，睡在两个兵丁当中。看守的人也在门外看守。

⁷忽然有主的一个使者站在旁边，屋里有光照耀，天使拍彼得的肋旁，拍醒了他，说：“快快起来！”那铁链就从他手上脱落下来。

⁸天使对他说：“束上带子，穿上鞋。”他就那样做。天使又说：“披上外衣，跟着我来。”⁹彼得就出来跟着他，不知道天使所做是真的，只当见了异象。¹⁰过了第一层、第二层监牢，就来到临街的铁门，那门自己开了。他们出来，走过一条街，天使便离开他去了。

¹¹彼得醒悟过来，说：“我现在真知道主差遣他的使者，救我脱离希律的手，和犹太百姓一切所盼望的。”

¹²想了一想，就往那称呼马可的约翰，他母亲马利亚家去，在那里有好些人聚集祷告。¹³彼得敲外门，有一个使女，名叫罗大，出来探听；¹⁴听得是彼得的声音，就欢喜得顾不得开门，跑进去告诉众人说：“彼得站在门外。”¹⁵他们说：“你是疯了。”使女极

yangx.” Lagx eit miegs jens soh wah: “Nyaengc JANGS maoh.” JAH MAOH wah: “Nyaengc JANGS nyenc menl maoh.” ¹⁶Biix Deec daov eengv daov heeup dol. JAH MAOH eip dol, lis nuv maoh, laengx liogp sais wenp mangc. ¹⁷Biix Deec waic miac, MEEC saip JAH MAOH ungs soh, laengx lebc dos JAH MAOH Xus weex nup daiv maoh ugs laoc; yuh wah: “Xaop deic siih naih lebc Yal Geec daengh douc jaix nongx.” Wah wenp laengx ugs bail, touk doiv MIH bail.

¹⁸Touk guangl menl, bingl yongx weex lonh gungc, MEEC wox Biix Deec bail aox nup yangx. ¹⁹Xih Liic semh maoh, semh MEEC deml, laengx hamk menv nyenc xut laoc jah, sint nyenc deic JAH MAOH sat douv. Dah lenc Xih Liic lic Yuc Taij, luih Kait Sax Liih Yal bail, nyaoh aox jav nyaoh.

Wangc Xih Liic Deil

²⁰Xih Liic yax dos nyenc Teip Lol daengh nyenc Xih Dunl. Il lungc dih wangp JAH MAOH, JANGS dah jenc dih wangc lis oux map, il naih laengx baengh singc Beec Lah Sih Duh daengc sais map qouc taik biingc, Beec Lah Sih Duh weex nyenc mungx geel xenp wangc. ²¹Xih Liic nyaoh maenl heenl lail jah, daens ugs wangc, suiv nyaoh wul daengv jeeuh, nyimp JAH MAOH wah il banc sungp. ²²Begs singk sint wah: “Sungp naih JANGS soh Wangc Menl, MEEC JANGS soh nyenc.” ²³Xih Liic MEEC aol Wangc Menl mungl guanl, il naih nyenc menl Xus laengx nyaenx maoh, maoh douh saenx idx, laengx duv soh yangx. ²⁴Banc lix Wangc Menl dangv dangv wedt wagh, yah xonc yah kuangt. ²⁵Bah Nah

力地说：“真是他。”他们说：“必是他的天使。”¹⁶彼得不住地敲门。他们开了门，看见他，就甚惊奇。¹⁷彼得摆手，不要他们作声，就告诉他们主怎样领他出监；又说：“你们把这事告诉雅各和众弟兄。”于是出去，往别处去了。

¹⁸到了天亮，兵丁扰乱得很，不知道彼得往哪里去了。¹⁹希律找他，找不着，就审问看守的人，吩咐把他们拉去杀了。后来希律离开犹太，下凯撒利亚去，住在那里。

希律王的死

²⁰希律恼怒推罗、西顿的人。他们那一带地方是从王的地土得粮，因此就托了王的内侍臣伯拉斯都的情，一心来求和。²¹希律在所定的日子，穿上朝服，坐在位上，对他们讲论一番。²²百姓喊着说：“这是神的声音，不是人的声音。”²³希律不归荣耀给神，所以主的使者立刻罚他，他被虫所咬，气就绝了。²⁴神的道日见兴旺，越发广传。²⁵巴拿巴和扫罗办完了他们供给的事，就回到耶

Bah daengh Saop Loc beenh wenp siih JAH MAOH pieek nyenc hut jah, laengx dah Yeeh Lul Sax Lenc xonv map, daiv mungx nyenc guanl Yoc Hanp yuh sint weex Max Koh jah gaenx siic bail.

Paik Bah Nah Bah Daengh Saop Loc

13 Nyaoh aox wagx juml Anh Tiip Ah, lis mieengc mungx nyenc wox unv lenc daengh xeenp saenp, laengx JANGS Bah Nah Bah、Xix Mieenl (yuh sint weex Nic Jeec)、nyenc Gux Liil Nail guanl Lul Qouc daengh Max Nyeenl (JANGS mungx nyimp wangc uns Xih Liic gaenx dogc leec jah), eengv lis Saop Loc. ²JAH MAOH bonc buih Xus, jih EBL JIL xic jah, Guaenl Menl wah: “Yuv nyimp yaoc paik Bah Nah Bah daengh Saop Loc, bail weex yaoc sint JAH MAOH weex menv benh ongl jah.” ³Xah il naih JAH MAOH jih EBL JIL yogc yuih Wangc Menl, nyaenx miac nyaoh wul gaos JAH MAOH, laengx paik JAH MAOH bail.

Nyaoh Sail Pup Lul Sih

⁴JAH MAOH XUIP douh Guaenl Menl paik, laengx luih touk Seeh Liuuu Jih, dah jav suiv lol bail Sail Pup Lul Sih. ⁵Touk Sax Lah Miix, laengx nyaoh nyenc Yuc Taij OIL doiv dangc wagx xonc wah banc lix Wangc Menl, eengv lis Yoc Hanp nyimp JAH MAOH bangl miac. ⁶Qamt dah daengc daoxx, touk Pap Fuc, nyaoh jav deml il mungx nyenc Yuc Taij guanl Bah Yeeh Suh, wox weex webt, DINGV baov JANGS nyenc wox unv lenc. ⁷Mungx nyenc naih bens nyimp fangh beec Sil Qouc•Baox Loc dongc nyaoh (fangh beec JANGS mungx top wangc jiv paik map guans dih wangp). Sil Qouc•Baox

路撒冷 (有古卷作“就从耶路撒冷回来”)，带着称呼马可的约翰同去。

差遣巴拿巴和扫罗

13 在安提阿的教会中，有几位先知和教师，就是巴拿巴和称呼尼结的西面、古利奈人路求，与分封之王希律同养的马念并扫罗。²他们侍奉主，禁食的时候，圣灵说：“要为我分派巴拿巴和扫罗，去做我召他们所做的工。”³于是禁食祷告，按手在他们头上，就打发他们去了。

在塞浦路斯

⁴他们既被圣灵差遣，就下到西流基，从那里坐船往塞浦路斯去。⁵到了撒拉米，就在犹太人各会堂里传讲神的道，也有约翰作他们的帮手。⁶经过全岛，直到帕弗，在那里遇见一个有法术、假充先知的犹太人，名叫巴耶稣。⁷这人常和方伯土求•保罗同在。土求•保罗是个通达人，他请了巴拿巴和扫罗

Loc JANGS mungx nyenc wox liix longc kuangt. Maoh dul Bah Nah Bah daengh Saop Loc map, yuv qingk banc lix Wangc Menl. ⁸Xah laot mungx weex webt Yih Lix Max (jagc guanl naih piat ugs map JANGS “mungx weex webt”) map daengs lagx paik, yuv aol fangh beec bix senk banc lix XINGV Wangc Menl. ⁹Saop Loc eengv guanl Baox Loc, lis Guaenl Menl digs xenp, jaenl dal nuv maoh, ¹⁰wah: “Mungx nyenc nyac naih daengc longc daengv jiv weex yax, JANGS lagx juis top、weex nyenc saengl menv sais lail jah, nyac weex lonh kuenp saengc Xus, naengl MEEC sav il? ¹¹Xic naih miac Xus qimp nyaoh wul xenp nyac, nyac yuv pap dal, douv il xic MEEC lis nuv menl guangl.” Maoh suh laengx munc dal dengv duml, yac mangv qouc nyenc gaic miac yidx maoh. ¹²Fangh beec lis nuv menv siih weex naih, laengx gaiv liogp banc lix Xus, laengx senk yangx.

Saop Loc Nyimp Bah Nah Bah Nyaoh Biix Xih Diix•Anh Tiip Ah

¹³Baox Loc daengh biingc banx maoh dah Pap Fuc eip lol, map touk Bieec Jah doiv Pangc Feih Liil Yal jah, Yoc Hanp laengx lic JAH MAOH, xonv bail Yeeh Lul Sax Lenc. ¹⁴JAH MAOH lic Bieec Jah dah unv bail, map touk Biix Xih Diix•Anh Tiip Ah, nyaoh maenl sav soh laos dangc wagx suiv luih map. ¹⁵Dogc lieeux banc konx daengh leec nyenc wox unv lenc yangx, nyenc guans dangc wagx jah baov nyenc dah bail, nyimp JAH MAOH wah: “Yac jaix nongx, nuv baov lis sungp mangc qeenk wagx jenl, xaop wah.” ¹⁶Baox Loc suh jenc map, jiml miac wah: “Nyenc Yix Seec

来，要听神的道。⁸只是那行法术的以吕马（这名翻出来就是“行法术”的意思）敌挡使徒，要叫方伯不信真道。⁹扫罗又名保罗，被圣灵充满，定睛看他，¹⁰说：“你这充满各样诡诈奸恶，魔鬼的儿子、众善的仇敌，你混乱主的正道还不止住吗？”¹¹现在主的手加在你身上，你要瞎眼，暂且不见日光。”他的眼睛立刻昏蒙黑暗，四下里求人拉着手领他。¹²方伯看见所作的事，很希奇主的道，就信了。

扫罗和巴拿巴在彼西底的安提阿

¹³保罗和他的同人从帕弗开船，来到旁非利亚的别加，约翰就离开他们，回耶路撒冷去。¹⁴他们离了别加往前行，来到彼西底的安提阿，在安息日进会堂坐下。¹⁵读完了律法和先知的书，管会堂的叫人过去，对他们说：“二位兄台，若有什么劝勉众人的话，请说。”¹⁶保罗就站起来，举手说：“以色列人和一切

Liēēc daengh menv nyenc juiv yaot Wangc Menl jah, xaop qingk lail. ¹⁷Begs singk Yix Seec Liēēc nyaoh Aih Jic gaiv dih wangp nyaoh xic jah, Wangc Menl LAIH ongs bux daol yangx, jungl pangp JAH MAOH, aol miac benh siih laox jah yenx JAH MAOH ugs map; ¹⁸eengv nyaoh biingc wangp yaens JAH MAOH lis siik xebc nyinc qak luih. ¹⁹Laengx weex GAEMV sedp daengs begs singk dih wangp Jax Nanc, laengx deic jenc dih jav pieek dos JAH MAOH weex eel jiv. ²⁰Dah lenc, saip sangh dadl siih (xongs konx gaeml nyenc douc) dos JAH MAOH, lis siik begs ngox xebc nyinc qak luih, aol weex touk nyenc wox unv lenc Sah Mux Eec xic jah. ²¹Dah lenc JAH MAOH qouc il mungx wangc, Wangc Menl laengx deic Saop Loc weex wangc dos JAH MAOH siik xebc nyinc. Saop Loc bens JANGS lagx Jih Sil, beev nyenc Beenl Yah Menc. ²²Xuip liaop Saop Loc luih bail, suh jiml Dal Wil weex wangc dos JAH MAOH, eengv nyimp maoh weex bagl biingv wah: 'Yaoc semh lis lagx Yeeh Xih Dal Wil, maoh JANGS nyenc douh sais yaoc, daengc menv siih mangc ledp deic meix xangk yaoc weex.' ²³Dah aox nyenc saemh lenc mungx nyenc naih, Wangc Menl jiml il mungx Xus Juv dos nyenc Yix Seec Liēēc, laengx JANGS Yeeh Suh, douh sungp Wangc Menl liingx saip jah. ²⁴Maoh naengl mix ugs menl guangl xic jah, Yoc Hanp nyimp menv begs singk Yix Seec Liēēc xonc wah liix xugs xenp, aol nyenc xonv sais. ²⁵Yoc Hanp yuv qamt lieeux kuenp maoh wah: 'Xaop xangk yaoc JANGS nouc? Yaoc MEEC JANGS Jih Duc; xah JANGS LIS il mungx nyaoh dah lenc yaoc map jah, yaoc liaenv seel haic wul dinl maoh buh MEEC pik.'

敬畏神的人，请听。¹⁷这以色列民的神拣选了我的祖宗，当民寄居埃及的时候，抬举他们，用大能的手领他们出来，¹⁸又在旷野容忍他们约有四十年（“容忍”或作“抚养”）。¹⁹既灭了迦南地七族的人，就把那地分给他们为业。²⁰此后，给他们设立士师，约有四百五十年，直到先知撒母耳的时候。²¹后来他们求一个王，神就将便雅悯支派中基士的儿子扫罗，给他们作王四十年。²²既废了扫罗，就选立大卫作他们的王，又为他作见证说：‘我寻得耶西的儿子大卫，他是合我心意的人，凡事要遵行我的旨意。’²³从这人的后裔中，神已经照着所应许的，为以色列人立了一位救主，就是耶稣。²⁴在他没有出来以前，约翰向以色列众民宣讲悔改的洗礼。²⁵约翰将行尽他的程途说：‘你们以为我是谁？我不是基督；只是有一位在我以后来的，我解他脚上的鞋带也是不配的。’

²⁶Douc jaix nongx, lagx kuanp Yal Beec Lah Hanp daengh aox xaop menv nyenc juiv yaot Wangc Menl jah ax! Banc lix juv dees mas menl naih JANGS xonc dos daol. ²⁷Nyenc nyaoh Yeeh Lul Sax Lenc daengh nyenc mungx JAH MAOH, yenv yuih MEEC wox meel Jih Duc, buh mieeh MEEC wox sams touk maenl sav soh dogc menv leec OIL nyenc wox unv lenc jah JANGS duc mangc, laengx deic Jih Duc jingh soix deil, nyaengc douh sungp donv nyenc wox unv lenc. ²⁸Xac MEEC ugs maoh lis soix douh deil map, meenh yuv qouc Biix Lah Doh sat maoh. ²⁹Xuip weex wenp menv Leec Menl xiv maoh xap luih map menv sungp jah, laengx deic maoh dah wul meix aol luih map, songk nyaoh aox wenc muh. ³⁰Wangc Menl siip aol maoh dah deil xonv soh. ³¹Menv nyenc dah Jah Liij Liij nyimp maoh qak Yeeh Lul Sax Lenc map jah, gungc maenl lis nuv maoh, menv nyenc naih xic naih nyaoh aox begs singk JANGS bagl biingv maoh. ³²⁻³³Jiul buh deic sungp lail meik lebc xaop, laengx JANGS Wangc Menl saemp doh nyimp daol menv weex lagx jah douh menv sungp liingx saip ongs bux jah, aol Yeeh Suh xonv soh yangx. Xah xongs wul Leec Al Bus jogx jih nyih xap wah:

‘Nyac JANGS lagx yaoc,
maenl naih yaoc sangx nyac.’

³⁴Wah touk Wangc Menl aol maoh dah deil xonv soh, xenp nanx maoh MEEC eengv muil pak, suh il naih wah:

‘Yaoc jingh yuv deic menv singc qaenp liingx saip Dal Wil jah saip dos xaop.’

²⁶弟兄们，亚伯拉罕的子孙和你们中间敬畏神的哪！这救世的道是传给我们的。²⁷耶路撒冷居住的人和他们的官长，因为不认识基督，也不明白每安息日所读众先知的书，就把基督定了死罪，正应了先知的预言。²⁸虽然查不出他有当死的罪来，还是求彼拉多杀他。²⁹既成就了经上指着他所记的一切话，就把他从木头上取下来，放在坟墓里。³⁰神却叫他从死里复活。³¹那从加利利同他上耶路撒冷的人多日看见他，这些人如今在民间是他的见证。³²我们也报好信息给你们，就是那应许祖宗的话，

³³神已经向我们这作儿女的应验，叫耶稣复活了。正如诗篇第二篇上记着说：

‘你是我的儿子，
我今日生你。’

³⁴论到神叫他从死里复活，不再归于朽坏，就这样说：

‘我必将所应许大卫那圣洁、可靠的恩典赐给你们。’

³⁵Eengv LIS il jogx wah:

‘Nyac jingh MEEC aol Mungx Bings Singh
nyac nuv muil pak.’

³⁶Dal Wil nyaoh menl guangl xic jah, deic meix
xangk Wangc Menl, laengx nagp yangx, touk
aox ongs bux maoh jah bail, aov doh nuv muil
pak yangx; ³⁷xah laot Wangc Menl aol xonv soh
jah, maoh hah MEEC nuv muil pak. ³⁸Il naih, douc
jaix nongx, xaop yuv wox: banc lix todt soix naih
JANGS dah mungx nyenc naih xonc dos xaop.
Xaop nyaoh menv siih baengh banc konx Moh
Xih sint MEEC weex douh liix jah, ³⁹nuv baov senk
Yeoh Suh, laengx sint weex douh liix yangx. ⁴⁰Il
naih, xaop bens yuv xingl ngic, xah yaot menv
leec nyenc wox unv lenc wah jah dogl touk wul
xenp xaop. ⁴¹Xus wah:

‘Xaop menv nyenc naengc MEEC qit jah yuv
lail lail nuv, yuv gaiv liogp, yuv deil GAEMV,
yenv yuih xaop nyaoh menl guangl xic jah,
yaoc weex il naenl siih,
LIS nyenc lebc xaop,
xaop bens MEEC senk.’ ”

⁴²JAH MAOH ugs dangc wagx xic jah, wagx jenl dul
JAH MAOH touk daov lenc maenl sav soh eengv
wah menv sungp naih dos JAH MAOH qingk.
⁴³Sank dangc yangx, nyenc Yuc.Taip daengh
nyenc juiv senk laos jaol Yuc.Taip jah, LIS OIL
nyenc nyimp lenc Baox Loc daengh Bah Nah
Bah. Yac maoh nyimp JAH MAOH wah banc lix,
qeenk JAH MAOH bens songk sais nyaoh dav singc
Wangc Menl.

³⁵又有一篇上说：

‘你必不叫你的圣者见
朽坏。’

³⁶大卫在世的时候，遵行了
神的旨意，就睡了（或作“大卫
按神的旨意服侍了他那一世的人，就
睡了”），归到他祖宗那里，已
见朽坏；³⁷惟独神所复活的，
他并未见朽坏。³⁸所以
弟兄们，你们当晓得，赦罪
的道是由这人传给你们的。
你们靠摩西的律法，在一
切不得称义的事上，³⁹信
靠这人，就都得称义了。
⁴⁰所以，你们务要小心，免
得先知书上所说的临到你们。
⁴¹主说：

‘你们这轻慢的人要观
看、要惊奇、要灭亡，
因为在你们的时候，我
行一件事，
虽有人告诉你们，
你们总是不信。’ ”

⁴²他们出会堂的时候，众人
请他们到安息日再讲这
话给他们听。⁴³散会以后，
犹太人和敬虔进犹太教的
人多有跟从保罗、巴拿巴
的。二人对他们讲道，劝他
们务要恒久在神的恩中。

⁴⁴Touk maenl sav soh daov lenc, daengc xingc nyenc ledp map DAENGL juml, yuv qingc banc lix Wangc Menl. ⁴⁵Nyenc Yuc Taip lis nuv nyenc gungc il naih, laengx qingc yak dal ags yangh, laot yuv bogs menv sungp Baox Loc wah jah, eengv wah sungp xagx. ⁴⁶Baox Loc daengh Bah Nah Bah songk bov laox wah: "Deic banc lix Wangc Menl wah dos xaop dah unv bens douh; xah yenv yuih xaop baenv wangk banc lix naih, deic XENP BENS nuv weex MEEC pik lis jiuc soh bens nyaoh, jiul hah wunx dos nyenc mangv nugs bail. ⁴⁷Yenv yuih Xus il naih YADC jiul dah:

'Yaoc saemp doh jiml nyac weex guangl dos nyenc mangv nugs yangx,
aol nyac pieek singc juv,
aol weex touk dih lenx peep.' "

⁴⁸Nyenc mangv nugs lis qingc sungp naih, laengx xeengp sais yangx, bus banc lix Wangc Menl; daengc menv nyenc saemp jingh lis jiuc soh bens nyaoh jah, ledp senk yangx. ⁴⁹Xah il naih banc lix Wangc Menl naok dah il lungc dih wangp jav. ⁵⁰Nyenc Yuc Taip xiv xogt menv nyenc miegs qaenp juiv、nyimp Wangc Menl yogc yuih jah daengh menv nyenc aox xingc ugs guanl jah, biigs Baox Loc daengh Bah Nah Bah, deic JAH MAOH beengl ugs mangv nugs dih wangp JAH MAOH bail. ⁵¹Yac maoh doiv nas wagx jenl jaemh dogl bungv dinl, laengx dah Yix Goh Nyenc bail. ⁵²Lagx yot daengc longc xeengp sais, eengv lis Guaenl Menl digs xenp.

⁴⁴到下安息日，全城的人几乎都来聚集，要听神的道。⁴⁵但犹太人看见人这样多，就满心嫉妒，硬驳保罗所说的话，并且毁谤。⁴⁶保罗和巴拿巴放胆说：“神的道先讲给你们原是应当的；只因你们弃绝这道，断定自己不配得永生，我们就转向外邦人去。”⁴⁷因为主曾这样吩咐我们说：

‘我已经立你作外邦人的光，
叫你施行救恩，
直到地极。’”

⁴⁸外邦人听见这话，就欢喜了，赞美神的道；凡预定得永生的人都信了。⁴⁹于是主的道传遍了那一带地方。⁵⁰但犹太人挑唆虔敬、尊贵妇女和城内有名望的人，逼迫保罗、巴拿巴，将他们赶出境外。⁵¹二人对着众人跺下脚上的尘土，就往以哥念去了。⁵²门徒满心喜乐，又被圣灵充满。

Baox Loc Daengh Bah Nah Bah Nyaoh Yix Goh Nyenc

14 Yac maoh nyaoh Yix Goh Nyenc dongc laos dangc wagx nyenc Yuc Taip, nyaoh aox jav wah sungp, lis oil oil nyenc Yuc Taip daengh nyenc Xih Lac senk Wangc Menl yangx. ²Menv nyenc Yuc Taip MEEC senk jah xogt nyenc mangv nugs, aol JAH MAOH aox longc saengl lagx senk. ³Yac maoh nyaoh jav nyaoh lis gungc maenl, baengh Xus songk bov laox xonc banc lix, Xus yaml miac JAH MAOH weex yings Wangc Menl, siih liogp, nyimp sungp lail maoh weex bagl biingv. ⁴Wagx jenl aox xingc laengx pieek wenp douc, lis menv nyimp nyenc Yuc Taip, lis menv nyimp lagx paik. ⁵Xic jav, nyenc mangv nugs daengh nyenc Yuc Taip, eengv lis nyenc mungx JAH MAOH, weex laot lionc qak map, yuv qoip lagx paik, aol jinl jabc JAH MAOH. ⁶Lagx paik wox yangx, laengx laengh bail guagl Lix Gaoh Nic, Lul Sih Deec daengh Teep Bil yac jagc xingc jah, daengh yac mangv yangp hak bail, ⁷nyaoh jav xonc sungp lail.

Baox Loc Daengh Bah Nah Bah Nyaoh Lul Sih Deec

⁸Aox xingc Lul Sih Deec lis il mungx nyenc yac dinl mas nyax, ugs menl guangl suh JANGS nyenc leiv dinl, MEEC XONGP qamt lis dah. ⁹Maoh qingk Baox Loc wah banc lix, Baox Loc jaenl dal naengc maoh, nuv maoh lis senk sais, juv lis lail singx, ¹⁰laengx songk soh wah: “Nyac SENH map! Yac dinl jenc saengc.” Mungx nyenc jah laengx biilul jenc map, eengv qamt kuenp. ¹¹Wagx jenl

保罗和巴拿巴在以哥念

14 二人在以哥念同进犹太人的会堂，在那里讲的，叫犹太人和希腊人信的很多。²但那不顺从的犹太人耸动外邦人，叫他们心里恼恨弟兄。³二人在那里住了多日，倚靠主放胆讲道，主借他们的手施行神迹、奇事，证明他的恩道。⁴城里的众人就分了党，有附从犹太人的，有附从使徒的。⁵那时，外邦人和犹太人并他们的官长，一齐拥上来，要凌辱使徒，用石头打他们。⁶使徒知道了，就逃往吕高尼的路司得、特庇两个城和周围地方去，⁷在那里传福音。

保罗和巴拿巴在路司得

⁸路司得城里坐着一个两脚无力的人，生来是瘸腿的，从来没有走过。⁹他听保罗讲道，保罗定睛看他，见他有信心，可得痊愈，¹⁰就大声说：“你起来！两脚站直。”那人就跳起来，而且行走。¹¹众人看见

lis nuv Baox Loc weex menv siih naih, laengx yongh sungp Lix GaoH Nic, songk soh wah: “Lis xenc sinp yaml yangh nyenc luih touk aox dav daol yangx.” ¹²Xah il naih laengx sint Bah Nah Bah weex Zoul Sih, sint Baox Loc weex Xix Eec Mix, yenv yuih maoh weex nyenc douc wah sungp. (Zoul Sih daengh Xix Eec Meix JANGS yac mungx xenc sinp Xih Lāc.) ¹³Nyaoh mangv nugs xingc, lis mungx sangh douv sac aox miiuh Zoul Sih yidx duc gueec, deic konp wap, map touk mangv nugs dol xingc, yuv daengh wagx jenl gaenx weex douv sac dos lagx paik. ¹⁴Bah Nah Bah daengh Baox Loc, yac mungx lagx paik lis qingc, laengx yags duv ugs xenp, biiul laos dav wagx jenl, songk soh heemx: ¹⁵“Xaop wagx jenl weex duc mangc weex siih naih? Jiul buh JANGS nyenc, bens xenp nyimp xaop laot yangh. Jiul xonc sungp lail dos xaop, JANGS aol xaop baenv douv menv weex loux weex DINGV jah, ledp wunx nyimp daengv menl、dih、heit daengh sinp baenl weenh xonh mungx Wangc Menl bens nyaoh jah. ¹⁶Maoh nyaoh saemh unv xic jav, nabx weenh guagl ags kuenp ags qamt; ¹⁷nyimp XENP BENS buh jungh weex ugs bagl biingv map, bens saip singc qaenp dos xaop, dah menl songk bienl, sinp baenl lail wap, aol xaop jil jaengv digs sais, daengc longc xeengp sais.” ¹⁸Yac maoh wah wenp sungp naih, nanc jis wagx jenl bix sunx yangh xonh douv sac dos JAH MAOH. ¹⁹Lis menv nyenc Yuc Taip, dah Anh Tiip Ah daengh Yix Goh Nyenc map, xiv xogt wagx jenl, laengx aol jinl jabc Baox Loc, xangk maoh deil yangx, suh guags touk mangv nugs xingc. ²⁰Lagx yot eev lionc maoh, maoh laengx jenc map,

保罗所做的事，就用吕高尼的话，大声说：“有神借着人形降临在我们中间了。”¹²于是称巴拿巴为宙斯，称保罗为希耳米，因为他说话领首。¹³有城外宙斯庙的祭司牵着牛，拿着花圈，来到门前，要同众人向使徒献祭。¹⁴巴拿巴、保罗二使徒听见，就撕开衣裳，跳进众人中间，喊着说：¹⁵“诸君，为什么做这事呢？我们也是人，性情和你们一样。我们传福音给你们，是叫你们离弃这些虚妄，归向那创造天、地、海和其中万物的永生神。¹⁶他在从前的世代，任凭万国各行其道，¹⁷然而为自己未尝不显出证据来，就如常施恩惠，从天降雨，赏赐丰年，叫你们饮食饱足，满心喜乐。”¹⁸二人说了这些话，仅仅地拦住众人不献祭与他们。¹⁹但有些犹太人，从安提阿和以哥念来，挑唆众人，就用石头打保罗，以为他是死了，便拖到城外。²⁰门徒正围着他，他就起来，走进城去。第二天，同巴拿巴往特庇去。

qamt laos xingc bail. Maenl jih nyih, maoh nyimp Bah Nah Bah gaenx touk Teep Bil bail.

Xonv Touk Xil Liih Yal Anh Tiip Ah

²¹Nyimp nyenc aox xingc jah xonc sungp lail, LIS OIL nyenc map weex lagx yot; JAH MAOH laengx xonv Lul Sih Deec、Yix Goh Nyenc、Anh Tiip Ah bail, ²²dos soh lagx yot senk sais, qeenk JAH MAOH songk sais senk banc lix Wangc Menl; yuh wah: “Daol laos aox guagl menl xic jah, jingh yuv dah OIL egs nanh.” ²³Yac maoh nyaoh OIL doiv wagx juml LAIH ugs yangp laox, eengv jih EBL JIL yogc yuih Wangc Menl, laengx deic JAH MAOH nyaengx dos Xus JAH MAOH senk jah. ²⁴Yac maoh dah Bliix Xih Diix, map touk Pangc Feih Liil Yal. ²⁵Nyaoh Bieec Jah xonc banc lix yangx, laengx luih Yal Dal Lil bail. ²⁶Dah aox jav suiv lol, touk Anh Tiip Ah bail. Dens qit JAH MAOH lis singc Wangc Menl douh wagx jenl paik, yuv beenh menv ongl xic naih weex wenp jah, laengx JANGS nyaoh dih wangp naih. ²⁷Map touk aox jav, aol nyenc wagx juml gaenx map, laengx wah Wangc Menl yaml JAH MAOH weex menv siih jah, eengv wah Wangc Menl weex nup nyimp nyenc mangv nugs eip dol senk banc lix Wangc Menl jah. ²⁸Yac maoh laengx nyaoh aox jav nyimp lagx yot nyaoh lis OIL maenl.

Yeek Lul Sax Lenc Weex Wagx Laox

15 LIS mieengc mungx nyenc dah Yuc Taip luih map, eeus douc jaix nongx wah: “Nuv baov xaop MEEC XAOL jiuc konx Moh Xih weex liix ads, laengx MEEC lis juv.” ²Baox Loc、Bah Nah Bah nyimp JAH MAOH DAENGL dos bogs

回叙利亚的安提阿

²¹ 对那城里的人传了福音，使好些人作门徒，就回路司得、以哥念、安提阿去，²² 坚固门徒的心，劝他们恒守所信的道；又说：“我们进入神的国，必须经历许多艰难。”²³ 二人在各教会中选立了长老，又禁食祷告，就把他们交托所信的主。²⁴ 二人经过彼西底，来到旁非利亚。²⁵ 在别加讲了道，就下亚太利去。²⁶ 从那里坐船，往安提阿去。当初他们被众人所托，蒙神之恩，要办现在所做之工，就是在这地方。²⁷ 到了那里，聚集了会众，就述说神借他们所行的一切事，并神怎样为外邦人开了信道的门。²⁸ 二人就在那里同门徒住了多日。

耶路撒冷大会

15 有几个人从犹太下来，教训弟兄们说：“你们若不按摩西的规条受割礼，不能得救。”² 保罗、巴拿巴与他们大大地

sungp eis sav; Oil lagx yot laengx LAIH Baox Loc、Bah Nah Bah daengh mieengc mungx nyenc aox wagx jumI, qak Yeeh Lul Sax Lenc bail jinv lagx paik daengh yangp laox, nyimp JAH MAOH DAENGL baov. ³Xah il naih wagx jumI sunx JAH MAOH qak kuenp. JAH MAOH dah Feih Nic Jih、Sax Max Liih Yal, doiv doiv wah nyenc mangv nugs wunx nyimp Xus menv siih jah, aol douc jaix nongx ledp xeengp sais. ⁴Touk Yeeh Lul Sax Lenc, wagx jumI、lagx paik daengh yangp laox ledp map sibs daiv JAH MAOH, JAH MAOH laengx wah Wangc MenI dongc JAH MAOH weex menv siih jah. ⁵Xah laot US mieengc mungx lagx senk JANGS nyenc jaol beev Fac Lil Saip, jenc map wah: “Jingh yuv nyimp nyenc mangv nugs weex liix ads, YADC JAH MAOH deic banc konx Moh Xih.”

⁶Lagx paik daengh yangp laox DAENGL jumI DAENGL baov siih naih. ⁷Bogs sungp jaengl yangx, Biix Deec laengx jenc map, wah: “Douc jaix nongx, xaop wox Wangc MenI dah unv nyaoh aox xaop LAIH ugs yaoc map, aol nyenc mangv nugs dah ebl yaoc lis qingc sungp lail Wangc MenI, eengv senk banc lix maoh. ⁸Mungx Wangc MenI wox sais longc nyenc jah buh nyimp JAH MAOH weex bagI biingv, saip GuaenI MenI dos JAH MAOH, xah xongs saip dos daol laot yangh; ⁹eengv baengh senk sais xugs wop sais longc JAH MAOH, JAH MAOH nyimp daol MEEC pieek. ¹⁰Xic naih weex duc mangc yuv xik Wangc MenI, yuv deic egs ongs bux daol daengh daol aemv MEEC lis jah, songk nyaoh uc nyenh lagx yot leel? ¹¹Daol lis juv, JANGS GAIV singc Xus Yeeh Suh, nyimp JAH MAOH laot yangh, menv naih JANGS daol senk jah.”

纷争辩论；众门徒就定规，叫保罗、巴拿巴和本会中几个人为所辩论的，上耶路撒冷去见使徒和长老。³于是教会送他们起行。他们经过腓尼基、撒玛利亚，随处传说外邦人归主的事，叫众弟兄都甚欢喜。⁴到了耶路撒冷，教会和使徒并长老都接待他们，他们就述说神同他们所行的一切事。⁵惟有几个信徒是法利赛教门的人，起来说：“必须给外邦人行割礼，吩咐他们遵守摩西的律法。”

⁶使徒和长老聚会商议这事。⁷辩论已经多了，彼得就起来，说：“诸位弟兄，你们知道神早已在你们中间拣选了我，叫外邦人从我口中得听福音之道，而且相信。⁸知道人心的神也为他们作了见证，赐圣灵给他们，正如给我们一样；⁹又借着信，洁净了他们的心，并不分他们、我们。¹⁰现在为什么试探神，要把我们祖宗和我们所不能负的轭放在门徒的颈项上呢？¹¹我们得救，乃是因主耶稣的恩，和他们一样，这是我们所信的。”

¹²Wagx jenl ledp gemv medp medp, qingk Bah Nah Bah daengh Baox Loc wah Wangc Menl yam! JAH MAOH nyaoh aox nyenc mangv nugs weex menv yings Wangc Menl、siih liogp jah. ¹³JAH MAOH gobs sav ebl, Yal Geec laengx wah: “Douc jaix nongx, qingk yaoc wah. ¹⁴Aenl jul Xix Menc wah Wangc Menl dens qit weex nup yagc nyenc mangv nugs, dah aox JAH MAOH LAIH ugs begs singk wunx dos guanl maoh; ¹⁵menv naih buh nyimp sungp OIL nyenc wox unv lenc laot yangh. Xah xongs Leec Menl xap jah:

¹⁶Mus lenc, yaoc yuv xonv map,
siip jiml bongc baengl Dal Wil jah,

deic menv baengl pak jah
siip jiml weex lail;

¹⁷⁻¹⁸Aol menv nyenc GAL jah,
laengx JANGS menv nyenc mangv nugs
nyaoh dees guanl yaoc jah, ledp yuv semh
Xus.

Sungp naih JANGS Xus wah; maoh dah
daengv menl dih map, xeenk ugs siih naih.’

¹⁹Il naih yaoc aox longc xangk, bix bail gax nyax menv nyenc mangv nugs wunx dos Wangc Menl jah; ²⁰laot yuv xap senk, YADC JAH MAOH, bix baiv yings yangh aol XENP BENS wav nyav, bix nyimp eep lonh weex, bix jil padt daengh duc xeengp douh sugx deil jah. ²¹Yenv yuih dah xic unv touk xic naih, leec Moh Xih nyaoh edl nyih menv xingc jah LIS nyenc xonc; touk maenl sav soh, nyaoh aox dangc wagx LIS nyenc dogc.”

¹²众人都默默无声，听巴拿巴和保罗述说神借他们在外邦人所行的神迹、奇事。¹³他们住了声，雅各就说：“诸位弟兄，请听我的话。¹⁴方才西门述说神当初怎样眷顾外邦人，从他们中间选取百姓归于自己的名下，¹⁵众先知的话也与这意思相合。正如经上所写的：

¹⁶此后，我要回来，
重新修造大卫倒塌的
帐幕，
把那破坏的，
重新修造建立起来；

¹⁷⁻¹⁸叫余剩的人，
就是凡称为我名下的
外邦人，都寻求主。

这话是从创世以来显明这事的主说的。’

¹⁹所以据我的意见，不可难为那归服神的外邦人，²⁰只要写信，吩咐他们禁戒偶像的污秽和奸淫，并勒死的牲畜和血。²¹因为从古以来，摩西的书在各城有人传讲，每逢安息日，在会堂里诵读。”

Wagx Laox Xap Senk Dos Lagx Senk Nyenc Mangv Nugs

²²Xic jav, lagx paik、yangp laox daengc wagx juml gaenx jingh sais dah aox JAH MAOH LAIH ugs nyenc, paik JAH MAOH daengh Baox Loc、Bah Nah Bah dongc bail Anh Tiip Ah; menv douh LAIH ugs jah, laengx JANGS Yuc Dal (eengv sint weex Bah Sah Bah) daengh Xih Lah. Yac mungx nyenc naih nyaoh aox jaix nongx jah JANGS nyenc douc; ²³xah il naih xap senk jaoh dos JAH MAOH, aox senk wah: “Lagx paik daengh menv jaix nongx weex yangp laox jah nyimp Anh Tiip Ah、Xil Liih Yal、Jih Liih Jah menv jaix nongx nyenc mangv nugs jah hamk lail. ²⁴Jiul qingc wah, LIS mieengc mungx nyenc dah aox jiul naih ugs bail, yongh sungp dungl daoc lonh xaop, nyaos sais xaop (us leec aov xap aox geel naih: “xaop yuv douh weex liix ads, deic banc konx Moh Xih”). Wah map MEEC JANGS jiul paik JAH MAOH. ²⁵Il naih jiul hah dongc longc jingh sais, LAIH ugs mieengc mungx nyenc, paik JAH MAOH dongc Bah Nah Bah daengh Baox Loc nyenc jiul xogp jah laos aox xaop bail. ²⁶Yac mungx nyenc naih JANGS GAIV guanl Xus Yeeh Suh Jih Duc baenv lis mingh. ²⁷Jiul laengx paik Yuc Dal daengh Xih Lah, JAH MAOH buh yuv ags lebc menv siih naih. ²⁸Yenv yuih Guaenl Menl daengh jiul jingh sais MEEC deic OIL hangc dabs qaenp songk nyaoh wul xenp xaop, xah laot LIS mieengc jagc siih yuns MEEC lis, ²⁹laengx JANGS bix sunx menv yangh xonh douv sac dos yings yangh, eengv bix jil padt daengh menv duc xeengp douh sugx deil jah, bix nyimp eep lonh weex. Mieengc hangc naih nuv baov xaop ledp

大会给外邦信徒的书信

²² 那时，使徒和长老并全教会定意从他们中间拣选人，差他们和保罗、巴拿巴同往安提阿去；所拣选的，就是称呼巴撒巴的犹大和西拉。这两个人在弟兄中是作首领的，²³于是写信交付他们，内中说：“使徒和作长老的弟兄问安提阿、叙利亚、基利家外邦众弟兄的安。²⁴我们听说，有几个人从我们这里出去，用言语搅扰你们，惑乱你们的心。（有古卷在此有“你们必须受割礼，守摩西的律法。”）其实我们并没有吩咐他们。²⁵所以我们同心定意，拣选几个人，差他们同我们所亲爱的巴拿巴和保罗往你们那里去。²⁶这二人是为我主耶稣基督的名不顾性命的。²⁷我们就差了犹大和西拉，他们也要亲口述说这些事。²⁸因为圣灵和我们定意不将别的重担放在你们身上，惟有几件事是不可少的，²⁹就是禁戒祭偶像的物和血，并勒死的牲畜和奸淫。这几件你们若能自己禁戒不犯就好了。愿你们平安。”

deic lis suh lail lax. Dogc liangp xaop taik biingc.”

³⁰JAH MAOH XUIP douh paik bail, laengx luih Anh Tiip Ah bail, juml wagx jenl, jaoh senk dos JAH MAOH. ³¹Wagx jenl dogc senk yangx, yenv yuih aox senk lis sungp xoik sais, laengx xeengp sais yangx. ³²Yuc Dal daengh Xih Lah buh JANGS nyenc wox unv lenc, laengx aol OIL sungp map queenk jaix nongx, aol JAH MAOH jaens sais. ³³Nyaoh lis il buh, douc jaix nongx sunx JAH MAOH taik taik biingc biingc xonv bail aox doiv menv nyenc paik JAH MAOH map jah. (us leec aov nyaoh naih xap: ³⁴“Xah Lis Xih Lah jingh sais meenh nyaoh aox jav.”) ³⁵Baox Loc daengh Bah Nah Bah meenh nyaoh Anh Tiip Ah, nyimp OIL nyenc MIH gaenx eeus nyenc, xonc banc lix Wangc Menl.

Baox Loc Daengh Bah Nah Bah Daengl Pieek

³⁶Dah bail mieengc maenl, Baox Loc nyimp Bah Nah Bah wah: “Daol xonv touk dens qit daol xonc banc lix Xus menv dih wangp jah bail, bail nuv douc jaix nongx dah lis weex nup.” ³⁷Bah Nah Bah lis sais daiv Yoc Hanp (eengv sint weex Max Koh jah) dongc bail; ³⁸Baox Loc yenv yuih Max Koh gobs qit nyaoh Pangc Feih Liil Yal lic JAH MAOH, MEEC nyimp JAH MAOH dongc bail weex ongl, laengx MEEC xangk daiv maoh bail. ³⁹Xah il naih yac maoh laengx DAENGL eeuv, aol weex touk DAENGL pieek kuenp. Bah Nah Bah daiv Max Koh, suiv lol laos Sail Pup Lul Sih bail; ⁴⁰Baox Loc LAIH lis Xih Lah, buh ugs bail; baengh douc jaix nongx deic maoh nyaengx dos aox dav singc Xus. ⁴¹Maoh laengx qamt dah Xil Liih Yal、Jih Liih Jah, jaens sais OIL wagx juml.

³⁰ 他们既奉了差遣，就下安提阿去，聚集众人，交付书信。³¹ 众人念了，因为信上安慰的话就欢喜了。³² 犹大和西拉也是先知，就用许多话劝勉弟兄，坚固他们。³³ 住了些日子，弟兄们打发他们平平安安地回到差遣他们的人那里去。

(有古卷在此有“³⁴ 惟有西拉定意仍住在那里。”)³⁵ 但保罗和巴拿巴仍住在安提阿，和许多别人一同教训人，传主的道。

保罗与巴拿巴分开

³⁶ 过了些日子，保罗对巴拿巴说：“我们可以回到从前宣传主道的各城，看望弟兄们景况如何。”³⁷ 巴拿巴有意要带称呼马可的约翰同去，³⁸ 但保罗因为马可从前在旁非利亚离开他们，不和他们同去做工，就以为不可带他去。³⁹ 于是二人起了争论，甚至彼此分开。巴拿巴带着马可，坐船往塞浦路斯去，⁴⁰ 保罗拣选了西拉，也出去，蒙弟兄们把他交于主的恩中。⁴¹ 他就走遍叙利亚、基利家，坚固众教会。

Tiic Moh Taip Nyimp Baox Loc Daengh Xih Lah Weex Ongl

16 Baox Loc map touk Teep Bil, eengv touk Lul Sih Deec. Nyaoh aox jav lis il mungx lagx yot, guanl Tiic Moh Taip, JANGS lagx nyenc miegs Yuc Taip senk Xus jah, bux maoh siip JANGS nyenc Xih Lac. ²Menv jaix nongx Lul Sih Deec daengh Yix Goh Nyenc ledp bus maoh. ³Baox Loc yuv daiv maoh dongc bail, xah yenv yuih nyenc Yuc Taip menv dih wangp jah ledp wox bux maoh JANGS nyenc Xih Lac, laengx nyimp maoh weex liix ads. ⁴JAH MAOH dah xingc naih xingc jav, deic menv lagx paik daengh yangp laox nyaoh Yeeh Lul Sax Lenc dongc jingh menv jiuc konx jah saip dos lagx yot deic banc. ⁵Xah il naih senk sais oil doiv wagx jum! yah weex yah mags, nyenc buh maenl maenl qimp gungc.

Baox Loc Lis Nuv Yangh Liogp Nyenc Max Qik Dunl

⁶Guaenl Menl XUIP MEEC saip JAH MAOH nyaoh Yal Xip Yal wah banc lix Wangc Menl, JAH MAOH laengx dah Fuc Lix Jah, Jah Lah Taip il lungc dih wangp jav bail. ⁷Map touk geel eenv dih wangp Mix Xih Yal, JAH MAOH xangk yuv laos Biil Teih Nic bail, Guaenl Yeeh Suh siip MEEC saip. ⁸JAH MAOH suh piat dah Mix Xih Yal, luih touk Teep Loc Yal bail. ⁹Nyaoh aenl janl Baox Loc lis nuv yangh liogp. Lis il mungx nyenc Max Qik Dunl senh dih qouc maoh wah: "Nyac dah touk Max Qik Dunl map juv jiul!" ¹⁰Baox Loc XUIP lis nuv jagc yangh liogp naih, jiul laengx xangk yuv

提摩太参与保罗和西拉的事工

16 保罗来到特庇，又到路司得。在那里有一个门徒，名叫提摩太，是信主之犹太妇人的儿子，他父亲却是希腊人。²路司得和以哥念的弟兄都称赞他。³保罗要带他同去，只因那些地方的犹太人都知道他父亲是希腊人，就给他行了割礼。⁴他们经过各城，把耶路撒冷使徒和长老所定的条规交给门徒遵守。⁵于是众教会信心越发坚固，人数天天加增。

保罗见马其顿人的异象

⁶圣灵既然禁止他们在亚细亚讲道，他们就经过弗吕家、加拉太一带地方。⁷到了每西亚的边界，他们想要往庇推尼去，耶稣的灵却不许。⁸他们就越过每西亚，下到特罗亚去。⁹在夜间有异象现与保罗。有一个马其顿人站着求他说：“请你过到马其顿来帮助我们。”¹⁰保罗既看见这异象，我们随即想要往马

touk Max Qik Dunl bail, xangk Wangc Menl sint
jiul xonc sungp lail dos menv nyenc aox jav
qingk.

Lix Diix Yal Xonv Sais

¹¹Xah il naih dah Teep Loc Yal eip lol,
saengc touk Sah Moh Teec Lax, maenl jih nyih
touk Nyic Yal Pop Liix. ¹²Dah aox jav map touk
Feih Liih Biix, laengx JANGS dih wangp Max Qik
Dunl jagc xingc jih edl, buh JANGS xingc bingl
yongx Loc Max xut jah. Jiul nyaoh aox xingc jah
nyaoh lis mieengc maenl. ¹³Maenl sav soh jah,
jiul ugs dol xingc, map touk geel nyal, wox aox
jav lis il jagc dih wangp yogc yuih Wangc Menl,
jiul laengx suiv luih map nyimp menv nyenc
miegs DAENGL juml jah wah banc lix. ¹⁴Lis il
mungx nyenc miegs beel yal yak aemv, guanl Lix
Diix Yal, JANGS nyenc aox xingc Teih Yah Teih Lah,
bens baiv Wangc Menl. Maoh lis qingk yangx,
Xus laengx eip guangl longc maoh, aol maoh
songk sais qingk Baox Loc wah sungp. ¹⁵Maoh
nyimp il yanc maoh XUIP lis xugs xenp yangx,
laengx qouc jiul wah: "Nuv baov xaop nyaengc
sonk yaoc JANGS nyenc senk Xus, sint xaop touk
aox yanc yaoc map nyaoh." Laengx gaengx jiul.

Nyaoh Feih Liih Biix Douh Daems

¹⁶Dah lenc, jiul touk dih wangp yogc yuih
Wangc Menl jah bail. Lis il mungx lagx eit miegs
saems nas jiul map, maoh douh juis wox unv
lenc nyimp xenp, weex webt, saip oil xus yanc
maoh wedt seic. ¹⁷Maoh nyimp lenc Baox Loc
daengh jiul, heemx wah: "Menv nyenc naih

其顿去，以为神召我们传
福音给那里的人听。

吕底亚悔改

¹¹于是从特罗亚开船，
一直行到撒摩特喇，第二
天到了尼亚波利。¹²从那里
来到腓立比，就是马其顿
这一方的头一个城，也是
罗马的驻防城。我们在这
城里住了几天。¹³当安息
日，我们出城门，到了河
边，知道那里有一个祷告
的地方，我们就坐下对那
聚会的妇女讲道。¹⁴有一个
卖紫色布匹的妇人，名叫
吕底亚，是推雅推喇城
的人，素来敬拜神。她听见
了，主就开导她的心，叫她
留心听保罗所讲的话。¹⁵她
和她一家既领了洗，便求
我们说：“你们若以为我是
真信主的（或作“你们若以为我是
忠心侍主的”），请到我家来
住。”于是强留我们。

在腓立比被关押

¹⁶后来，我们往那祷告
的地方去。有一个使女迎
着面来，她被巫鬼所附，用
法术叫她主人们大得财
利。¹⁷她跟随保罗和我们，
喊着说：“这些人是至高神

JANGS lagx eit Wangc Menl, nyimp xaop xonc banc lix juv nyenc.”¹⁸Maoh oil maenl il naih heemx, Baox Loc laengx aox longc miav maoh, xonv xenp nyimp juis jav wah: “Yaoc baengh guanl Yeoh Suh Jih Duc, lebc nyac dah wul xenp maoh ugs map!” Juis jav laengx ugs map yangx.¹⁹Menv xus yanc lagx eit miegs jah nuv dos sais wedt seic MEEC lis yangx, laengx liabs Baox Loc daengh Xih Lah, gaic JAH MAOH touk wul ail laox bail jinv nyenc douc; ²⁰yuh daiv touk dav nas nyenc mungx wah: “Menv nyenc naih bens JANGS nyenc Yuc Taip, siip map daoc lonh xingc daol, ²¹xonc wah nyenc Loc Max daol liingx sibs MEEC lis、weex MEEC lis menv jiuc banc jah.”²²Wagx jenl laengx gaenx jenc map dos JAH MAOH haemx haemx. Nyenc mungx sint nyenc todt ugs JAH MAOH, aol meix heeup JAH MAOH; ²³douh heeup oil meix yangx, laengx deic JAH MAOH daems laos aox laoc, YADC xaip nuv lail. ²⁴Xaip sibs sungp paik naih, laengx deic JAH MAOH daems laos laoc dens, yac dinl ledp qak ah.

²⁵Nyaoh jodx janl qak luih, Baox Loc daengh Xih Lah yogc yuih Wangc Menl, dos al bus Wangc Menl; oil nyenc douh daems buh xegl kap qingk. ²⁶Laot liedt dih naenv ags yangh, lieenc sagx laoc buh ledp neip lieeux, dol laoc laengx weex laot eip yangx, sot kuedp dol menv nyenc douh daems jah buh ledp longv yangx. ²⁷Xaip liop map, lis nuv dol laoc weex laot eip, xangk menv nyenc douh daems jah ledp laengh bail yangx, laengx dul miav yuv ads uc. ²⁸Baox Loc songk soh laox wah: “Bix haik XENP BENS! Jiul ledp nyaoh naih.” ²⁹Xaip sint nyenc deic buil map, laengx biul laos bail, danc xut bebc nyaoh

的仆人，对你们传说救人的道。”¹⁸她一连多日这样喊叫，保罗就心中厌烦，转身对那鬼说：“我奉耶稣基督的名，吩咐你从她身上出来！”那鬼当时就出来了。¹⁹使女的主人们见得利的指望没有了，便揪住保罗和西拉，拉他们到市上去见首领，²⁰又带到官长面前说：“这些人原是犹太人，竟骚扰我们的城，²¹传我们罗马人所不可受、不可行的规矩。”²²众人就一同起来攻击他们。官长吩咐剥了他们的衣裳，用棍打；²³打了许多棍，便将他们下在监里，嘱咐禁卒严紧看守。²⁴禁卒领了这样命，就把他们下在内监里，两脚上了木狗。

²⁵约在半夜，保罗和西拉祷告，唱诗赞美神；众囚犯也侧耳而听。²⁶忽然地大震动，甚至监牢的地基都摇动了，监门立刻全开，众囚犯的锁链也都松开了。²⁷禁卒一醒，看见监门全开，以为囚犯已经逃走，就拔刀要自杀。²⁸保罗大声呼叫说：“不要伤害自己！我们都在这里。”²⁹禁卒叫人拿灯来，就跳进去，战战兢兢地俯伏在保罗、西拉面

dav nas Baox Loc daengh Xih Lah; ³⁰yuh daiv JAH MAOH ugs map, wah: “Yac mungx xeenp saenp, yaoc yuv weex nup weex xih lis juv?” ³¹JAH MAOH wah: “Yuv senk Xus Yeeh Suh, nyac daengh daengc yanc nyac jingh lis juv.” ³²JAH MAOH laengx deic banc lix Xus wah dos maoh daengh daengc yanc maoh qingk. ³³Janl jav, laengx nyaoh xic jav, xaip deic JAH MAOH daiv bail, xugs baic ids JAH MAOH; maoh daengh menv nyenc nyimp maoh jah laengx weex laot lis xugs xenp yangx. ³⁴Xah il naih xaip daiv JAH MAOH bail yanc bens, deic oux dos JAH MAOH jil. Maoh daengh daengc yanc, yenv yuih senk Wangc Menl yangx, ledp xeengp sais.

³⁵Guangl maenl yangx, nyenc mungx paik xaip map wah: “Songk yac mungx nyenc jah bail bax!” ³⁶Xaip laengx deic sungp naih lebc Baox Loc: “Nyenc mungx paik nyenc map baov songk xaop, hap naih laengx ugs laoc, anl anl wanp wanp bail bax!” ³⁷Baox Loc siip wah: “Jiul JANGS nyenc Loc Max, laengx MEEC jingh soix, JAH MAOH laengx nyaoh dav nas wagx jenl heeup jiul, eengv deic jiul daems laos aox laoc; hap naih yuv wanp wanp beengl jiul ugs bail il? Nuv baov il naih weex MEEC lis. Sint JAH MAOH ags map daiv jiul ugs bail!” ³⁸Xaip deic sungp naih xonv lebc nyenc mungx; nyenc mungx lis qingk JAH MAOH JANGS nyenc Loc Max, laengx yaot yangx; ³⁹xah il naih map qeenk JAH MAOH, daiv JAH MAOH ugs map, baov JAH MAOH lic xingc jav. ⁴⁰Yac mungx nyenc ugs laoc, touk yanc Lix Diix Yal bail, lis nuv douc jaix nongx, qeenk JAH MAOH il hap, laengx bail yangx.

前; ³⁰又领他们出来, 说: “二位先生, 我当怎样行才可以得救?” ³¹他们说: “当信主耶稣, 你和你一家都必得救。” ³²他们就把主的道讲给他和他全家的人听。 ³³当夜, 就在那时候, 禁卒把他们带去, 洗他们的伤; 他和属乎他的人立时都受了洗。 ³⁴于是禁卒领他们上自己家里去, 给他们摆上饭。他和全家, 因为信了神, 都很喜乐。

³⁵到了天亮, 官长打发差役来, 说: “释放那两个人吧。” ³⁶禁卒就把这话告诉保罗说: “官长打发人来自来释放你们, 如今可以出监, 平平安安地去吧。” ³⁷保罗却说: “我们是罗马人, 并没有定罪, 他们就在众人面前打了我们, 又把我们下在监里; 现在要私下撵我们出去吗? 这是不行的。叫他们自己来领我们出去吧!” ³⁸差役把这话回禀官长; 官长听见他们是罗马人, 就害怕了; ³⁹于是来劝他们, 领他们出来, 请他们离开那城。 ⁴⁰二人出了监, 往吕底亚家里去, 见了弟兄们, 劝慰他们一番, 就走了。

Nyaoh Teep Sax Loc Nyic Jah

17 Baox Loc daengh Xih Lah dah Anl Feih Pop Liix、Yal Boh Loc Nyic Yal, map touk Teep Sax Loc Nyic Jah, nyaoh aox jav lis dangc wagx nyenc Yuc Taip. ²Baox Loc XAOL banc aov maoh laos bail, jaemx samp jagc maenl sav soh, baengh Leec Menl nyimp JAH MAOH DAENGL bogs, ³tonk tingp tut Jih Duc jingh yuv douh haik, dah deil xonv soh; yuh wah: “Yaoc xonc dos xaop mungx nyenc Yeeh Suh naih, laengx JANGS Jih Duc.” ⁴Aox nyenc JAH MAOH LIS nyenc qingk qeenk, laengx nyimp Baox Loc daengh Xih Lah, eengv LIS OIL nyenc Xih Lac nyimp Wangc Menl yogc yuih, nyenc miegs qaenp juiv buh MEEC yuns. ⁵Naengl LIS menv nyenc Yuc Taip MEEC senk jah, aox longc JAH MAOH yak dal, liodx lagx lanh aox ail, DAENGL juml wenp dangx, xiv xogt daengc xingc nyenc, beeml laos yanc Yeeh Sunh, yuv deic Baox Loc、Xih Lah daiv touk begs singk aox jav bail. ⁶Semh MEEC deml JAH MAOH, laengx deic Yeeh Sunh daengh mieengc mungx jaix nongx gaic touk nyenc mungx dih wangp aox jav, heemx wah: “Menv nyenc daoc lonh dees mas menl jah buh touk geel naih map yangx; ⁷Yeeh Sunh sibs daiv JAH MAOH. Menv nyenc naih ledp MEEC deic sungp Kaih Sah paik, siip wah ags LIS il mungx wangc Yeeh Suh.” ⁸Wagx jenl daengh nyenc mungx dih wangp lis qingk sungp naih, laengx nyaos gaos kap wenp mangc; ⁹xah il naih aol sinc baos Yeeh Sunh daengh menv nyenc MIH jah, laengx songk JAH MAOH yangx.

帖撒罗尼迦的骚动

17 保罗和西拉经过暗妃波里、亚波罗尼亚, 来到帖撒罗尼迦, 在那里有犹太人的会堂。² 保罗照他素常的规矩进去, 一连三个安息日, 本着圣经与他们辩论,³讲解陈明基督必须受害, 从死里复活; 又说: “我所传与你们的这位耶稣, 就是基督。”⁴ 他们中间有些人听了劝, 就附从保罗和西拉, 并有许多虔敬的希腊人, 尊贵的妇女也不少。⁵ 但那不信的犹太人心里嫉妒, 招聚了些市井匪类, 搭伙成群, 耸动全城的人闯进耶孙的家, 要将保罗、西拉带到百姓那里。⁶ 找不着他们, 就把耶孙和几个弟兄拉到地方官那里, 喊叫说: “那搅乱天下的也到这里来了; ⁷耶孙收留他们。这些人都违背凯撒的命令, 说另有一个王耶稣。”⁸ 众人 and 地方官听见这话, 就惊慌了; ⁹ 于是取了耶孙和其余之人的保状, 就释放了他们。

Nyaoh Bil Lix Yal Xonc Banc Lix

¹⁰Douc jaix nongx laengx nyaoh aenl janl sunx Baox Loc daengh Xih Lah touk Bil Lix Yal bail. Yac maoh touk yangx, laengx laos aox dangc wagx nyenc Yuc Taip jah bail. ¹¹Nyenc dih wangp naih biix nyenc Teep Sax Loc Nyic Jah naengl sais lail, mas sais liingx sibs banc lix naih, maenl maenl dogc xac Leec Menl, yuv wox banc lix naih JANGS xih MEEC jangs. ¹²Il naih aox JAH MAOH LIS OIL nyenc senk, yuh LIS nyenc miegs Xih Lac qaenp juiv jah, nyenc banl buh MEEC yuns. ¹³Nyenc Yuc Taip nyaoh aox Teep Sax Loc Nyic Jah jah wox Baox Loc eengv nyaoh Bil Lix Yal xonc banc lix Wangc Menl, buh laengx touk aox jav bail, xiv xogt daoc lonh wagx jenl. ¹⁴Xic jav, douc jaix nongx laengx aol Baox Loc touk geel heit bail; Xih Lah daengh Tiic Moh Taip meenh nyaoh Bil Lix Yal. ¹⁵Nyenc sunx Baox Loc jah daiv maoh touk Yax Dieenx; XUIP sibs sungp Baox Loc, lebc Xih Lah daengh Tiic Moh Taip liic langh touk aox maoh jah map, laengx xonv bail yangx.

Baox Loc Nyaoh Yax Dieenx

¹⁶Xic Baox Loc nyaoh Yax Dieenx gas JAH MAOH xic jah, lis nuv daengc xingc ledp JANGS yings yangh, laengx qingc udt soh; ¹⁷xah il naih nyaoh aox dangc wagx jah, nyimp nyenc Yuc Taip daengh menv nyenc Wangc Menl yogc yuih jah, eengv menv maenl maenl nyaoh ail DAENGL deml jah DAENGL bogs. ¹⁸Naengl LIS xeenp saenp Yix Bix Guh Loc daengh Sih Doh Yal yac hangc dangc yot buh map nyimp maoh xeengl liix. LIS nyenc wah: “Mungx nyenc lonh sungp lonh wah

在底哩亚传道

¹⁰弟兄们随即在夜间打发保罗和西拉往底哩亚去。二人到了，就进入犹太人的会堂。¹¹这地方的人善于帖撒罗尼迦的人，甘心领受这道，天天考查圣经，要晓得这道是与不是。¹²所以他们中间多有相信的，又有希腊尊贵的妇女，男子也不少。¹³但帖撒罗尼迦的犹太人知道保罗又在底哩亚传神的道，也就往那里去，耸动搅扰众人。¹⁴当时弟兄们便打发保罗往海边去；西拉和提摩太仍住在底哩亚。¹⁵送保罗的人带他到了雅典，既领了保罗的命，叫西拉和提摩太急速到他这里来，就回去了。

保罗在雅典

¹⁶保罗在雅典等候他们的时候，看见满城都是偶像，就心里着急；¹⁷于是在会堂里，与犹太人和虔敬的人，并每日在市上所遇见的人辩论。¹⁸还有以彼古罗和斯多亚两门的学士与他争论。有的说：“这胡言乱语的，要说什么？”有的说：“他似乎是传说外邦

jah, yuv wah duc mangc?" Lis menv wah: "Maoh xongs JANGS xonc wah xenc sinp nyenc guagl jenl." Sungp naih JANGS yenv yuih Baox Loc xonc wah Yeeh Suh daengh banc lix xonv soh jah. ¹⁹JAH MAOH laengx deic maoh daiv touk Yal Lioc Bah Gux wah: "Nyac xonc wah menv banc lix meik naih, buh saip jiul wox xih MEEC? ²⁰Yenv yuih nyac LIS menv siih ags yangh xonc touk kap jiul, jiul buh liangp wox menv siih naih JANGS duc mangc." ²¹(Nyenc Yax Dieenx daengh egt nyaoh aox jav, ledp MEEC guans siih MIH, xah laot deic siih meik naih wah wah qingk qingk.)

²²Baox Loc SENH nyaoh aox Yal Lioc Bah Gux jah, wah: "Yax Dieenx wagx jenl ax! Yaoc nuv xaop siih mangc ledp juiv yaot xenc sinp. ²³Yaoc gonh senl qamt xic jah, lis nuv menv xaop baiv jah, deml il jagc daengc douv sac, wul jah xap lis: 'Xenc sinp mix wox meel'. Menv xaop MEEC wox meel bail baiv jah, yaoc xic naih lebc xaop: ²⁴Wangc Menl daengv menl dih daengh weenh xonh, XUIP JANGS Xus menl dih, laengx MEEC nyaoh aox dangc jeenh aol miac nyenc weex jah, ²⁵buh MEEC yongh miac nyenc bonc buih, xongs yangh xiut duc mangc; XENP BENS daov deic mingh, soh, weenh xonh, saip dos weenh nyenc. ²⁶Maoh dah il mungx nyenc daengv lis weenh hangc begs singk, nyaoh dees mas menl nyaoh, eengv saemp jingh nyinc heenk JAH MAOH daengh dih eenv dih wangp nyaoh jah, ²⁷yuv aol JAH MAOH semh Wangc Menl, MEEC XIH nyaoh doiv MEEC lis nuv jah guac liaemc lis map, wah map, maoh lic daol ags mungx nyenc MEEC gail; ²⁸daol jil daens, neip xenp, soh nyaoh, ledp lic MEEC lis maoh. Laengx xongs aox xaop menv

鬼神的。”这话是因保罗传讲耶稣与复活的道。¹⁹他们就把他带到亚略巴古说：“你所讲的这新道，我们也可以知道吗？”²⁰因为你有些奇怪的事传到我们耳中，我们愿意知道这些是什么意思。”²¹（雅典人和住在那里的客人，都不顾别的事，只将新闻说说听听。）

²² 保罗站在亚略巴古当中，说：“众位雅典人哪！我看你们凡事很敬畏鬼神。²³我游行的时候，观看你们所敬拜的，遇见一座坛，上面写着‘未识之神’。你们所不认识而敬拜的，我现在告诉你们。²⁴创造宇宙和其中万物的神，既是天地的主，就不住人手所造的殿，²⁵也不用人手服侍，好像缺少什么；自己倒将生命、气息、万物，赐给万人。²⁶他从一本造出万族的人（“本”有古卷作“血脉”），住在全地上，并且预先定准他们的年限和所住的疆界，²⁷要叫他们寻求神，或者可以揣摩而得，其实他离我们各人不远；²⁸我们生活、动作、存留，都在乎他。就如你们作诗的，有人说：‘我

nyenc daengv al jah, lis nyenc wah: 'Jiul buh JANGS maoh sangx map.' ²⁹Daol XUIP JANGS Wangc Menl sangx map, suh bix xangk bens xenp Wangc Menl xongs nyenc aol dinl miac, longc xangk siuk ugs map menv jeml, nyaenc, jinl. ³⁰Nyenc dees mas menl naengl mix guangl aox xic jah, Wangc Menl buh MEEC bail xac, xic naih siip YADC MEEC heenk nyenc doiv nup ledp yuv xonv sais. ³¹Yenv yuih maoh saemp doh jingh maenl yangx, yuv yaml mungx nyenc maoh jiml jah, XAOL liix wagx map dadl nyenc dees mas menl lail yax, Wangc Menl aol maoh dah deil xonv soh nyimp weenh nyenc weex bagl biingv XINGV."

³²Wagx jenl lis qingk sungp dah deil xonv soh menv sungp naih, laengx lis menv nyenc gol yiup maoh; eengv lis nyenc wah: "Jiul eengv qingk nyac wah jagc naih bax!" ³³Il naih, Baox Loc laengx dah aox JAH MAOH ugs bail yangx. ³⁴Lis mieengc mungx nyenc jaenx maoh, senk Xus yangx, aox jah lis Diuu Nic Xuh nyenc mungx Yal Lioc Bah Gux, yuh lis il mungx nyenc miegs, guanl Dal Max Liic, naengl lis nyenc MIH gaenx senk.

Baox Loc Nyaoh Goh Lienc Doh

18 Dah lieeux siih naih, Baox Loc lic Yax Dleenx, map touk Goh Lienc Doh. ²Deml il mungx nyenc Yuc Taij, guanl Yal Jih Lah, maoh nyaoh Benx Duu ugs menl guangl; yenv yuih wangc jiv Geec Laox Diuh paik sungp, aol nyenc Yuc Taij ledp lic Loc Max, pungt naih maoh daiv maix maoh Begs Jih Lah dah Yil Dal Liij map. Baox Loc laengx bail touk geel JAH

们也是他所生的。²⁹ 我们既是神所生的，就不当以为神的神性像人用手艺、心思所雕刻的金、银、石。³⁰ 世人蒙昧无知的时候，神并不监察，如今却吩咐各处的人都要悔改。³¹ 因为他已经定了日子，要借着他所设立的人按公义审判天下，并且叫他从死里复活，给万人作可信的凭据。”

³² 众人听见从死里复活的话，就有讥诮他的；又有人说：“我们再听你讲这个吧！”³³ 于是保罗从他们当中出去了。³⁴ 但有几个人贴近他，信了主，其中有亚略巴古的官丢尼修，并一个妇人，名叫大马哩，还有别人一同信从。

保罗在哥林多

18 这事以后，保罗离了雅典，来到哥林多。² 遇见一个犹太人，名叫亚居拉，他生在本都；因为革老丢命犹太人都离开罗马，新近带着妻百基拉从意大利来。保罗就投奔了他们。³ 他们本是制造帐

MAOH yangx. ³JAH MAOH bens JANGS saoh bongc dah nyanl maenl. Baox Loc yenv yuih nyimp JAH MAOH gaenx weex il hangc ongl, laengx nyimp JAH MAOH dongc nyaoh gaenx siic weex ongl. ⁴Sams maenl sav soh, Baox Loc nyaoh dangc wagx bogs sungp, qeenk nyenc Yuc Taip daengh nyenc Xih Lac xonv sais.

⁵Xic Xih Lah daengh Tiic Moh Taip dah Max Qik Dunl map xic jah, Baox Loc jens soh xonc banc lix Wangc Menl, nyimp nyenc Yuc Taip weex bagl biingv Yeeh Suh JANGS Jih Duc. ⁶JAH MAOH XUIP DAENGL janh, eengv daenl sungp xagx, Baox Loc laengx kuk ugs, wah: "Soix xaop wunx dos wul gaos xaop, nyimp yaoc MEEC LIS duc mangc gaic yidx. Jodx naih bail lenc, yaoc yuv laos doiv nyenc mangv nugs bail." ⁷Xah il naih lic aox jav, touk yanc il mungx nyenc, mungx nyenc naih guanl Tiic Doh • Yuc Sil Duh, JANGS juiv yuih Wangc Menl, yanc maoh jaenx dangc wagx. ⁸Mungx guans dangc wagx Jih Liil Sih Pul daengh daengc yanc maoh ledp senk Xus, naengl LIS OIL nyenc Goh Lienc Doh lis qingk, laengx senk lis xugs xenp. ⁹Aenl janl, Xus nyaoh aox yangh liogp nyimp Baox Loc wah: "Bix yaot, songk bov wah, bix sav ebl; ¹⁰Lis yaoc nyimp nyac gaenx nyaoh, jingh MEEC LIS nyenc neip miac haik nyac, yenv yuih nyaoh aox xingc naih LIS OIL begs singk yaoc." ¹¹Baox Loc nyaoh jav nyaoh lis il nyinc jodx, deic banc lix Wangc Menl eeus JAH MAOH.

¹²Jah Liuc weex fangh beec Yal Gaih Yal xic jah (fangh beec JANGS mungx top wangc jiv paik map guans dih wangp), nyenc Yuc Taip weex laot dongc soh jenc map dos Baox Loc, gaic maoh touk dangc dadl

棚为业。保罗因与他们同业，就和他们同住做工。⁴每逢安息日，保罗在会堂里辩论，劝化犹太人和希腊人。

⁵西拉和提摩太从马其顿来的时候，保罗为道迫切，向犹太人证明耶稣是基督。⁶他们既抗拒、毁谤，保罗就抖着衣裳，说：“你们的罪归到你们自己头上（“罪”原文作“血”），与我无干（原文作“我却干净”）。从今以后，我要往外邦人那里去。”⁷于是离开那里，到了一个人的家中，这人名叫提多 • 犹士都，是敬拜神的，他的家靠近会堂。⁸管会堂的基利司布和全家都信了主，还有许多哥林多人听了，就相信受洗。⁹夜间，主在异象中对保罗说：“不要怕，只管讲，不要闭口；¹⁰有我与你同在，必没有人下手害你，因为在这城里我有许多的百姓。”¹¹保罗在那里住了一年零六个月，将神的道教训他们。

¹²到迦流作亚该亚方伯的时候，犹太人同心起来攻击保罗，拉他到公堂，¹³说：“这个人劝人不按着

siih, ¹³wah: “Mungx nyenc naih qeenk nyenc bix deic banc konx map baiv Wangc Menl.” ¹⁴Baox Loc gobs yuv eip ebl, Jah Liuc laengx nyimp nyenc Yuc Taip wah: “Menv nyenc Yuc Taip xaop naih! Nuv baov JANGS GAIV douh haik、MEEC XIH WEENP soix yax menv siih naih, yaoc xah douh weex sais yaens qingk sungp xaop. ¹⁵Menv sungp DAENGL ngeeux jah, nuv baov JANGS nyimp sungp dungl、guanl nyenc daengh banc konx xaop, xaop ags bail weex bax! Menv siih naih yaoc MEEC haengt dadl.” ¹⁶Laengx deic JAH MAOH beengl ugs dangc dadl siih. ¹⁷Wagx jenl laengx liabs mungx nyenc guans dangc wagx guanl Soc Tih Nic jah, nyaoh aox dangc dadl siih heeup maoh. Menv siih naih Jah Liuc ledp MEEC guans.

Baox Loc Xonv Touk Anh Tiip Ah

¹⁸Baox Loc eengv nyaoh OIL maenl, laengx wank jaix nongx, suiv lol touk Xil Liih Yal bail. Begs Jih Lah daengh Yal Jih Lah nyimp maoh dongc bail. Maoh yenv yuih liih dah, laengx nyaoh Jenh Geec Lix sidt biaeml gaos. ¹⁹Map touk Yix Fuc Sox, Baox Loc laengx deic JAH MAOH douv nyaoh aox jah, laot maoh ags laos dangc wagx, nyimp nyenc Yuc Taip DAENGL bogs. ²⁰Wagx jenl deis maoh gungc nyaoh daemh maenl, maoh MEEC liingx, ²¹laengx wank JAH MAOH, wah: “Nuv baov Wangc Menl saip yaoc, yaoc naengl yuv xonv touk aox xaop map.” Laengx eip lol lic Yix Fuc Sox. ²²Nyaoh Kait Sax Liih Yal luih lol, laengx qak Yeeh Lul Sax Lenc bail nyimp wagx juml hamk lail, lenc laengx luih Anh Tiip Ah bail. ²³Nyaoh lis il buh, yuh lic aox jah, sogc dah dih wangp Jah Lah Taip daengh Fuc Lix

律法敬拜神。”¹⁴ 保罗刚要开口，迦流就对犹太人说：“你们这些犹太人！如果是为冤枉或奸恶的事，我理当耐性听你们。¹⁵但所争论的，若是关乎言语、名目和你们的律法，你们自己去办吧！这样的事我不愿意审问。”¹⁶就把他们撵出公堂。¹⁷众人便揪住管会堂的所提尼，在堂前打他。这些事迦流都不管。

保罗回到安提阿

¹⁸保罗又住了多日，就辞别了弟兄，坐船往叙利亚去。百基拉、亚居拉和他同去。他因为许过愿，就在坚革哩剪了头发。¹⁹到了以弗所，保罗就把他们留在那里，自己进了会堂，和犹太人辩论。²⁰众人请他多住些日子，他却不允，²¹就辞别他们，说：“神若许我，我还要回到你们这里。”于是开船离了以弗所。²²在凯撒利亚下了船，就上耶路撒冷去问教会安，随后下安提阿去。²³住了些日子，又离开那里，挨次经过加拉太和弗吕家地方，坚固

Jah, xaok jaens sais longc oil lagx yot.

Yal Boh Loc Nyaoh Yix Fuc Sox Wah Banc Lix

²⁴Lis il mungx nyenc Yuc Taip, guanl Yal Boh Loc, map touk Yix Fuc Sox. Maoh nyaoh Yal Liic Sanh Dal ugs menl guangl, JANGS mungx nyenc wox leec, buh nyaengc wox tonk Leec Menl.

²⁵Mungx nyenc naih saemp doh nyimp nyenc xoc dah banc lix Xus yangx, aox longc udt yangh buil, deic siih Yeesh Suh siik siik lebc nyenc eeus nyenc; xah laot maoh gobs wox liix xugs xenp Yoc Hanp. ²⁶Maoh nyaoh aox dangc wagx songk bov laox wah banc lix, Begs Jih Lah、Yal Jih Lah lis qingc, laengx sibs maoh map, deic banc lix Wangc Menl nyimp maoh wah touk nyaenc aenv. ²⁷Maoh xangk yuv touk Yal Gaih Yal bail, douc jaix nongx laengx dos soh maoh, eengv xap senk xais lagx yot sibs daiv maoh. Maoh touk aox jav, gungc bangl menv nyenc baengh singc senk Wangc Menl jah, ²⁸nyaoh dav nas wagx jenl nyaengc lis benh siih, bogs xux nyenc Yuc Taip, yongh Leec Menl weex bagl biingv Yeesh Suh JANGS Jih Duc.

Baox Loc Nyaoh Yix Fuc Sox

19 Yal Boh Loc nyaoh Goh Lienc Doh xic jah, Baox Loc qamt dah mangv wul il lungc dih wangp jah, suh map touk Yix Fuc Sox; nyaoh aox jav deml mieengc mungx lagx yot, ²hamk JAH MAOH wah: “Xaop senk xic jah sibs lis Guaenl Menl xih MEEC?” JAH MAOH xunp: “MEEC lis, buh mix lis qingc lis Guaenl Menl saip luih map.” ³Baox Loc wah: “Il naih, menv xaop sibs lis jah JANGS liix xugs xenp duc mangc leel?” JAH

众门徒。

亚波罗在以弗所讲道

²⁴有一个犹太人，名叫亚波罗，来到以弗所。他生在亚历山大，是有学问的，最能讲解圣经（“学问”或作“口才”）。²⁵这人已经在主的道上受了教训，心里火热，将耶稣的事详细讲论教训人；只是他单晓得约翰的洗礼。²⁶他在会堂里放胆讲道，百基拉、亚居拉听见，就接他来，将神的道给他讲解更加详细。²⁷他想要往亚该亚去，弟兄们就勉励他，并写信请门徒接待他

（或作“弟兄们就写信劝门徒接待他”），他到了那里，多帮助那蒙恩信主的人，²⁸在众人面前极有能力驳倒犹太人，引圣经证明耶稣是基督。

保罗在以弗所

19 亚波罗在哥林多的时候，保罗经过了上边一带地方，就来到以弗所；在那里遇见几个门徒，²问他们说：“你们信的时候受了圣灵没有？”他们回答说：“没有，也未曾听见有圣灵赐下来。”³保罗说：“这样，你们受的是

MAOH wah: "JANGS liix xugs xenp Yoc Hanp." ⁴Baox Loc wah: "Yoc Hanp weex menv jah JANGS liix xugs xenp aol nyenc xonv sais jah, lebc begs singk, yuv senk mungx nyenc map dah lenc maoh jah, laengx JANGS Yeeh Suh." ⁵JAH MAOH lis qingk sungp naih, laengx baengh guanl Xus Yeeh Suh lis xugs xenp. ⁶Baox Loc nyaenx miac nyaoh wul gaos JAH MAOH, Guaenl Menl laengx luih touk wul xenp JAH MAOH, JAH MAOH laengx wah sungp dih wangp, eengv wah sungp donv mus lenc. ⁷Buh lis xebe nyih mungx nyenc qak luih.

⁸Baox Loc laos dangc wagx, songk bov wah banc lix, jaemx samp nyanl, nyimp wagx jenl DAENGL bogs guagl Wangc Menl menv siih jah, qeenk eeus nyenc gungc. ⁹Dah lenc, lis menv nyenc sais guas MEEC senk, nyaoh dav nas wagx jenl daenl sungp xagx banc lix naih, Baox Loc laengx lic JAH MAOH, buh baov lagx yot nyimp JAH MAOH DAENGL pieek, siip nyaoh aox dangc yot Tiih Lah Nuc, maenl maenl bogs sungp. ¹⁰Il naih lis yac nyinc jaengl, aol menv nyenc nyaoh Yal Xip Yal jah, MEEC heenk JANGS nyenc Yuc Taij, JANGS nyenc Xih Lac, ledp lis qingk banc lix Xus.

Menv Lagx Sil Jih Wax

¹¹Wangc Menl yaml miac Baox Loc weex menv siih liogp ags xongs; ¹²aol weex touk lis nyenc dah wul xenp Baox Loc deic yat MEEC XIH went mangv, songk nyaoh wul xenp nyenc ids jah, ids laengx lail singx yangx, juis yax buh ugs bail lax. ¹³Xic jav, lis mieengc mungx nyenc Yuc Taij wuip senl, nyimp nyenc toip juis, nyaoh dav nas menv nyenc douh juis yax nyimp xenp

什么洗呢？”他们说：“是约翰的洗。”⁴保罗说：“约翰所行的是悔改的洗，告诉百姓，当信那在他以后要来的，就是耶稣。”⁵他们听见这话，就奉主耶稣的名受洗。⁶保罗按手在他们头上，圣灵便降在他们身上，他们就说方言，又说预言。⁷一共有十二个人。

⁸保罗进会堂，放胆讲道，一连三个月，辩论神国的事，劝化众人。⁹后来，有些人心里刚硬不信，在众人面前毁谤这道，保罗就离开他们，也叫门徒与他们分离，便在推喇奴的学房天天辩论。¹⁰这样有两年之久，叫一切住在亚细亚的，无论是犹太人，是希腊人，都听见主的道。

士基瓦的儿子们

¹¹神借保罗的手行了些非常的奇事；¹²甚至有人从保罗身上拿手巾或围裙放在病人身上，病就退了，恶鬼也出去了。¹³那时，有几个游行各处、念咒赶鬼的犹太人，向那被恶鬼附的人擅自称主耶稣的名，

jah wah guanl Xus Yeeh Suh, wah: "Yaoc baengh Yeeh Suh mungx Baox Loc xonc jah, hadt xaop ugs map!" ¹⁴Menv nyenc weex siih naih jah, lis sedp lagx banl sangh douv sac top Yuc Taij, guanl Sil Jih Wax. ¹⁵Juis yax xunp JAH MAOH: "Yaoc wox meel Yeeh Suh, Baox Loc yaoc buh wox. Xaop siip JANGS nouc?" ¹⁶Mungx nyenc douh juis yax nyimp xenp jah laengx biul laos wul xenp JAH MAOH, dos xux JAH MAOH, weex mas JAH MAOH, aol JAH MAOH dus xenp douh ids, dah aox yanc jav laengh ugs bail. ¹⁷Menv nyaoh Yix Fuc Sox nyaoh jah, MEEC heenk JANGS nyenc Yuc Taij, JANGS nyenc Xih Lac, ledp wox siih naih, buh ledp qingk yaot; guanl Xus Yeeh Suh dah naih qit laengx pangp mags lax. ¹⁸Menv nyenc senk jah, lis OIL nyenc ledp map liingx wah XENP BENS weex menv siih duc mangc. ¹⁹Menv bens weex webt jah, buh lis OIL nyenc deic leec map, wunx nyaoh dav nas wagx jenl daos. JAH MAOH sonk av sinc leec, laengx wox weex laot JANGS ngox weenh kuaik sinc. ²⁰Banc lix Xus yah wedt yah mags, eengv JANGS lis xux, laengx JANGS il naih.

Daoc Lonh Yix Fuc Sox

²¹Menv siih naih wenp yangx, Baox Loc aox longc jingh sais, dah Max Qik Dunl, Yal Gaih Yal, laengx laos Yeeh Lu! Sax Lenc bail. Yuh wah: "Yaoc touk aox jav, buh jingh yuv touk Lac Max bail nuv nuv." ²²Il jav, dah aox nyenc bangl maoh jah, paik Tiic Moh Taij, Yix Lah Duh yac mungx nyenc touk Max Qik Dunl bail, maoh nyaoh Yal Xip Yal gas il buh.

说：“我奉保罗所传的耶稣，敕令你们出来！”¹⁴ 做这事的，有犹太祭司长士基瓦的七个儿子。¹⁵ 恶鬼回答他们说：“耶稣我认识，保罗我也知道；你们却是谁呢？”¹⁶ 恶鬼所附的人就跳在他们身上，胜了他们，制伏他们，叫他们赤着身子受了伤，从那房子里逃出去了。¹⁷ 凡住在以弗所的，无论是犹太人，是希腊人，都知道这事，也都惧怕；主耶稣的名从此就尊大了。¹⁸ 那已经信的，多有人来承认诉说自己所行的事。¹⁹ 平素行邪术的，也有许多人把书拿来，堆积在众人面前焚烧。他们算计书价，便知道共合五万块钱。²⁰ 主的道大大兴旺，而且得胜，就是这样。

以弗所的骚乱

²¹ 这些事完了，保罗心里定意，经过了马其顿、亚该亚，就往耶路撒冷去。又说：“我到了那里以后，也必须往罗马去看看。”²² 于是从帮助他的人中，打发提摩太、以拉都二人往马其顿去，自己暂时等在亚细亚。

²³Xic jav, GAIV banc lix naih beeuv ugs daoc lonh jah MEEC niv. ²⁴Lis il mungx sangh nyaenc, guanl Diix Miix Dih, JANGS yongh nyaenc saoh xenc kanx Yal Dix Mix, maoh aol menv nyenc LIS dinl miac naih lail weenk. ²⁵Maoh juml biingc banx sangh nyaenc daengh nyenc ongl, wah: "OIL banx, xaop wox daol JANGS baengh weenk naih wedt seic. ²⁶Baox Loc naih MEEC guangh nyaoh Yix Fuc Sox, buh nyaoh daengc dih wangp Yal Xip Yal, loux DINGV OIL nyenc week dal, wah: 'Menv miac nyenc weex jah, MEEC JANGS xenc sinp.' Menv naih JANGS xaop ledp lis qingk lis nuu. ²⁷Il naih, MEEC guangh laot hangc weenk daol douh nyenc naengc MEEC qit, laengx JANGS miiuh xenc sinp miegs laox Yal Dix Mix buh douh nyenc naengc qat, lieenc Yal Xip Yal daengc dih wangp nyimp daengc dees mas menl ledp baiv duc xenc sinp miegs laox jah, webt laox maoh buh yuv aol weex GAEMV."

²⁸Wagx jenl lis qingk, laengx ouv qik xogl dagl, heemx wah: "Pangp mags ax! Yal Dix Mix nyenc Yix Fuc Sox ax." ²⁹Daengc xingc ledp naenv hemx hemx. Wagx jenl deic lis menv nyimp Baox Loc gaenx qamt kuenp jah, laengx JANGS nyenc Max Qik Dunl guanl Gaix Yuc jah daengh Yal Liix Dac Gux, dongc soh gaic JAH MAOH ngedl laos doiv weex yik bail. ³⁰Baox Loc xangk yuv laos bail, touk aox begs singk jah bail, lagx yot siip MEEC saip maoh bail. ³¹Naengl LIS mieengc mungx nyenc top Yal Xip Yal, JANGS biingc banx Baox Loc, paik nyenc map qeenk maoh, bix bail semh xeih xonp touk doiv weex yik jah bail. ³²Aox nyenc DAENGL juml jah lonh wenp duc mangc bail, LIS nyenc sint jagc naih,

²³那时，因为这道起的扰乱不小。²⁴有一个银匠，名叫底米丢，是制造亚底米神银龕的，他使这样手艺人生意发达。²⁵他聚集他们和同行的工人，说：“众位，你们知道我们是倚靠这生意发财。²⁶这保罗不但在以弗所，也几乎在亚细亚全地，引诱迷惑许多人，说：‘人手所做的，不是神。’这是你们所看见、所听见的。²⁷这样，不独我们这事业被人藐视，就是大女神亚底米的庙也要被人轻忽，连亚细亚全地和普天下所敬拜的大女神之威荣也要消灭了。”

²⁸众人听见，就怒气填胸，喊着说：“大哉！以弗所人的亚底米啊。”²⁹满城都轰动起来。众人拿住与保罗同行的马其顿人该犹和亚里达古，齐心拥进戏园里去。³⁰保罗想要进去，到百姓那里，门徒却不许他去。³¹还有亚细亚几位首领，是保罗的朋友，打发人来劝他，不要冒险到戏园里去。³²聚集的人纷纷乱乱，有喊叫这个的，有喊叫那个的，大半不知道是为什聚集。³³有人把亚历山

lis nyenc banl jagc jav, benh gungc nyenc MEEC
 vox JANGS weex duc mangc DAENGL juml. ³³Lis
 nyenc deic Yal Liic Sanh Dal dah dav wagx jenl
 daiv ugs map, nyenc Yuc Taij wongt maoh bail
 dah unv. Yal Liic Sanh Dal suh waic miac, yuv
 nyimp begs singk wah tingp tut; ³⁴xah laot yenv
 yuih JAH MAOH vox meel maoh JANGS nyenc Yuc
 Taij, wagx jenl laengx dongc soh heemx:
 “Pangp mags ax! Yal Dix Mix nyenc Yix Fuc Sox
 ax.” Il naih lis yac jims qak luih. ³⁵Mungx top aox
 xingc jah qeenk wagx jenl, laengx wah: “Nyenc
Yix Fuc Sox ax! Nouc MEEC vox xingc nyenc Yix
 Fuc Sox, JANGS nuv xut miiuh Yal Dix Mix, daengh
 dah menl dogl luih map jagc yings yangh maoh
 jah? ³⁶Siih naih XUIP JANGS bogs MEEC kaemk,
 xaop laengx yuv gemv luih map, bix yuv weex
 ugs siih ees map. ³⁷Xaop deic menv nyenc naih
 daiv map, JAH MAOH yah MEEC lis liagc menv
 yangh xonh miiuh, buh MEEC lis wah sungp xagx
 xenc sinp miegs laox daol, ³⁸nuv baov JANGS Diix
 Miix Diih daengh sangh nyaenc nyimp maoh
 gaenx map jah lis siih aov nyenc, ags yuv lis
 nyanl maenl DAENGL aov, buh lis fangh beec map
 dadl siih (fangh beec JANGS mungx top wangc jiv paik map
 guans dih wangp). ³⁹Nuv baov xaop naengl hamk
 hangc MIH, buh yuv weex konx DAENGL juml map
 dadl. ⁴⁰Maenl naih ugs menv daoc lonh naih
 bens JANGS MEEC bagl MEEC biingv, daol buh yuv
 douh xac hamk. Wah touk il naih juml wagx,
 daol buh wah MEEC ugs duc mangc map.” ⁴¹Wah
 sungp naih wenp, laengx sint wagx jenl sank
 bail.

大从众人中带出来，犹太人推他往前，亚历山大就摆手，要向百姓分诉；³⁴只因他们认出他是犹太人，就大家同声喊着说：“大哉！以弗所人的亚底米啊。”如此约有两小时。³⁵那城里的书记安抚了众人，就说：“以弗所人哪！谁不知道以弗所人的城，是看守大亚底米的庙，和从宙斯那里落下来的像呢？”³⁶这事既是驳不倒的，你们就当安静，不可造次。³⁷你们把这些人带来，他们并没有偷窃庙中之物，也没有谤讟我们的女神，³⁸若是底米丢和他同行的人有控告人的事，自有放告的日子（或作“自有公堂”），也有方伯可以彼此对告。³⁹你们若问别的事，就可以照常例聚集断定。⁴⁰今日的扰乱，本是无缘无故，我们难免被查问，论到这样聚众，我们也说不出所以然来。”⁴¹说了这话，便叫众人散去。

Baox Loc Tamk Qamt Max Qik Dunl Daengh Xih Lac

20 Daoc lonh lieeux yangx, Baox Loc sint lagx yot map, qeenk JAH MAOH, DAENGL wank wenp laengx qit dinl, touk Max Qik Dunl bail. ²Qamt dah il lungc dih wangp jav, yongh oil sungp qeenk lagx yot, dah lenc map touk Xih Lac. ³Nyaoh aox jav nyaoh lis samp nyanl, siip yuv suiv lol touk Xil Lih Yal bail, nyenc Yuc Taip daengv jiv jods yuv haik maoh, maoh laengx jingh sais dah Max Qik Dunl xonv bail. ⁴Dongc maoh touk Yal Xip Yal bail jah, lis nyenc Bil Lix Yal guanl Soh Bah Teec (maoh JANGS lagx Biic Loc Sih), lis nyenc Teep Sax Loc Nyic Jah guanl Yal Liix Dac Gux daengh Xix Gongh Duh, naengl lis nyenc Teep Bil guanl Gaix Yuc daengh Tiic Moh Taip, eengv lis menc nyenc Yal Xip Yal guanl Tiih Jih Gux daengh Teec Loc Feih Moh jah. ⁵Menv nyenc naih bail dah unv, nyaoh Teep Loc Yal gas jiul. ⁶Dah sigs oux siic ongp bins wenp, jiul dah Feih Lih Biix eip lol, ngox maenl touk Teep Loc Yal, nyimp JAH MAOH DAENGL deml, nyaoh aox jav nyaoh lis sedp maenl.

Baox Loc Daov Lenx Peep Bail Teep Loc Yal Qamt

⁷Sedp maenl maenl jih edl, jiul DAENGL juml lav oux siic xic jah, Baox Loc yenv yuih maenl lenc yuv qak kuenp, laengx wah sungp eeus JAH MAOH; aol weex touk jodx janl. ⁸Jiul DAENGL juml wul louc jah, lis oil buil guh. ⁹Lis il mungx lagx liix, guanl Yuc Tiih Gux, suiv nyaoh wul dol sings, deil hut nagp yaeml. Baox Loc wah xangc jaengl,

保罗访问马其顿和希腊

20 乱定之后，保罗请门徒来，劝勉他们，就辞别起行，往马其顿去。²走遍了那一带地方，用许多话劝勉门徒（或作“众人”），然后来到希腊。³在那里住了三个月，将要坐船往叙利亚去，犹太人设计要害他，他就定意从马其顿回去。⁴同他到亚细亚去的，有庇哩亚人毕罗斯的儿子所巴特，帖撒罗尼迦人亚里达古和西公都，还有特庇人该犹，并提摩太，又有亚细亚人推基古和特罗非摩。⁵这些人先走，在特罗亚等候我们。⁶过了除酵的日子，我们从腓立比开船，五天到了特罗亚，和他们相会，在那里住了七天。

保罗最后一次访问特罗亚

⁷七日的第一日，我们聚会掰饼的时候，保罗因为要次日起行，就与他们讲论，直讲到半夜。⁸我们聚会的那座楼上，有好些灯烛。⁹有一个少年人，名叫犹推古，坐在窗台上，因

lagx liix nagp yaeml, laengx dah saengc jih samp dogl luih bail; gungh maoh jenc map, deil bail yangx. ¹⁰Baox Loc luih bail, bebc nyaoh wul xenp maoh, ums maoh, wah: “Xaop bix yaot, guaenl maoh naengl nyaoh wul xenp.” ¹¹Baox Loc yuh qak bail, lav oux siic, jil yangx, DAENGL baov xangc jaengl, aol weex touk guangl menl, jav xih bail. ¹²Lis nyenc deic lagx liix soh jah daiv map, nyenc gungc ledp lis xoik sais.

Dah Teep Loc Yal Touk Miix Lil Duh

¹³Jiul qak lol dah unv eip bail Yal Sop, yuv nyaoh aox jav sibs Baox Loc; yenv yuih maoh JANGS il naih baic buh, maoh xangk ags qamt kuenp bail touk aox jav. ¹⁴Maoh nyaoh Yal Sop nyimp jiul DAENGL juml, jiul laengx sibs maoh qak lol. Map touk Miix Teih Lil Nic. ¹⁵Dah aox jav eip lol, maenl lenc touk mangv lanl Jih Ah; eengv maenl lenc, nyaoh Sah Moc bagc jenc; eengv maenl lenc, map touk Miix Lil Duh. ¹⁶Yenv yuih Baox Loc saemp doh jingh sais yabs dah Yix Fuc Sox, mieenx lis nyaoh Yal Xip Yal ngaic, maoh jens soh dah unv, MEEC wox weex nup hoik nyil touk Yeeh Lul Sax Lenc bail dah sigs ngox xebc maenl.

Baox Loc Nyimp Oil Yangp Laox Yix Fuc Sox Daengl Wank Daengl Pieek

¹⁷Baox Loc dah Miix Lil Duh paik nyenc touk Yix Fuc Sox bail, sint yangp laox wagx juml map.

¹⁸JAH MAOH map yangx, Baox Loc laengx wah: “Xaop wox, dah yaoc touk Yal Xip Yal map menu

倦沉睡。保罗讲得多时，少年人睡熟了，就从三层楼上掉下去；扶起他来，已经死了。¹⁰保罗下去，伏在他身上，抱着他，说：“你们不要发慌，他的灵魂还在身上。”¹¹保罗又上去，掰饼，吃了，谈论许久，直到天亮，这才走了。¹²有人把那童子活活地领来，得的安慰不小。

从特罗亚到米利都

¹³我们先上船开往亚朔去，意思要在那里接保罗；因为他是这样安排的，他自己打算要步行。¹⁴他既在亚朔与我们相会，我们就接他上船。来到米推利尼。¹⁵从那里开船，次日到了基阿的对面；又次日，在撒摩靠岸；又次日，来到米利都；¹⁶乃因保罗早已定意越过以弗所，免得在亚细亚耽延，他急忙前走，巴不得赶五旬节能到耶路撒冷。

保罗与以弗所长老告别

¹⁷保罗从米利都打发人往以弗所去，请教会的长老来。¹⁸他们来了，保罗就说：“你们知道，自从我

nyanl maenl naih, nyaoh aox xaop dah dens touk peep il nup weex nyenc, ¹⁹bonc buih Xus, MEEC heenl siih mangc ledp weex mas, naemx dal eis duv, yuh yenv yuih nyenc Yuc Taip daengv jiv map haik, dah oil egs nanh. ²⁰Xaop buh wox, daengc menl lail xaop jah, yaoc MEEC lis il hangc jih sungp MEEC wah; MEEC xih nyaoh dav nas wagx jenl, MEEC xih nyaoh yanc naih yanc jav, yaoc ledp eeus xaop; ²¹engv nyimp nyenc Yuc Taip daengh nyenc Xih Lac weex bagl biingv, yuv xonv sais wunx dos Wangc Menl, senk Xus Yeeh Suh Jih Duc daol. ²²Xic naih yaoc touk Yeeh Lul Sax Lenc bail, longc yangh buil daos (leec Xih Lac xap: "Semp douh Guaenl Menl sugx"), MEEC wox nyaoh jav yuv deml siih duc mangc; ²³Xah laot wox lis Guaenl Menl nyaoh xingc naih xingc jav nyimp yaoc weex bagl biingv, lis sot sugx daengh egs nanh gas yaoc. ²⁴Yaoc MEEC deic jiuc mingh naih qak sonk, buh MEEC nuv weex qaenp juiv, laot yuv qamt lieux kuenp yaoc, weex wenp benh ongl yaoc dah Xus Yeeh Suh sibs map jah, weex bagl biingv dos sungp lail singc qaenp Wangc Menl.

²⁵Yaoc bens nyaoh aox xaop bail map, xonc banc lix guagl Wangc Menl; xic naih yaoc wox, xaop mus lenc ledp MEEC lis nuv nas naengl yaoc yangx. ²⁶Il naih maenl naih yaoc nyimp xaop weex bagl biingv, aox xaop MEEC heenl mungx nouc deil, soix MEEC nyaoh wul xenp yaoc. ²⁷Yenv yuih meix xangk Wangc Menl, yaoc bens MEEC lis il hangc nup jih MEEC xonc dos xaop. ²⁸Guaenl Menl jiml xaop weex sangh dos siih dos daengc douc, xaop laengx ags yuv xingl ngic, buh yuv nyimp daengc douc xingl ngic, bail

到亚细亚的日子以来，在你们中间始终为人如何，¹⁹服侍主，凡事谦卑，眼中流泪，又因犹太人的谋害，经历试炼。²⁰你们也知道，凡与你们有益的，我没有一样避讳不说的；或在众人面前，或在各人家里，我都教导你们，²¹又对犹太人和希腊人证明当向神悔改，信靠我主耶稣基督。²²现在我往耶路撒冷去，心甚迫切（原文作“心被捆绑”），不知道在那里要遇见什么事，²³但知道圣灵在各城里向我指证，说有捆锁与患难等待我。²⁴我却不以性命为念，也不看为宝贵，只要行完我的路程，成就我从主耶稣所领受的职事，证明神恩惠的福音。

²⁵我素常在你们中间来往，传讲神国的道；如今我晓得，你们以后都不得再见我的面了。²⁶所以我今日向你们证明，你们中间无论何人死亡，罪不在我身上（原文作“我于众人的血是洁净的”）。²⁷因为神的旨意，我并没有一样避讳不传给你们的。²⁸圣灵立你们作全群的监督，你们就当为自己

sangx dangc juml Wangc Menl, laengx JANGS maoh aol padt XENP BENS jeis map jah ("jeis map jah" meec xih weex "juv xogc jah"). ²⁹Yaoc wox yaoc bail yangx, jingh LIS biungl yax laos aox xaop map, weex xagx douc liees. ³⁰Laengx JANGS aox xaop, buh jingh LIS nyenc jenc map, wah sungp daov liins, yuv loux DINGV lagx yot bail enl lenc JAH MAOH. ³¹Il naih xaop yuv liop dal, nyenh yaoc samp nyinc jaengl, maenl janl naemx dal MEEC duv, qeenk xaop ags mungx nyenc. ³²Xic naih yaoc deic xaop nyaengx dos Wangc Menl daengh banc lix singc qaenp maoh, banc lix naih jiml lis xaop, aol xaop daengh menv nyenc wenp bings singh jah gaenx lis eel jiv. ³³Yaoc MEECXONGP taemp dah jeml, nyaenc, ugs xenp il mungx nyenc. ³⁴Yac mangv miac yaoc bens saip dos yaoc daengh biingc banx dongc ongl gaenx yongh jah, menv naih xaop ledp ags wox. ³⁵MEEC heenl siih mangc yaoc ledp weex muc dos xaop, aol xaop wox, yuv il naih dos soh, bangl menv nyenc mas nyax jah, eengv yuv nyenh sungp Xus Yeeh Suh, wah: 'Pieek dos biix liingx sibs naengl deml lail.' "

³⁶Baox Loc wah lieeux sungp naih, laengx jogc luih nyimp wagx jenl gaenx siic yogc yuih Wangc Menl. ³⁷Wagx jenl nees haemx haemx, wumc uc Baox Loc, xudt nas maoh. ³⁸Dos JAH MAOH zeil banh sais jah, laengx JANGS maoh wah: "Mus lenc MEEC lis nuv nas yaoc hap" bags sungp jah, xah il naih JAH MAOH sunx maoh qak lol bail.

谨慎，也为全群谨慎，牧养神的教会，就是他用自己血所买来的（或作“救赎的”）。

²⁹我知道我去之后，必有凶暴的豺狼进入你们中间，不爱惜羊群。³⁰就是你们中间，也必有人起来，说悖谬的话，要引诱门徒跟从他们。³¹所以你们应当警醒，记念我三年之久，昼夜不住地流泪，劝戒你们各人。³²如今我把你们交托神和他恩惠的道，这道能建立你们，叫你们和一切成圣的人同得基业。³³我未曾贪图一个人的金、银、衣服。³⁴我这两只手常供给我和同人的需用，这是你们自己知道的。³⁵我凡事给你们作榜样，叫你们知道，应当这样劳苦，扶助软弱的人，又当记念主耶稣的话，说：‘施比受更为有福。’

³⁶保罗说完了这话，就跪下同众人祷告。³⁷众人痛哭，抱着保罗的颈项，和他亲脸。³⁸叫他们最伤心的，就是他说：“以后不能再见我的面”那句话，于是送他上船去了。

Baos Loc Bail Yeeh Lul Sax Lenc

21 Jiul lic wagx jenl, laengx eip lol saengc touk Goh Sil. Maenl jih nyih touk Loc Diix, dah aox jav touk Pap Dal Lah, ²deml il jigs lol yuv laos Feih Nic Jih bail, laengx qak lol eip bail. ³Lis nuu Sail Pup Lul Sih, laengx duh dah mangv namc bail, saoc Xil Lih Yal bail. Jiul laengx nyaoh Teip Lol bagc jenc luih lol, yenv yuih lol yuv nyaoh aox jav luih kuak. ⁴Semh deml lagx yot yangx, laengx nyaoh aox jav nyaoh lis sedp maenl. JAH MAOH douh Guaenl Menl laix sais; nyimp Baos Loc wah: “Bix qak Yeeh Lul Sax Lenc bail.” ⁵Dah lieeux mieengc maenl naih, jiul laengx neip xenp qak kuenp. JAH MAOH wagx jenl daengh jenl yanc neix lagx sunx jiul touk mangv nugs xingc, jiul ledp jogc nyaoh wul baengv yogc yuih Wangc Menl, ⁶DAENGL wank DAENGL lic. Jiul qak lol yangx, JAH MAOH laengx xonv bail yanc.

⁷Jiul dah Teip Lol qamt lieeux kuenp naemx, map touk Doh Lil Mail, laengx nyimp jaix nongx aox jav hamk lail, nyimp JAH MAOH nyaoh il maenl. ⁸Maenl jih nyih, jiul lic aox jav, map touk Kait Sax Lih Yal, laengx laos yanc Feih Lil, maoh JANGS nyenc xonc sungp lail Wangc Menl, jiul nyimp maoh siic nyaoh; maoh JANGS aox sedp mungx sangh beenh siih jah il mungx. ⁹Maoh lis siik miegs, ledp mix eev, JANGS nyenc wah sungp donv mus lenc. ¹⁰Jiul nyaoh jav gungc nyaoh lis mieengc maenl. Lis il mungx nyenc wox unv lenc, guanl Yal Jah Bul, dah Yuc Taij luih map, ¹¹touk aox jiul nyaoh jah, laengx deic seel xenp Baos Loc sugx dinl miac xus, wah:

保罗去耶路撒冷

21 我们离别了众人，就开船一直行到哥士。第二天到了罗底，从那里到帕太喇，²遇见一只船要往腓尼基去，就上船起行。³望见塞浦路斯，就从南边行过，往叙利亚去，我们就在推罗上岸，因为船要在那里卸货。⁴找着了门徒，就在那里住了七天。他们被圣灵感动，对保罗说：“不要上耶路撒冷去。”⁵过了这几天，我们就起身前行。他们众人同妻子儿女，送我们到城外，我们都跪在岸上祷告，⁶彼此辞别。我们上了船，他们就回家去了。

⁷我们从推罗行尽了水路，来到多利买，就问那里的弟兄安，和他们同住了一天。⁸第二天，我们离开那里，来到凯撒利亚，就进了传福音的腓利家里，和他同住；他是那七个执事里的一个。⁹他有四个女儿，都是处女，是说预言的。¹⁰我们在那里多住了几天。有一个先知，名叫亚迦布，从犹太下来，¹¹到了我们这里，就拿保罗的腰带捆上自己的手脚，说：“圣

“Guaenl Menl wah: Nyenc Yuc Tajp nyaoh Yeeh Lul Sax Lenc, yuv il naih sugx mungx nyenc lis seel xenp naih jah, deic maoh jaoh dos miac nyenc mangv nugs.” ¹²Jiul nyimp nyenc dih wangp jav lis qingx sungp naih, ledp qeenk Baox Loc bix qak Yeeh Lul Sax Lenc bail. ¹³Baox Loc wah: “Xaop weex duc mangc il naih nees, aol yaoc luic longc? Yaoc wil guanl Yeeh Suh, MEEC laot douh nyenc sugx, laengx JANGS deil nyaoh Yeeh Lul Sax Lenc buh haengt.” ¹⁴Baox Loc MEEC qingx qeenk, jiul laengx ngagc ebl, laot wah: “Dogc liangp meix xangk Xus weex wenp.”

¹⁵Dah mieengc maenl, jiul jebl liebc jenl duh qak Yeeh Lul Sax Lenc bail. ¹⁶Lis mieengc mungx lagx yot Kait Sax Lih Yal nyimp jiul dongc bail, daiv jiul touk yanc il mungx lagx yot laox jah (“laox” MEEC XIH yongh “jaengl yais”), aol jiul nyimp maoh siic nyaoh; maoh guanl Nah Sunh, JANGS nyenc Sail Pup Lul Sih.

Baox Loc Bail Yal Geec Qamt Nuv

¹⁷Touk Yeeh Lul Sax Lenc, douc jaix nongx xeengp xeengp sais sais sibs daiv jiul. ¹⁸Maenl jih nyih, Baox Loc nyimp jiul bail jinv Yal Geec, oil yangp laox buh ledp nyaoh geel jav. ¹⁹Baox Loc nyimp JAH MAOH hamk lail, laengx deic Wangc Menl weex nup aol maoh nyaoh aox nyenc mangv nugs weex menv siih jah, dah jodx lebc ugs map. ²⁰JAH MAOH lis qingx, laengx deic guanl wap wunx dos Wangc Menl, nyimp Baox Loc wah: “Douc jaix nongx, nyac nuv aox nyenc Yuc Tajp senk Xus lis il nup weenh, yuh ledp nyimp banc konx udt sais. ²¹JAH MAOH lis qingx

灵说：犹太人在耶路撒冷，要如此捆绑这腰带的主人，把他交在外邦人手里。”¹² 我们和那本地的人听见这话，都苦劝保罗不要上耶路撒冷去。¹³ 保罗说：“你们为什么这样痛哭，使我心碎呢？我为主耶稣的名，不但被人捆绑，就是死在耶路撒冷也是愿意的。”¹⁴ 保罗既不听劝，我们便住了口，只说：“愿主的旨意成就。”便了。

¹⁵过了几日，我们收拾行李上耶路撒冷去。¹⁶ 有凯撒利亚的几个门徒和我们同去，带我们到一个久为（“久为”或作“老”）门徒的家里，叫我们与他同住；他名叫拿孙，是塞浦路斯人。

保罗访问雅各

¹⁷到了耶路撒冷，弟兄们欢欢喜喜地接待我们。¹⁸ 第二天，保罗同我们去见雅各，长老们也都在那里。¹⁹ 保罗问了他们安，便将神用他传教，在外邦人中间所行之事一一地述说了。²⁰ 他们听见，就归荣耀与神，对保罗说：“兄台，你看犹太人中信主的有多少万，并且都为律法热心。²¹ 他们听见人说，你教训一

nyenc wah, nyac eeus menv nyenc Yuc..Taip nyaoh guagl mangv nugs jah lic wangk Moh Xih bail, nyimp JAH MAOH wah, bix nyimp lagx niv weex liix ads, buh bix deic jiuc konx. ²²Wagx jenl jingh lis qingk nyac map yangx, jav yuv weex nup weex leel? ²³Nyac laengx XAOL sungp jiul weex bax! Aox jiul naih lis siik mungx nyenc, ledp liih dah. ²⁴Nyac daiv JAH MAOH bail, nyimp JAH MAOH gaenx weex liix wop yebt, qik JAH MAOH ugs sinc, aol JAH MAOH guedx gaos. Il naih, wagx jenl laengx wox, dens qit lis qingk menv siih nyac jah ledp JANGS menv ongk; eengv wox nyac weex nup weex nyenc, bens deic banc konx qamt kuenp. ²⁵Nyenc mangv nugs senk Xus jah, jiul saemp doh xap senk jingh lail yangx, aol JAH MAOH bix jil douv sac yings yangh menv yangh xonh jah, padt jah daengh menv duc xeengp douh sugx deil jah, eengv bix nyimp eep lonh weex.” ²⁶Xah il naih Baox Loc daiv siik mungx nyenc jav, maenl jih nyih nyimp JAH MAOH gaenx weex liix wop yebt, laos aox dangc jeenh, lebc sangh douv sac nyanl maenl liix wop yebt xut wenp yangx, dogc laot gas sangh douv sac nyimp JAH MAOH ags mungx nyenc weex douv sac.

Baox Loc Nyaoh Aox Dangc Jeenh Douh Sabp

²⁷Sedp maenl jav yuv digs yangx, nyenc Yuc Taip dah Yal Xip Yal map jah lis nuv Baox Loc nyaoh aox dangc jeenh, laengx xiv xogt wagx jenl neip miac liabs maoh, ²⁸heemx banl: “Nyenc Yix Seec Lieec map DAENGL bangl, mungx nyenc naih laengx JANGS nyaoh doiv naih doiv jav eeus wagx jenl, sagp begs singk daol、banc

切在外邦的犹太人离弃摩西，对他们说，不要给孩子行割礼，也不要遵行条规。²²众人必听见你来了，这可怎么办呢？²³你就照着我们的话行吧！我们这里有四个人，都有愿在身。²⁴你带他们去，与他们一同行洁净的礼，替他们拿出规费，叫他们得以剃头。这样，众人就可知道，先前所听见你的事都是虚的；并可知道你自己为人循规蹈矩，遵行律法。²⁵至于信主的外邦人，我们已经写信拟定，叫他们谨忌那祭偶像之物和血，并勒死的牲畜与奸淫。”²⁶于是保罗带着那四个人，第二天与他们一同行了洁净的礼，进了殿，报明洁净的日期满足，只等祭司为他们各人献祭。

保罗在殿里被捉拿

²⁷那七日将完，从亚细亚来的犹太人看见保罗在殿里，就耸动了众人，下手拿他，²⁸喊叫说：“以色列人来帮助，这就是在各处教训众人，糟蹋我们百姓和律法并这地方的。他又

konx daol daengh dih wangp daol. Maoh eengv daiv nyenc Xih Lac laos dangc jeenh, weex wav dih bings singh naih.”²⁹Sungp naih JANGS yenv yuih JAH MAOH lis nuv nyenc Yix Fuc Sox guanl Teec Loc Feih Moh, nyimp Baox Loc gaenx nyaoh aox xingc dah, ags xangk Baox Loc daiv maoh laos dangc jeenh yangx.³⁰Daengc xingc ledp naenv haemx haemx, begs singk weex laot bieuv map, sabp Baox Loc, gaic maoh ugs dangc jeenh, dol dangc jeenh laengx ledp ngabc yangx.³¹JAH MAOH eev xangk sat maoh, lis nyenc lebc sinp yongx nyenc top Loc Mah wah: “Daengc Yeeh Lul Sax Lenc ledp lonh yangx.”³²Sinp yongx nyenc top laengx daiv bingl yongx daengh mieengc mungx begs yongx nyenc top bieuv luih bail touk aox JAH MAOH jah. JAH MAOH lis nuv sinp yongx nyenc top daengh bingl yongx, laengx sav miac, MEEC heeup Baox Loc hap.³³Xah il naih sinp yongx nyenc top qak map sabp maoh, lebc nyenc aol yac jiuc sot kuedp sugx maoh; eengv hamk maoh JANGS nyenc duc mangc, weex menv siih duc mangc.³⁴Wagx jenl lis nyenc sint menv naih, lis nyenc sint menv jav; sinp yongx nyenc top yenv yuih il naih lonh banl gungc, aol MEEC lis dens biingv, laengx paik nyenc deic Baox Loc daiv laos aox gongc bingl bail.³⁵Touk wul jeiv bial, nyenc wagx ngedl ags xongs, bingl yongx gobs lis deic Baox Loc jungl jenc map.³⁶Wagx jenl enl nyaoh mangv lenc, heemx: “Sat maoh dov!”

Baox Loc Nyimp Xenp Bens Bogs Liix

³⁷Laengx yuv daiv maoh laos gongc bingl xic jah, Baox Loc nyimp sinp yongx nyenc top

带着希腊人进殿，污秽了这圣地。”²⁹ 这话是因他们曾看见以弗所人特罗非摩同保罗在城里，以为保罗带他进了殿。³⁰ 全城都震动，百姓一齐跑来，拿住保罗，拉他出殿，殿门立刻都关了。³¹ 他们正想要杀他，有人报信给营里的千夫长说：“耶路撒冷全城都乱了。”³² 千夫长立时带着兵丁和几个百夫长，跑下去到他们那里。他们见了千夫长和兵丁，就止住不打保罗。³³ 于是千夫长上前拉住他，吩咐用两条铁链捆锁；又问他是什么人，做的是什么事。³⁴ 众人有喊叫这个的，有喊叫那个的；千夫长因为这样乱嚷，得不着实情，就吩咐人将保罗带进营楼去。³⁵ 到了台阶上，众人挤得凶猛，兵丁只得将保罗抬起来。³⁶ 众人跟在后面，喊着说：“除掉他！”

保罗为自己辩护

³⁷ 将要带他进营楼，保罗对千夫长说：“我对你说

wah: “Yaoc nyimp nyac wah bagc sungp weex lis MEEC?” Maoh wah: “Nyac wox sungp Xih Lac xih MEEC? ³⁸Nyac JANGS MEEC JANGS mungx nyenc Aih Jic xic unv weex lonh、daiv siik sinp mungx lagx pak jah laos biingc wangp bail jah?” ³⁹Baox Loc wah: “Yaoc bens JANGS nyenc Yuc Taip、nyaoh Jih Lih Jah•Dal Sup sangx, MEEC JANGS nyenc xingc niv MEEC ugs guanl jah. Qouc nyac saip yaoc nyimp begs singk wah sungp.” ⁴⁰Sinp yongx nyenc top saip maoh wah. Baox Loc laengx SENH nyaoh wul jeiv bial, nyimp begs singk waic miac, JAH MAOH ledp gemv gius, Baox Loc laengx yongh sungp Xih Beec Laic nyimp JAH MAOH wah:

22 “Wagx jenl nyenc gungc bux lagx jaix nongx xongl kap qingk, yaoc xic naih nyimp xaop wah tingp tut.” ²Wagx jenl qingk maoh wah sungp Xih Beec Laic, laengx naengl gemv gius.

³Baox Loc wah: “Yaoc bens JANGS nyenc Yuc Taip、nyaoh Jih Lih Jah•Dal Sup sangx, nyaoh jagc xingc naih mags, nyaoh geel xenp Jah Max Liec, nyimp maoh xoc banc konx yadc jaens ongs bux daol, dens sais bonc buih Wangc Menl, xongs xaop maenl naih wagx jenl laot yangh. ⁴Yaoc buh biigs nyenc senk banc lix naih dah, aol weex touk deil, MEEC heenk banl miegs ledp sabp map sot laos laoc. ⁵Menv naih sangh douv sac laox daengh oil yangp laox ledp nyimp yaoc weex lis bagl biingv. Yaoc eengv daiv senk JAH MAOH xap dos jaix nongx jah, touk Dal Max Sih Goc bail, yuv deic nyaoh aox jav menv nyenc senk banc lix naih jah sabp map daems, daiv

句话可以不可以？”他说：“你懂得希腊话吗？³⁸你莫非是从前作乱、带领四千凶徒往旷野去的那埃及人吗？”³⁹保罗说：“我本是犹太人，生在基利家的大数，并不是无名小城的人。求你准我对百姓说话。”⁴⁰千夫长准了。保罗就站在台阶上，向百姓摆手，他们都静默无声，保罗便用希伯来话对他们说：

22 “诸位父兄请听，我现在对你们分诉。”²众人听他说的是希伯来话，就更加安静了。

³保罗说：“我原是犹太人，生在基利家的大数，长在这城里，在迦玛列门下，按着我们祖宗严紧的律法受教，热心侍奉神，像你们众人今日一样。⁴我也曾逼迫奉这道的人，直到死地，无论男女都锁拿下监。⁵这是大祭司和众长老都可以给我作见证的。我又领了他们达与弟兄的书信，往大马士革去，要把在那里奉这道的人锁拿，带到耶路撒冷受刑。”

touk Yeeh Lul Sax Lenc map nyaenx.”

Baox Loc Wah Maoh Biinv Yangh

⁶“Yaoc laengx yuv touk Dal Max Sih Goc, eev qamt xic jah, jodx maenl qak luih, deeh yunv dah wul menl wedt guangl laox, dah yac mangv xiuv yaoc. ⁷Yaoc laengx bebc nyaoh dees di, lis qingk soh nyimp yaoc wah: ‘Saop Loc! Saop Loc! Nyac weex duc mangc biigs yaoc?’ ⁸Yaoc xunp: ‘Xus ax! Nyac JANGS nouc?’ Maoh wah: ‘Yaoc laengx JANGS nyenc Nac Sax Leeh douh nyac biigs jah, guanl Yeeh Suh.’ ⁹Menv nyenc nyimp yaoc gaenx qamt jah lis nuv guangl jav, siip MEEC lis qingk singh soh mungx jah nyimp yaoc wah sungp mangc. ¹⁰Yaoc wah: ‘Xus ax, yaoc yuv douh weex duc mangc?’ Xus wah: ‘Jenc map! Laos Dal Max Sih Goc bail, nyaoh aox jav, yuv deic menv siih paik nyac weex jah ledp lebc nyac.’ ¹¹Yaoc yenv yuih jagc guangl mungl guanl jah MEEC lis nuv hap, menv nyenc dongc qamt jah laengx gaic miac yaoc laos Dal Max Sih Goc. ¹²Aox jav lis il mungx nyenc, guanl Yal Nac Nic Yal, maoh JANGS mungx nyenc juiv senk deic banc konx, menv nyenc Yuc Taip nyaoh aox jav ledp bus maoh. ¹³Maoh map nuv yaoc, SENH nyaoh il mangv nyimp yaoc wah: ‘Jaix nongx Saop Loc, nyac lis nuv yangx.’ Yaoc laengx jiml dal naengc, suh lis nuv maoh yangx. ¹⁴Maoh yuh wah: ‘Wangc Menl ongs bux daol LAIH ugs nyac yangx, aol nyac mieeh wox meix xangk maoh, eengv lis nuv mungx douh liix jah, qingk ebl maoh ugs menv soh jah. ¹⁵Yenv yuih nyac yuv deic menv lis nuv, lis qingk jah, nyaoh dav nas weenh nyenc nyimp maoh weex bagl

保罗叙说他的改变

⁶“我将到太马士革，正走的时候，约在晌午，忽然从天上发大光，四面照着我。⁷我就仆倒在地，听见有声音对我说：‘扫罗！扫罗！你为什么逼迫我？’⁸我回答说：‘主啊！你是谁？’他说：‘我就是你所逼迫的拿撒勒人耶稣。’⁹与我同行的人看见了那光，却没有听明那位对我说话的声音。¹⁰我说：‘主啊，我当做什么？’主说：‘起来，进太马士革去，在那里，要将所派你做的一切事告诉你。’¹¹我因那光的荣耀不能看见，同行的人就拉着我手进了太马士革。¹²那里有一个人，名叫亚拿尼亚，按着律法是虔诚人，为一切住在那里的犹太人所称赞。¹³他来见我，站在旁边，对我说：‘兄弟扫罗，你可以看见。’我当时往上一看，就看见了他。¹⁴他又说：‘我们祖宗的神拣选了你，叫你明白他的旨意，又得见那义者，听他口中所出的声音。¹⁵因为你要将所看见的、所听见的，对着万人为他作见证。¹⁶现在你为什么

biingv. ¹⁶Xic naih nyac weex duc mangc ngaic leel? Jenc map! Qouc guanl maoh lis xugs xenp, xugs soix nyac bail.' ”

Baox Loc Douh Sunx Touk Nyenc Mangv Nugs Geel Jav

¹⁷“Dah lenc, yaoc xonv touk Yeeh Lul Sax Lenc, nyaoh aox dangc jeenh yogc yuih Wangc Menl xic jah, guaenl wuip ugs bail, ¹⁸lis nuv Xus nyimp yaoc wah: ‘Nyac hoik nyil lic Yeeh Lul Sax Lenc, bix ngaic; yenv yuih nyac nyimp yaoc weex bagl biingv, nyenc aox naih jingh MEEC liingx sibs.’ ¹⁹Yaoc laengx wah: ‘Xus ax, JAH MAOH wox xic unv yaoc deic menv nyenc senk nyac jah daems nyaoh aox laoc, eengv nyaoh dangc wagx biagl JAH MAOH. ²⁰Eengv JANGS Sih Tiic Fanh nyenc weex bagl biingv dos nyac jah douh haik ledp padt xic jah, yaoc buh SENH nyaoh il mangv xeengp sais; eengv nyimp menv nyenc haik deil maoh jah xut ugs.’ ²¹Xus nyimp yaoc wah: ‘Nyac bail bax! Yaoc yuv paik nyac bail gail gail touk aox nyenc mangv nugs jah bail.’ ”

Baox Loc Nyimp Sinp Yongx Nyenc Top

²²Wagx jenl qingc maoh wah touk bags sungp naih, laengx soh laox wah: “Menv nyenc il naih, dah dees mas menl xuc maoh douv! Maoh MEEC douh lis nyaoh menl guangl.” ²³Wagx jenl wah nyaoc nyaoc, baenv ugs xenp, yiux bungv qak menl. ²⁴Sinp yongx nyenc top laengx paik nyenc deic Baox Loc daiv laos gongc bingl bail, aol nyenc biagl hamk maoh, yuv wox JAH MAOH doiv maoh il naih banl sint yenv yuih duc mangc. ²⁵Gobs yongh seel bic sugx wenp,

耽延呢？起来，求告他的名受洗，洗去你的罪。”

保罗被差遣去外邦人那里

¹⁷“后来，我回到耶路撒冷，在殿里祷告的时候，魂游象外，¹⁸看见主向我说：‘你赶紧地离开耶路撒冷，不可迟延；因你为我作的见证，这里的人必不领受。’¹⁹我就说：‘主啊，他们知道我从前把信你的人收在监里，又在各会堂里鞭打他们。’²⁰并且你的见证人 司提反 被害流血的时候，我也站在旁边欢喜；又看守害死他之人的衣裳。’²¹主向我说：‘你去吧！我要差你远远地往外邦人那里去。’”

保罗与千夫长

²²众人听他说到这句话，就高声说：“这样的人，从世上除掉他吧！他是不当活着的。”²³众人喧嚷，摔掉衣裳，把尘土向空中扬起来。²⁴千夫长就吩咐将 保罗 带进营楼去，叫人用鞭子拷问他，要知道他们向他这样喧嚷是为什么缘故。²⁵刚用皮条捆上，保罗

Baox Loc nyimp mungx begs yongx nyenc top SENH nyaoh mangv geel jah wah: “Nyenc JANGS nyenc Loc Max, yuh MEEC lis jingh soix, xaop laengx biagl maoh, menv naih weex lis il?”²⁶Begs yongx nyenc top lis qingx sungp naih, laengx bail jinv sinp yongx nyenc top, lebc maoh wah: “Nyac yuv weex duc mangc? Mungx nyenc naih JANGS nyenc Loc Max.”²⁷Sinp yongx nyenc top laengx map hamk Baox Loc wah: “Nyac lebc yaoc, nyac JANGS nyenc Loc Max xih MEEC?” Baox Loc wah: “JANGS.”²⁸Sinp yongx nyenc top wah: “Yaoc aol OIL nyaenc sinc, xih qak guanl wenp nyenc Loc Max.” Baox Loc wah: “Yaoc ugs menl guangl map laengx JANGS.”²⁹Xah il naih menv nyenc yuv biagl hamk Baox Loc jah laengx lic maoh bail yangx. Sinp yongx nyenc top XUIP wox maoh JANGS nyenc Loc Max, yuh yenv yuih sugx maoh dah, buh qingx yaot yangx.

Baox Loc Nyaoh Dangc Wagx Douh Nyenc Top Xac Hamk

³⁰Maenl jih nyih, sinp yongx nyenc top yenv yuih xangk wox nyenc Yuc Taij weex mangc yuv aov Baox Loc, laengx liaenv maoh, YADC sangh douv sac top daengh dangc wagx nyenc top, ledp DAENGL juml, deic Baox Loc daiv luih map, baov maoh SENH nyaoh dav nas JAH MAOH.

23 Baox Loc jaenl dal naengc menv nyenc top weex wagx jah, wah: “Douc jaix nongx, yaoc nyaoh dav nas Wangc Menl weex siih weex nyenc ledp baengh liangc semp, aol

对旁边站着的百夫长说：“人是罗马人，又没有定罪，你们就鞭打他，有这个例吗？”²⁶百夫长听见这话，就去见千夫长，告诉他说：“你要做什么？这人是罗马人。”²⁷千夫长就来问保罗说：“你告诉我，你是罗马人吗？”保罗说：“是。”²⁸千夫长说：“我用许多银子，才入了罗马的民籍。”保罗说：“我生来就是。”²⁹于是那些要拷问保罗的人就离开他去了。千夫长既知道他是罗马人，又因为捆绑了他，也害怕了。

保罗在公会前受审

³⁰第二天，千夫长为要知道犹太人控告保罗的实情，便解开他，吩咐祭司长和全公会的人都聚集，将保罗带下来，叫他站在他们面前。

23 保罗定睛看着公会的人，说：“弟兄们！我在神面前，行事为人都是凭着良心，直到今

weex touk maenl naih.”²Sangh douv sac laox Yal Nac Nic Yal laengx paik menv nyenc SENH nyaoh geel jah pegt ebl maoh.³Baox Loc nyimp maoh wah: “Nyac JANGS xingc gobs miads naih, Wangc Menl yuv heeup nyac! Nyac suiv dangc dadl siih JANGS XAOL banc konx map dadl siih yaoc, nyac siip MEEC deic banc, paik nyenc heeup yaoc il?”⁴Menv nyenc SENH nyaoh geel jah wah: “Nyac guav sangh douv sac laox Wangc Menl JANGS MEEC?”⁵Baox Loc wah: “Douc jaix nongx, yaoc MEEC wox maoh JANGS sangh douv sac laox. Leec Menl xap lis: ‘Bix wah sungp xagx nyenc mungx begs singk nyac.’”

⁶Baox Loc nuv ugs aox wagx jenl lis il benh JANGS nyenc Sah Duh Gaih, il benh JANGS nyenc Fac Lil Saip, laengx nyaoh aox dangc wagx songk soh laox wah: “Douc jaix nongx, yaoc JANGS nyenc Fac Lil Saip, buh JANGS duc lagx nyenc Fac Lil Saip. Yaoc xic naih douh dadl hamk, JANGS yenv yuih dos sais nyenc deil xonv soh.”⁷Wah wenp sungp naih, nyenc Fac Lil Saip daengh nyenc Sah Duh Gaih laengx DAENGL daenl nyoc nyoc, aox dangc wagx pieek wenp yac mangv.⁸Yenv yuih nyenc Sah Duh Gaih wah, MEEC lis xonv soh, buh MEEC lis nyenc menl daengh guaenl juis; nyenc Fac Lil Saip yuh wah, yac hangc ledp lis.⁹Xah il naih naenv haemx haemx. lis mieengc mungx xeenp saenp xap leec aox jaol beev Fac Lil Saip jah jenc map bogs wah: “Jiul nuv MEEC ugs mungx nyenc naih lis duc mangc doiv yax, nuv baov lis guaenl juis MEEC XIH nyenc menl nyimp maoh wah sungp dah, yuh weex nup weex leel?”

¹⁰Xic jav DAENGL ngeeux yah weex yah

日。”²大祭司亚拿尼亚就吩咐旁边站着的人打他的嘴。³保罗对他说：“你这粉饰的墙，神要打你！你坐堂为的是按律法审问我，你竟违背律法，吩咐人打我吗？”⁴站在旁边的人说：“你辱骂神的大祭司吗？”⁵保罗说：“弟兄们，我不晓得他是大祭司。经上记着说：‘不可毁谤你百姓的官长。’”

⁶保罗看出大众一半是撒都该人，一半是法利赛人，就在公会中大声说：“弟兄们！我是法利赛人，也是法利赛人的子孙。我现在受审问，是为盼望死人复活。”⁷说了这话，法利赛人和撒都该人就争论起来，会众分为两党。⁸因为撒都该人说，没有复活，也没有天使和鬼魂；法利赛人却说，两样都有。⁹于是大大地喧嚷起来。有几个法利赛党的文士站起来争辩说：“我们看不出这人有什么恶处，倘若有鬼魂或是天使对他说过话，怎么样呢？”

¹⁰那时大起争吵，千夫

mags, sinp yongx nyenc top yaot Baox Loc douh JAH MAOH yags luic bail, laengx paik bingl yongx luih bail, deic maoh dah dav wagx jenl xeengl ugs map, daiv laos gongc bingl bail. ¹¹Janl jah, Xus SENH nyaoh geel Baox Loc, wah: “Wangk semp bax! Nyac weex nup nyaoh Yeeh Lu! Sax Lenc nyimp yaoc weex bagl biingv, buh jingh yuv il nup nyaoh Loc Max nyimp yaoc weex bagl biingv.”

Jiv Jods Sat Baox Loc

¹²Touk guangl menl, nyenc Yuc Taij gaenx dongc daengv jiv liih menl liih dih wah: “Nuv baov MEEC sat Baox Loc dah unv, laengx MEEC jil MEEC wumx.” ¹³Il naih dongc sais daengv jiv liih menl dih, lis siik xebc dah mungx nyenc. ¹⁴JAH MAOH map jinv sangh douv sac top daengh yangp laox, wah: “Jiul qit il jagc liih laox, nuv baov MEEC sat Baox Loc dah unv, jiul laengx MEEC jil duc mangc. ¹⁵Xic naih xaop daengh dangc wagx nyenc top yuv lebc sinp yongx nyenc top, aol maoh daiv Baox Loc luih touk aox xaop map, uv DINGV baov yuv siik siik xac siih maoh; jiul saemp doh daengv beenh lail yangx, MEEC gas maoh map touk dah unv laengx sat maoh.”

¹⁶Lagx kuanp (lagx jaix nongx miegs) Baox Loc lis qingc JAH MAOH weex bagc, laengx map touk gongc bingl lebc Baox Loc. ¹⁷Baox Loc sint il mungx begs yongx nyenc top map, wah: “Nyac daiv lagx liix naih bail jinv sinp yongx nyenc top, maoh lis siih yuv lebc maoh.” ¹⁸Xah il naih laengx daiv maoh bail nuv sinp yongx nyenc top wah: “Baox Loc douh sugx nyaoh aox laoc jah, sint yaoc touk aox maoh jah, qouc yaoc daiv

长恐怕保罗被他们扯碎了，就吩咐兵丁下去，把他从众人当中抢出来，带进营楼去。¹¹当夜，主站在保罗旁边，说：“放心吧！你怎样在耶路撒冷为我作见证，也必怎样在罗马为我作见证。”

杀保罗的阴谋

¹²到了天亮，犹太人同谋起誓，说：“若不先杀保罗，就不吃不喝。”¹³这样同心起誓的，有四十多人。¹⁴他们来见祭司长和長老，说：“我们已经起了一个大誓，若不先杀保罗，就不吃什么。”¹⁵现在你们和公会要知会千夫长，叫他带下保罗到你们这里来，假作要详细察考他的事；我们已经预备好了，不等他来到跟前就杀他。”

¹⁶保罗的外甥听见他们设下埋伏，就来到营楼里告诉保罗。¹⁷保罗请一个百夫长来，说：“你领这少年人去见千夫长，他有事告诉他。”¹⁸于是把他领去见千夫长，说：“被囚的保罗请我到 he 那里，求我领这少年人来见你；他有事

munx lagx liix nai map nuv nyac; maoh lis siih lebc nyac.”¹⁹ Sinp yongx nyenc top laengx gaic miac maoh, qamt dah il mangv, wanp wanp hamk maoh wah: “Nyac lis siih mangc lebc yaoc?”²⁰ Maoh wah: “Nyenc Yuc Taip DAENGL jaeml jingh lail yangx, yuv qouc nyac maenl mus daiv Baox Loc touk aox dangc wagx nyenc top bail, uv DINGV yuv siik siik xac hamk siih maoh.”²¹ Nyac bix suic JAH MAOH, yenv yuih JAH MAOH lis siik xebc dah munx nyenc weex bagc gas, saemp doh liih yangx, nuv baov MEEC sat Baox Loc dah unv, laengx MEEC jil MEEC wumx. Xic nai daengv beenh lail yangx, xah laot gas nyac nguv gaos.”²² Xah il nai sinp yongx nyenc top laengx xais lagx liix bail, YADC maoh wah: “Bix lebc nyenc, nyac deic siih nai baov yaoc yangx.”

Sunx Baox Loc Touk Xenc Fux Feih Liic Sih Aox Jah Bail

²³ Sinp yongx nyenc top laengx sint yac munx begs yongx nyenc top map, wah: “Beenh yongx qamt yac begs, yongx max sedp xebc, yongx deic xangp yais yac begs; janl nai dav xedl xic (jus dianx) saoc Kait Sax Liix Yal bail; ²⁴ buh yuv daengv beenh max aol Baox Loc qic, sunx touk xenc fux Feih Liic Sih aox jah bail.”²⁵ Sinp yongx nyenc top eengv xap lis leec, wah weex nai: ²⁶ “Geec Laox Dihuh • Lix Xih Yal nyimp xenc fux Feih Liic Sih nyenc mags hamk lail.”²⁷ Munx nyenc nai douh nyenc Yuc Taip sabp lis, yuv sat maoh, yaoc wox maoh JANGS nyenc Loc Max laengx daiv bingl yongx luih bail juv maoh ugs map. ²⁸ Yenv yuih xangk wox JAH MAOH weex duc mangc yuv aov maoh, yaoc laengx

告诉你。”¹⁹ 千夫长就拉着他的手，走到一旁，私下问他说：“你有什么事告诉我呢？”²⁰ 他说：“犹太人已经约定，要求你明天带下保罗到公会里去，假作要详细查问他的事。”²¹ 你切不要随从他们，因为他们有四十多人埋伏，已经起誓说，若不先杀保罗，就不吃不喝。现在预备好了，只等你应允。”²² 于是千夫长打发少年人走，嘱咐他说：“不要告诉人你将这事报给我了。”

送保罗给腓力斯巡抚

²³ 千夫长便叫了两个百夫长来，说：“预备步兵二百，马兵七十，长枪手二百，今晚九点往凯撒利亚去。”²⁴ 也要预备牲口叫保罗骑上，护送到巡抚腓力斯那里去。”²⁵ 千夫长又写了文书，大略说：²⁶ “革老丢 • 吕西亚，请巡抚腓力斯大人安。²⁷ 这人被犹太人拿住，将要杀害，我得知他是罗马人，就带兵丁下去救他出来。”²⁸ 因要知道他们告他的缘故，我就带他下到他们的公会去，²⁹ 便查知他

daiv maoh luih touk aox dangc wagx nyenc top JAH MAOH bail; ²⁹laengx xac wox maoh douh aov, JANGS yenv yuih JAH MAOH GAIV banc konx JAH MAOH DAENGL bogs, MEEC LIS soix duc mangc douh deil douh sugx. ³⁰Dah lenc LIS nyenc deic jiv jods yuv haik maoh lebc yaoc, yaoc suh laengx aiv maoh touk aox nyac bail, eengv YADC nyenc aov maoh jah nyaoh dav nas nyac aov maoh (LIS leec aov nyaoh aox naih xap “dogc liangp nyac anl wanp”).”

³¹Xah il naih bingl yongx laengx XAOL sungp YADC JAH MAOH jah, laemc janl deic Baox Loc daiv touk Anh Tiic Pap Diix. ³²Maenl jih nyih, aol yongx max jah sunx maoh, JAH MAOH laengx xonv gongc bingl bail. ³³Yongx max jah map touk Kait Sax Lijh Yal, deic leec jaoh dos xenc fux, laengx xais Baox Loc SENH nyaoh dav nas maoh. ³⁴Xenc fux nuv leec yangx, hamk Baox Loc JANGS nyenc saent nup; XUIP wox maoh JANGS nyenc Jih Lijh Jah, ³⁵suh wah: “Gas menv nyenc aov nyac map touk, yaoc yuv siik siik qingk siih nyac.” Laengx paik nyenc xut maoh nyaoh aox ngac menc Xih Liic.

Nyenc Yuc Taip Aov Baox Loc

24 Dah bail ngox maenl, sangh douv sac laox Yal Nac Nic Yal dongc mieengc mungx yangp laox daengh il mungx xeenp saenp ebl xip mac diux guanl Tieec Tux Loc gaenx luih map, nyaoh dav nas xenc fux aov Baox Loc. ²Baox Loc douh deic qak map, Tieec Tux Loc laengx aov maoh wah: “Feih Liic Sih nyenc mags, jiul GAIV nyac lis taik biingc, guagl naih menv MEEC douh sais jah, yenv yuih nyac nuv bail kuantg, lis xaok lail; ³jiul MEEC heenk xic

被告是因他们律法的辩论，并没有什么该死、该绑的罪名。³⁰后来有人把要害他的计谋告诉我，我就立时解他到你那里去，又吩咐告他的人在你面前告他（有古卷在此有“愿你平安”）。”

³¹于是兵丁照所吩咐他们的，将保罗夜里带到安提帕底。³²第二天，让马兵护送，他们就回营楼去。³³马兵来到凯撒利亚，把文书呈给巡抚，便叫保罗站在他面前。³⁴巡抚看了文书，问保罗是哪省的人；既晓得他是基利家人，³⁵就说：“等告你的人来到，我要细听你的事。”便吩咐人把他看守在希律的衙门里。

犹太人控告保罗

24 过了五天，大祭司亚拿尼亚同几个长老和一个辩士帖土罗下来，向巡抚控告保罗。²保罗被提了来，帖土罗就告他说：“腓力斯大人，我们因你得以大享太平，并且这一国的弊病，因着你的先见得以更正了；³我们随时随地满心感谢不尽，⁴惟

mangc doiv mangc ledp daengc longc daengc saish nyenh singc nyac, ⁴xah yaot wah gungc, aol nyac xeenc guadi jaov, qouc nyac kuantg saish qingki jiul wah mieengc bags sungp. ⁵Jiul nuvmungx nyenc naih, xongs wedt bliingh laot yangh, JANGS xiv xogt daengc dees mas menl nyenc Yuc Taij weex lonh, yuh JANGS jaol dangx Nac Sax Leeh il mungx nyenc douc, ⁶lieenc dangc jeenh Wangc Menl maoh buh xangk weex wav; Jiul deic maoh sabp map. (lis leec aov nyaoh naih xap: “Yuv xAOL banc konx jiul dadl hamk, ⁷xangk MEEC touk, sinp yongx nyenc top Lix Xih Yal touk dah unv, weex weengc gungc, dah aox miac jiul deic maoh xeengl bail, vADC menv nyenc aov maoh jah touk aox nyac naih map.”) ⁸Nyac ags hamk maoh, suh vox jiul weex mangc aov maoh.” ⁹Wagx jenl nyenc Yuc Taij buh suic sungp aov maoh wah: “Siih nyaengc JANGS il naih.”

Baox Loc Nyaoh Dav Nas Feih Liic Sih Nyimp Xenp Bens Bogs Liix

¹⁰Xenc fux nguv gaos lebc Baox Loc wah sungp. Maoh laengx wah: “Yaoc vox nyac nyaoh guagl naih dadl siih gungc nyinc, il naih yaoc xeengp saish nyimp XENP BENS map wah liix. ¹¹Nyac xac hamk suh laengx vox, dah yaoc qak Yeeh Lul Sax Lenc yogc yuih Wangc Menl xic jah touk maenl naih, gobs lis xebc nyih maenl. ¹²JAH MAOH MEEC XONGP lis nuvmungx yaoc nyaoh aox dangc jeenh, MEEC XIH nyaoh aox dangc wagx, MEEC XIH nyaoh aox xingc, nyimp nyenc DAENGL bogs, xiv xogt wagx jenl. ¹³JAH MAOH xic naih aov yaoc menv siih jah ledp MEEC lis bagl biingv. ¹⁴Lis il hangc siih, yaoc nyaoh dav nas nyac liingx, laengx JANGS JAH MAOH sint weex banc lix yeep

恐多说，你嫌烦絮，只求你宽容听我们说几句话。⁵我们看这个人，如同瘟疫一般，是鼓动普天下众犹太人人生乱的，又是拿撒勒教党里的一个头目，⁶连圣殿他也想要污秽；我们把他捉住了。（有古卷在此有“要按我们的律法审问，”⁷不料千夫长吕西亚前来，甚是强横，从我们手中把他夺去，吩咐告他的人到你这里来。）⁸你自己究问他，就可以知道我们告他的一切事了。”⁹众犹太人也随着告他说：“事情诚然是这样。”

保罗在腓力斯前为自己辩护

¹⁰巡抚点头叫保罗说话。他就说：“我知道你在这国里断事多年，所以我乐意为自己分诉。¹¹你查问就可以知道，从我上耶路撒冷礼拜到今日，不过有十二天。¹²他们并没有看见我在殿里，或是在会堂里，或是在城里，和人辩论，耸动众人。¹³他们现在所告我的事并不能对你证实了。¹⁴但有一件事，我向你承认，就是他们所称为异端的道，我正接着那道侍奉

jah, yaoc nyaengc JANGS XAOL banc lix jah bonc Wangc Menl ongs bux yaoc. Yaoc eengv senk menv douh banc konx jah daengh menv siih xap nyaoh leec nyenc wox unv lenc jah; ¹⁵eengv baengh Wangc Menl, dos sais nyenc deil, MEEC heenck lail yax, ledp yuv xonv soh, laengx JANGS JAH MAOH buh il naih dos sais. ¹⁶Yaoc buh il naih songk sais, doiv Wangc Menl doiv nyenc, bens yuv doiv lis liangc semp. ¹⁷Dah bail mieengc nyinc, yaoc daiv menv pieek dos guagl bens daengh menv yangh xonh douv sac jah qak bail. ¹⁸Eev sunx xic jah, JAH MAOH lis nuv yaoc nyaoh aox dangc jeenh weex liix wop yebt yangx, MEEC LIS DAENGL juml nyenc, buh MEEC LIS nyenc lonh banl lonh sint, ¹⁹gobs laot LIS mieengc mungx nyenc Yuc Taip dah Yal Xip Yal map. Nuv baov JAH MAOH LIS siih aov yaoc, laengx yuv touk dav nas nyac map aov. ²⁰Nuv baov MEEC JANGS il naih, yaoc SENH nyaoh dav unv dangc wagx nyenc top xic jah, nuv baov menv nyenc naih nuv ugs LIS doiv nup WEENP soix, aol JAH MAOH xic naih ags wah ugs map. ²¹Nuv baov nyaengc WEENP soix, xah laot yenv yuih wah il bags sungp, laengx JANGS yaoc SENH nyaoh dav JAH MAOH songk soh laox wah: 'Maenl naih yaoc nyaoh dav nas xaop douh dadl hamk, JANGS GAIV nyenc deil xonv soh jagc siih naih.' "

²²Feih Liic Sih bens JANGS wox dens peep banc lix naih, laengx sav JAH MAOH wah: "Gas sinp yongx nyenc top Lix Xih Yal luih map, yaoc yuv dadl siih xaop." ²³Laengx paik begs yongx nyenc top nuv xut Baox Loc, yuh kuantg daiv maoh, buh MEEC daengs senl singc biingc banx sunx EBL JIL dos maoh.

我祖宗的神，又信合乎律法的和先知书上一切所记载的；¹⁵并且靠着神，盼望死人，无论善恶，都要复活，就是他们自己也有这个盼望。¹⁶我因此自己勉励，对神对人，常存无亏的良心。¹⁷过了几年，我带着周济本国的捐项和供献的物上去。¹⁸正献的时候，他们看见我在殿里已经洁净了，并没有聚众，也没有吵嚷，¹⁹惟有几个从亚细亚来的犹太人。他们若有告我的事，就应当到你面前来告我。²⁰即或不然，这些人若看出我站在公会前，有妄为的地方，他们自己也可以说明。²¹纵然有，也不过一句话，就是我站在他们中间大声说：‘我今日在你们面前受审，是为死人复活的道理。’”

²²腓力斯本是详细晓得这道，就支吾他们说：“且等千夫长吕西亚下来，我要审断你们的事。”²³于是吩咐百夫长看守保罗，并且宽待他，也不拦阻他的亲友来供给他。

Baox Loc Nyaoh Aox Laoc Jah

²⁴Dah mieengc maenl, Feih Liic Sih daengh maix maoh gaenx touk map. Maix maoh JANGS nyenc Yuc Taij guanl Tux Xih Lah. Feih Liic Sih laengx sint Baox Loc map, qingc maoh wah touk senk sais daengh banc lix Yeeh Suh Jih Duc.

²⁵Baox Loc angs wah sungp douh liix, wox yaens daengh mus lenc dadl siih. Feih Liic Sih qingc yaot gungc, wah: "Nyac bail bax! Gas yaoc lis biinh siip sint nyac map." ²⁶Feih Liic Sih yuh dos sais Baox Loc saip nyaenc sinc dos maoh, oil daov sint maoh map, nyimp maoh wah sungp.

²⁷Dah bail yac nyinc, Boh Qouc • Feih Sih Duh sibs env Feih Liic Sih; Feih Liic Sih yuv xangk aol nyenc Yuc Taij xeengp sais, meenh douv Baox Loc nyaoh aox laoc.

Baox Loc Aov Touk Oc Kaih Sah Jah

25 Feih Sih Duh sibs env, dah bail samp maenl yangx, laengx dah Kaih Sah Liil Yal qak Yeeh Lul Sax Lenc bail. ²Sangh douv sac top daengh nyenc douc Yuc Taij nyaoh dav nas maoh aov Baox Loc; ³yuh qouc maoh, liingx singc maoh, deic Baox Loc daiv touk Yeeh Lul Sax Lenc map, JAH MAOH yuv nyaoh banv kuenp weex bagc sat haik maoh. ⁴Feih Sih Duh siip xunp: "Baox Loc daems nyaoh Kait Sax Liil Yal, yaoc ags laengx yuv touk aox jah bail." ⁵Yuh wah: "Aox xaop menv nyenc LIS env aox miac jah nyimp yaoc dongc luih bail, nuv baov mungx nyenc jav LIS duc mangc MEEC douh, laengx aov lis maoh."

⁶Feih Sih Duh nyaoh aox JAH MAOH nyaoh

保罗在监狱里

²⁴过了几天，腓力斯和他夫人犹太的女子土西拉一同来到，就叫了保罗来，听他讲论信基督耶稣的道。²⁵保罗讲论公义、节制和将来的审判。腓力斯甚觉恐惧，说：“你暂且去吧！等我得便再叫你来。”²⁶腓力斯又指望保罗送他银钱，所以屡次叫他来，和他谈论。²⁷过了两年，波求•非斯都接了腓力斯的任；腓力斯要讨犹太人的喜欢，就留保罗在监里。

保罗向凯撒上诉

25 非斯都到了任，过了三天，就从凯撒利亚上耶路撒冷去。²祭司长和犹太人的首领向他控告保罗；³又央告他，求他的情，将保罗提到耶路撒冷来，他们要在路上埋伏杀害他。⁴非斯都却回答说：“保罗押在凯撒利亚，我自己快要往那里去。”⁵又说：“你们中间有权势的人与我一同下去，那人若有什么不是，就可以告他。”

⁶非斯都在他们那里住

buh gobs xebc maenl beds maenl, laengx luih Kait Sax Liih Yal bail. Maenl jih nyih suiv dangc dadl siih, paik nyenc deic Baox Loc daiv qak map. ⁷Baox Loc map yangx, menv nyenc Yuc Taip dah Yeeh Lul Sax Lenc luih map jah SENH nyaoh yac mangv, deic OIL siih mags aov maoh, ledp JANGS MEEC LIS bagl biingv. ⁸Baox Loc bogs liix wah: “MEEC heenk banc konx nyenc Yuc Taip、MEEC XIH dangc jeenh、MEEC XIH Kaih Sah, yaoc ledp MEEC LIS WEENP soix dah.” ⁹Xah laot Feih Sih Duh xangk aol nyenc Yuc Taip xeengp sais, laengx hamk Baox Loc: “Nyac haengt qak Yeeh Lul Sax Lenc bail, nyaoh aox jav qingk yaoc dadl siih naih xih MEEC?” ¹⁰Baox Loc wah: “Yaoc SENH nyaoh dav dangc dadl siih Kaih Sah, doiv naih laengx JANGS doiv yaoc douh dadl siih jah. Yaoc nyimp nyenc Yuc Taip MEEC LIS weex menv siih duc mangc MEEC douh liix, menv naih buh JANGS nyac ledp wox jah. ¹¹Nuv baov yaoc weex menv siih MEEC douh liix jah, WEENP soix duc mangc douh deil, laengx JANGS deil, yaoc buh MEEC toip. JAH MAOH aov yaoc menv siih jah, nuv baov MEEC JANGS nyaengc, suh MEEC LIS nyenc deic lis yaoc jaoh dos JAH MAOH. Yaoc yuv aov touk oc Kaih Sah.” ¹²Feih Sih Duh daengh dangc wagx nyenc mungx DAENGL baov, laengx wah: “Nyac XUIP aov touk oc Kaih Sah, laengx touk Kaih Sah aox jav bail.”

Baox Loc Douh Daiv Touk Mangv Unv Wangc Yal Jih Pap Daengh Begs Nic Jih

¹³Dah bail mieengc maenl, wangc Yal Jih Pap daengh Begs Nic Jih map touk Kaih Sah Lil Yal, nyimp Feih Sih Duh hamk lail. ¹⁴Nyaoh aox

了不过十天八天，就下凯撒利亚去。第二天坐堂，吩咐将保罗提上来。⁷保罗来了，那些从耶路撒冷下来的犹太人周围站着，将许多重大的事控告他，都是不能证实的。⁸保罗分诉说：“无论犹太人的律法、或是圣殿、或是凯撒，我都没有干犯。”⁹但非斯都要讨犹太人的喜欢，就问保罗说：“你愿意上耶路撒冷去，在那里听我审断这事吗？”¹⁰保罗说：“我站在凯撒的堂前，这就是我应当受审的地方。我向犹太人并没有行过什么不义的事，这也是你明明知道的。¹¹我若行了不义的事，犯了什么该死的罪，就是死，我也不辞。他们所告我的事若都不实，就没有人可以把我交给他们。我要上告于凯撒。”¹²非斯都和议会商量的，就说：“你既上告于凯撒，可以往凯撒那里去。”

保罗被带到亚基帕和百尼基前

¹³过了些日子，亚基帕王和百尼基氏来到凯撒利亚，问非斯都安。¹⁴在那里

jav nyaoh lis gungc maenl, Feih Sih Duh deic siih Baox Loc lebc dos wangc, wah: "Aox naih lis il mungx nyenc, JANGS Feih Sih Duh douv nyaoh aox laoc jah. ¹⁵Yaoc nyaoh Yeeh Lul Sax Lenc xic jah, sangh douv sac top daengh yangp laox Yuc Tajp deic siih maoh aov touk yaoc map, qouc yaoc jingh soix maoh. ¹⁶Yaoc nyimp JAH MAOH wah, MEEC heenk nyenc nouc, nyenc douh aov naengl mix lis nyimp nyenc aov bogs liix, mix lis xic map wah tingp tut siih maoh douh aov jah, laengx jingh soix maoh dah unv, menv naih MEEC JANGS jiuc konx nyenc Loc Max. ¹⁷Gas touk JAH MAOH ledp map touk geel naih, yaoc laengx MEEC ngaic, maenl jih nyih laengx suiv dangc dadl siih, YADC nyenc deic mungx nyenc jav daiv qak map. ¹⁸Nyenc aov maoh jah SENH dih aov maoh; aov menv siih jah, laengx MEEC LIS menv siih yax yaoc xangk jah. ¹⁹Buh gobs LIS mieengc hangc DAENGL bogs, yenv yuih JAH MAOH ags baiv xenc sinp menv siih jah, eengv nyimp il mungx nyenc guanl Yeeh Suh jah, saemp doh deil bail yangx, Baox Loc siip wah maoh naengl soh. ²⁰Menv siih naih yuv weex nup xac hamk, yaoc aox longc buh deic MEEC douh; il naih hamk maoh wah: 'Nyac haengt qak Yeeh Lul Sax Lenc bail, nyaoh aox jav qingk yaoc dadl menv siih naih il?' ²¹Baox Loc qouc yaoc douv maoh luh map, yuv qingk wangc jiv dadl; yaoc laengx sint nyenc deic maoh douv luh, gas yaoc aiv maoh touk Kaih Sah aox jav bail." ²²Yal Jih Pap nyimp Feih Sih Duh wah: "Yaoc buh haengt qingk mungx nyenc naih bogs sungp." Feih Sih Duh wah: "Maenl mus nyac lis qingk."

²³Maenl jih nyih, Yal Jih Pap daengh Begs

住了多日，非斯都将保罗的事告诉王，说：“这里有一人，是腓力斯留在监里的。¹⁵我在耶路撒冷的时候，祭司长和犹太的长老将他的事禀报了我，求我定他的罪。¹⁶我对他们说，无论什么人，被告还没有和原告对质，未得机会分诉所告他的事，就先定他的罪，这不是罗马人的条例。¹⁷及至他们都来到这里，我就不耽延，第二天便坐堂，吩咐把那人提上来。¹⁸告他的人站着告他；所告的，并没有我所预料的那等恶事。¹⁹不过是有几样辩论，为他们自己敬鬼神的事，又为一个人名叫耶稣，是已经死了，保罗却说他是活着的。²⁰这些事当怎样究问，我心里作难；所以问他说：‘你愿意上耶路撒冷去，在那里为这些事听审吗？’²¹但保罗求我留下他，要听皇上审断；我就吩咐把他留下，等我解他到凯撒那里去。”²²亚基帕对非斯都说：“我自己也愿听这人辩论。”非斯都说：“明天你可以听。”

²³第二天，亚基帕和百

Nic Jih dongc oil sinp yongx nyenc top daengh aox xingc nyenc juiv haemx haemx hoh hoh map touk dangc xongv. Feih Sih Duh ugs sungp, laengx lis nyenc deic Baox Loc daiv laos map. ²⁴Feih Sih Duh wah: "Wangc Yal Jih Pap daengh oil xaop! Xaop nuv mungx nyenc nai, weex laot nyenc Yuc Taij MEEC heenk nyaoh Yeeh Lul Sax Lenc daengh aox nai, ledp nyimp yaoc qouc, sint banl wah: 'Bix saip maoh nyaoh menl guangl.' ²⁵Yaoc xac ugs maoh MEEC lis WEENP soix duc mangc yuv douh deil, maoh aov touk oc wangc jiv, il nai yaoc jingh sais deic maoh aiv bail. ²⁶Wah touk mungx nyenc nai, yaoc nyaengc deic MEEC lis bagl biingv guas xap dos wangc jiv. Il nai, yaoc daiv maoh touk dav nas xaop, buh uv daiv maoh touk dav nas wangc Yal Jih Pap, gas xac hamk wenp, xih lail xap duc mangc dos wangc jiv. ²⁷XAOL yaoc nuv, aiv sunx nyenc douh daems, MEEC XIV ugs soix maoh JANGS soix mangc, il nai weex MEEC douh."

Baox Loc Nyaoh Dav Nas Yal Jih Pap Nyimp Xenp Bens Bogs Liix

26 Yal Jih Pap nyimp Baox Loc wah: "Saip nyac juv XENP BENS bogs sungp." Baox Loc longx miac wah: ²"Wangc Yal Jih Pap ax, nyenc Yuc Taij aov yaoc menv siih jav, maenl nai lis nyaoh dav nas nyac wah liix, nyaengc JANGS yaoc mingh lail; ³yenv yuih nyac nyaengc xogc jiuc banc daengh bogs sungp nyenc Yuc Taij jah; il nai qouc nyac yaens sais qingc yaoc wah. ⁴Yaoc dah dens qit nyaoh dav nyenc guagl yaoc, eengv nyaoh Yeeh Lul Sax Lenc, dah naengl uns il nup weex nyenc, nyenc Yuc Taij

尼基大张威势而来，同着众千夫长和城里的尊贵人进了公厅。非斯都吩咐一声，就有人将保罗带进来。²⁴非斯都说：“亚基帕王和在这里的诸位啊！你们看这人，就是一切犹太人在耶路撒冷和这里曾向我恳求、呼叫说：‘不可容他再活着。’²⁵但我查明他没有犯什么该死的罪，并且他自己上告于皇帝，所以我定意把他解去。²⁶论到这人，我没有确实的事可以奏明主上。因此，我带他到你们面前，也特意带他到你亚基帕王面前，为要在查问之后，有所陈奏。²⁷据我看来，解送囚犯，不指明他的罪案，是不合理的。”

保罗在亚基帕前为自己辩护

26 亚基帕对保罗说：“准你为自己辩明。”于是保罗伸手分诉说：²“亚基帕王啊，犹太人所告我的一切事，今日得在你面前分诉，实为万幸；³更可幸的，是你熟悉犹太人的规矩和他们的辩论；所以求你耐心听我。⁴我从起初在本国的民中，并在耶路撒冷，自幼为人如何，

ledp wox. ⁵Nuv baov JAH MAOH haengt weex bagl biingv, suh laengx wox yaoc dah dens qit JANGS XAOL aox jaol jiul yadc lis zeil jaens jaol beev jah, weex nyenc Fac Lil Saip. ⁶Xic naih yaoc SENH nyaoh geel naih douh dadl, JANGS yenv yuih dos sais menv Wangc Menl liingx saip dos ongs bux jiul jah. ⁷Menv liingx saip jah, xebc nyih beev nyenc jiul, maenl janl dens sais bonc buih Wangc Menl, ledp dos sais lis lail. Wangc ax. Yaoc douh nyenc Yuc Taip aov, laengx JANGS yenv yuih jagc dos sais naih. ⁸Wangc Menl aol nyenc deil xonv soh, xaop weex duc mangc nuv dangl menv weex MEEC lis jah leel? ⁹Xic unv yaoc jungh ags xangk yongh OIL jiv map pak guanl nyenc Nac Sax Leeh Yeeh Suh, ¹⁰yaoc nyaoh Yeeh Lu! Sax Lenc buh il naih weex dah yangx. Xah il naih dah sangh douv sac top aol lis biingv env, yaoc laengx deic OIL lagx bings singh daems laos aox laoc. JAH MAOH douh sat, yaoc buh deic guanl jingh xeih. ¹¹Nyaoh OIL doiv dangc wagx yaoc gungc daov nyaenx JAH MAOH, biigs JAH MAOH daenl sungp xagx Wangc Menl; bens ouv qik dos JAH MAOH, enl biigs JAH MAOH, aol weex touk aox xingc nyenc mangv nugs.”

Baox Loc Wah Maoh Biinv Yangh

¹²“Xic jav, yaoc baengh biingv env daengh sungp sangh douv sac top, douh paik touk Dal Max Sih Goc bail. ¹³Wangc ax! Yaoc nyaoh wul kuenp, jodx maenl xic jah, lis nuv dah menl wedt guangl, biix dav menl eengv guangl, dah yac mangv xiuv yaoc daengh nyenc nyimp yaoc gaenx qamt jah. ¹⁴Jiul ledp bebc nyaoh dees dih, yaoc laengx qingc lis soh aol sungp Xih Beec

犹太人都知道。⁵他们若肯作见证，就晓得我从起初，是按着我们教中最严紧的教门作了法利赛人。⁶现在我站在这里受审，是因为指望神向我们祖宗所应许的。⁷这应许，我们十二个支派，昼夜切切地侍奉神，都指望得着。王啊，我被犹太人控告，就是因这指望。⁸神叫死人复活，你们为什么看作不可信的呢？⁹从前我自己以为应当多方攻击拿撒勒人耶稣的名，¹⁰我在耶路撒冷也曾这样行了。既从祭司长得了权柄，我就把许多圣徒囚在监里。他们被杀，我也出名定案。¹¹在各会堂，我屡次用刑强逼他们说亵渎的话；又分外恼恨他们，甚至追逼他们，直到外邦的城邑。”

保罗叙说他的改变

¹²“那时，我领了祭司长的权柄和命令，往太马士革去。¹³王啊我在路上，晌午的时候，看见从天发光，比日头还亮，四面照着我并与我同行的人。¹⁴我们都仆倒在地，我就听见有声音用希伯来话向我说：

Lajc nyimp yaoc wah: ‘Saop Loc! Saop Loc! Weex duc mangc biigs yaoc? Nyac aol dinl dabx dogl xongt sunl weex lis il!’ ¹⁵Yaoc wah: ‘Xus ax! Nyac JANGS nouc?’ Xus wah: ‘Yaoc laengx JANGS Yeeh Suh douh nyac biigs jah. ¹⁶Nyac jenc map SENH dos, yaoc uv nyimp nyac xeenk ugs, yuv paik nyac weex mungx bonc, weex bagl biingv, deic menv siih nyac lis nuv jah daengh menv siih yaoc yuv xiv dos nyac jah, weex bagl biingv ugs map. ¹⁷Yaoc buh yuv deic nyac dah aox miac begs singk daengh nyenc mangv nugs juv ugs map. Yaoc paik nyac touk aox JAH MAOH bail, ¹⁸yuv eip jemc dal JAH MAOH, aol JAH MAOH dah aox mangv dengv ugs wunx touk mangv guangl, dah biingv env Sah Danl wunx nyimp Wangc Menl; eengv yenv yuih senk yaoc lis todt soix, nyimp menv nyenc wenp bings singh jah gaenx lis eel jiv.’ ”

Baox Loc Nyimp Nyenc Yuc Taip Daengh Nyenc Mangv Nugs Weex Bagl Biingv

¹⁹“Wangc Yal Jih Pap ax! Yaoc il naih MEEC xagx dah wul menl map yangh liogp jah; ²⁰dah unv nyaoh Dal Max Sih Goc, dah lenc nyaoh Yeeh Lul Sax Lenc daengh daengc dih wangp Yuc Taip touk nyenc mangv nugs, xonc lebc JAH MAOH yuv xonv sais wunx nyimp Wangc Menl, weex siih daengh xonv sais DAENGL douh. ²¹Yenv yuih siih naih, nyenc Yuc Taip nyaoh aox dangc jeenh sabp yaoc, xangk yuv sat yaoc. ²²Il naih, yaoc lis Wangc Menl bangl, aol weex touk maenl naih naengl SENH lis jaens, nyimp nyenc niv, nyenc mags weex bagl biingv; menv yaoc wah naih, laot JANGS menv OIL nyenc wox unv

‘扫罗！扫罗！为什么逼迫我？你用脚踢刺是难的！’ ¹⁵我说：‘主啊！你是谁？’主说：‘我就是你所逼迫的耶稣。’¹⁶你起来站着，我特意向你显现，要派你作执事，作见证，将你所看见的事，和我将要指示你的事，证明出来。¹⁷我也要救你脱离百姓和外邦人的手。我差你到他们那里去，¹⁸要叫他们的眼睛得开，从黑暗中归向光明，从撒但权下归向神；又因信我，得蒙赦罪，和一切成圣的人同得基业。’ ”

保罗向犹太人和外邦人作见证

¹⁹“亚基帕王啊！我故此没有违背那从天上来的异象；²⁰先在大马士革，后在耶路撒冷和犹太全地，以及外邦，劝勉他们应当悔改归向神，行事与悔改的心相称。²¹因此，犹太人在殿里拿住我，想要杀我。²²然而我蒙神的帮助，直到今日还站得住，对着尊贵、卑贱的老幼作见证；所讲的，并不外乎众先知和摩西所说，将来必成的事，

lenc daengh menv Moh Xih wah jah, hangc MIH ledp MEEC wah, mus lenc menv siih naih jingh yuv weex wenp, ²³laengx JANGS Jih Duc bens yuv douh haik, eengv weex mungx jih edl dah deil xonv soh jah, yuv deic banc lix guangl xonc dos begs singk daengh nyenc mangv nugs."

Baox Loc Qeenk Yal Jih Pap Senk Xus

²⁴Baox Loc il naih bogs wah, Feih Sih Duh songk soh laox wah: "Baox Loc! Nyac weex mos yangx! Nyac wox leec gungc, daov aol nyac weex mos yangx." ²⁵Baox Loc wah: "Feih Sih Duh nyenc mags, yaoc MEEC JANGS weex mos, menv yaoc wah jah ledp JANGS sungp XINGV tingp tut. ²⁶Wangc buh wox menv siih naih, il naih yaoc nyimp wangc songk bov laox wah sungp saengc, yaoc nyaengc senk menv siih naih MEEC LIS il hangc nyaoh dav nas wangc yemv, yenv yuih ledp MEEC JANGS nyaoh liaemt weex. ²⁷Wangc Yal Jih Pap ax! Nyac senk nyenc wox unv lenc xih MEEC? Yaoc wox nyac JANGS senk." ²⁸Yal Jih Pap nyimp Baox Loc wah: "Nyac eengv qeenk yaoc nyil jeengx, laengx yuv aol yaoc weex lagx Jih Duc!" (MEEC XIH weex "Nyac il naih qeenk yaoc, laengx xangk aol yaoc weex lagx Jih Duc il?") ²⁹Baox Loc wah: "MEEC heenk JANGS qeenk yuns, JANGS qeenk gungc, yaoc nyimp Wangc Menl qouc menv jah, MEEC JANGS laot nyac il mungx nyenc, laengx JANGS maenl naih weex laot menv nyenc lis qingc yaoc jah, ledp yuv xongs yaoc laot yangh, xah laot bix xongs yaoc lis menv sot kuedp naih."

³⁰Xah il naih wangc、xenc fux daengh Begs Nic Jih, nyimp menv nyenc gaenx suiv jah, weex

²³就是基督必须受害,并且先从死里复活,再把光明的道传给百姓和外邦人。"

保罗劝亚基帕信主

²⁴保罗这样分诉, 非斯都大声说: "保罗! 你癫狂了吧! 你的学问太大, 反叫你癫狂了。" ²⁵保罗说: "非斯都大人, 我不是癫狂, 我说的乃是真实明白话。 ²⁶王也晓得这些事, 所以我向王放胆直言, 我深信这些事没有一件向王隐藏的, 因都不是在背地里做的。 ²⁷亚基帕王啊! 你信先知吗? 我知道你是信的。" ²⁸亚基帕对保罗说: "你想少微一劝, 便叫我作基督徒啊?" (或作"你这样劝我, 几乎叫我作基督徒了。") ²⁹保罗说: "无论是少劝, 是多劝, 我向神所求的, 不但你一个人, 就是今天一切听我的, 都要像我一样, 只是不要像我有这些锁链。"

³⁰于是王和巡抚并百尼基与同坐的人都起来,

laot jenc map, ³¹denl touk mangv aox, DAENGL baov wah: “Mungx nyenc naih MEEC lis WEENP soix duc mangc douh deil、dough sugx.” ³²Yal Jih Pap yuh nyimp Feih Sih Duh wah: “Mungx nyenc naih nuv baov MEEC aov touk Kaih Sah, laengx songk lis yangx.”

Baox Loc Suiv Lol Bail Loc Max

27 Feih Sih Duh il naih jingh banc yangx, sint jiul suiv lol touk Yil Dal Liih bail, laengx deic Baox Loc daengh menv nyenc douh daems jah jaoh dos aox yenc wangc jiv il mungx begs yongx nyenc top, guanl Yuc Liuc. ²Lis il jigs lol Yal Dal Miix Tieenc, yuv sogc il lungc dih wangp Yal Xip Yal geel heit jah bail, jiul laengx qak lol jav eip bail, nyaoh Max Qik Dunl lis nyenc dih wangp Teep Sax Loc Nyic Jah, guanl Yal Liix Dac Gux nyimp jiul gaenx bail. ³Maenl jih nyih, touk Xih Dunl yangx, Yuc Liuc kuangt daiv Baox Loc, saip maoh touk aox biingc banx jah bail, lis JAH MAOH bonc buih. ⁴Dah aox jav yuh eip lol, yenv yuih lemc MEEC suic, laengx baengh baengv Sail Pup Lul Sih liaemt lemc jah qamt bail. ⁵Dah baengv heit Jih Liih Jah daengh Pangc Feih Liil Yal, laengx duh touk Lix Jah xingc Mix Lah. ⁶Nyaoh aox jav, begs yongx nyenc top deml il jigs lol Yal Liic Sanh Dal, yuv touk Yil Dal Liih bail, laengx sint jiul qak lol. ⁷Jaemx oil maenl, lol qamt aenl, nanc lis map touk dav nas Goc Nyic Tup. Yenv yuih douh lemc daengs, laengx sogc geel baengv Keep Liix Teep liaemt lemc jah, dah mangv lanl Sah Moh Nic qamt bail. ⁸Jiul sogc geel baengv qamt, nanc lis map touk il jagc dih wangp, guanl Jah Aol; lic aox jav MEEC gail lis

³¹退到里面，彼此谈论说：“这人并没有犯什么该死、该绑的罪。”³²亚基帕又对非斯都说：“这人若没有上告于凯撒，就可以释放了。”

保罗坐船往罗马

27 非斯都既然定规了，叫我们坐船往意大利去，便将保罗和别的囚犯交给御营里的一个百夫长，名叫犹流。²有一只亚大米田的船要沿着亚细亚一带地方的海边走，我们就上了那船开行，有马其顿的帖撒罗尼迦人亚里达古和我们同去。³第二天，到了西顿，犹流宽待保罗，准他往朋友那里去，受他们的照应。⁴从那里又开船，因为风不顺，就贴着塞浦路斯背风岸行去。⁵过了基利家、旁非利亚前面的海，就到了吕家的每拉。⁶在那里，百夫长遇见一只亚历山太的船要往意大利去，便叫我们上了那船。⁷一连多日，船行得慢，仅仅来到革尼士的对面。因为被风拦阻，就贴着克里特背风岸，从撒摩尼对面行过。⁸我们沿岸行走，仅仅来到一个地方，名叫佳

xingc Lah Xih Yal.

⁹Qamt gungc maenl yangx, miodx dah nyanl maenl jih EBL JIL, qamt lol yuh ugs yaot, Baox Loc suh qeenk nyenc gungc wah: ¹⁰“Biingc banx, yaoc nuv daov naih xeengp lol, MEEC guangh laot kuak daengh lol douh xidx pak, douh egs nanh laox, lieenc mingh daol buh nanc baos.” ¹¹Begs yongx nyenc top senk nyenc deic lol daengh xus lol, MEEC senk menv sungp Baox Loc wah jah. ¹²Yuh yenv yuih nyaoh bags heit naih dah dongl MEEC wangk biinh, nyenc wul lol benh gungc nyenc gaenx wah, yuv eip lol lic jagc dih wangp naih, MEEC XIH touk Feih Nic Jih bail dah dongl. Feih Nic Jih JANGS il jagc bags heit nyaoh Keep Liix Teep, il mangv saoc mangv dongl bagl, il mangv saoc mangv dongl namc.

Deml Lemc Langh Laox

¹³Hap naih dangv dangv qit lemc namc, JAH MAOH xangk baov douh sais, laengx xuc jinl naengl, eeul baengv Keep Liix Teep xeengp bail. ¹⁴MEEC LIS nup jaengl, lemc laox dah wul daoX nyaenx luih map; lemc jav guanl Lemc Mangv Dongl Bagl. ¹⁵Lol douh lemc deic, jis MEEC xux lemc, jiul laengx nabx lemc guedx bail. ¹⁶Eeul il jagc daoX niv baengh baengv liaemt lemc jah xeengp bail, daoX jav guanl Gaoh Dal, nyaoh aox jav songk legc xih gaic lis lol niv. ¹⁷XUIP deic lol niv gaic qak map, laengx aol sinv sugx dingv lol, yuh yaot eeul nyaoh wul bas xeeP Saip Eec Diix, laengx deic jinl naengl songk luih map, nabx lol uip bail. ¹⁸Jiul douh lemc langh biigs qingk yaot, maenl jih nyih, nyenc gungc laengx deic kuak

澳 ;离那里不远,有拉西亚城。

⁹走的日子多了,已经过了禁食的节期,行船又危险, 保罗就劝众人说: ¹⁰“众位,我看这次行船,不但货物和船要受伤损,大遭破坏,连我们的性命也难保。”¹¹但百夫长信从掌船的和船主,不信从保罗所说的。¹²且因在这海口过冬不便,船上的人就多半说,不如开船离开这地方,或者能到非尼基过冬。非尼基是克里特的一个海口,一面朝东北,一面朝东南。

遇大风浪

¹³这时微微起了南风,他们以为得意,就起了锚,贴近克里特行去。¹⁴不多几时,狂风从岛上扑下来;那风名叫东北风。¹⁵船被风抓住,敌不住风,我们就任风刮去。¹⁶贴着一个小岛的风岸奔行,那岛名叫高太,在那里仅仅收住了小船。¹⁷既然把小船拉上来,就用缆索捆绑船底,又恐怕在赛耳底沙滩上搁了浅,就吊下锚,任船漂去。¹⁸我们被风浪逼得甚急,第二天众人就把货物抛在海里。

baenv laos aox heit. ¹⁹Touk maenl jih samp, JAH MAOH yuh ags deic jenl duh aox lol dabclieeux.

²⁰Dav menl daengh xedl gungc maenl MEEC xeenk ugs map, LIS lemc laox langh laox xuiplbiigs, jiul dos sais lis juv env kuenp yangx.

²¹Nyenc gungc OIL maenl MEEC jil duc mangc, Baox Loc laengx ugs map SENH nyaoh dav JAH MAOH, wah: “Biingc banx, xaop saemp doh yuv qingc sungp yaoc, bix lic Keep Liix Teep, mieenx lis douh il naih egs nanh baengl pak.

²²Xic naih yaoc naengl yuv qeenk xaop wangk semp, mingh xaop il mungx buh MEEC baenv, xah laot baenv jigs lol naih. ²³Yenv yuih mungx Wangc Menl yaoc baengh, yaoc bonc buih jah, paik nyenc menl maoh nyaemv nyungl SENH nyaoh geel xenp yaoc, wah: ²⁴“Baox Loc, bix yaot, nyac jingh SENH nyaoh dav nas Kaih Sah; eengv menv nyenc nyimp nyac gaenx suiv lol jah, Wangc Menl ledp saip dos nyac yangx.” ²⁵Il naih xaop wangk semp, yaoc senk Wangc Menl, maoh il nup nyimp yaoc wah, siih buh yuv il jav weex wenp. ²⁶Xah laot daol jingh yuv douh janh nyaoh il jagc daox jah.”

²⁷Touk maenl xebc siik nyaemv jah, lol nyaoh wul heit Yal Deec Liix Yal uip bail uip map, xongs touk banv janl, nyenc xeengp lol xangk lol dangv dangv jaenx bas yangx, ²⁸laengx xik yaeml linv, xik lis xebc nyih xangh; eengv qamt dah unv jeengx, yuh xik yaeml linv, xik lis jus xangh. ²⁹Xah yaot janh nyaoh wul bial, suh dah sedl lol songk luih siik jagc jinl naengl, dos sais guangl menl. ³⁰Nyenc xeengp lol xangk yuv laengh ugs lol bail, deic lol niv songk nyaoh aox heit, uv DINGV yuv dah gaos lol dogl jinl naengl.

¹⁹到第三天,他们又亲手把船上的器具抛弃了。²⁰太阳和星辰多日不显露,又有狂风大浪催逼,我们得救的指望就都绝了。

²¹众人多日没有吃什么,保罗就出来站在他们中间,说:“众位,你们本该听我的话,不离开克里特,免得遭这样的伤损破坏。²²现在我还劝你们放心,你们的性命,一个也不失丧,惟独失丧这船。²³因我所属、所侍奉的神,他的使者昨夜站在我旁边,说:²⁴‘保罗,不要害怕,你必定站在凯撒面前,并且与你同船的人,神都赐给你了。’²⁵所以众位可以放心,我信神他怎样对我说,事情也要怎样成就。²⁶只是我们必要撞在一个岛上。”

²⁷到了第十四天夜间,船在亚得里亚海漂来漂去,约到半夜,水手以为渐近旱地,²⁸就探深浅,探得有十二丈;稍往前行,又探深浅,探得有九丈。²⁹恐怕撞在石头上,就从船尾抛下四个锚,盼望天亮。³⁰水手想要逃出船去,把小船放在海里,假装要从船头抛锚的样子。³¹保罗对百夫

³¹Baox Loc nyimp begs yongx nyenc top daengh bingl yongx wah: “Menv nyenc naih nuv baov MEEC gas nyaoh wul lol, xaop jingh MEEC lis juv hap.” ³²Xah il naih bingl yongx laengx dadl duv lamh lol niv, nabx maoh uip bail.

³³Menl woc guangl xic jah, Baox Loc qeenk wagx jenl ledp jil oux, wah: “Xaop yaens yags MEEC jil lis xebc siik maenl yangx. ³⁴Il naih yaoc qeenk xaop jil oux, menv naih JANGS nyimp juv mingh xaop lis lail; yenv yuih xaop OIL nyenc lieenc il jiuc biaeml gaos buh MEEC douh pak.”

³⁵Baox Loc wah wenp sungp naih, laengx deic oux siic, nyaoh dav nas wagx jenl hogc Wangc Menl, lav pieek jil. ³⁶JAH MAOH ledp wangk semp yangx, buh gaenx jil yangx. ³⁷Jiul nyaoh wul lol jah, weex laot lis yac begs sedp xebc liogx mungx nyenc. ³⁸JAH MAOH jil jaengv yangx, laengx deic oux megx aox lol baenv laos aox heit, lail aol lol qat nyil jeengx.

Lol Yaeml Yangx

³⁹Touk guangl menl, JAH MAOH MEEC wox meel dih wangp jav, lis nuv il jagc omv heit, lis baengv qak lis, laengx DAENGL baov nuv deic lol jaenx laos bail weex lis MEEC. ⁴⁰Xah il jav dadl duv sinv, baenv jinl naengl nyaoh aox heit; dongc nyaoh xic jah buh longv lamh liih, gaic bongc lol qak, baengh lemc xuij touk baengv xeengp bail. ⁴¹Nouc siip wox deml doiv yac naemx DAENGL abs jah, deic lol laengx eeul bas; gaos lol eeul MEEC neip, sedl lol douh langh laox begx pak. ⁴²Bingl yongx xangk yuv deic nyenc douh daems sat bail, yaot lis nyenc bac naemx

长和兵丁说：“这些人若不等在船上，你们必不能得救。”³²于是兵丁砍断小船的绳子，由它漂去。

³³天渐亮的时候，保罗劝众人都吃饭，说：“你们悬望忍饿不吃什么，已经十四天了。³⁴所以我劝你们吃饭，这是关乎你们救命的事；因为你们各人连一根头发也不至于损坏。”

³⁵保罗说了这话，就拿着饼，在众人面前祝谢了神，掰开吃。³⁶于是他们都放下心，也就吃了。³⁷我们在船上的，共有二百七十六个人。³⁸他们吃饱了，就把船上的麦子抛在海里，为要叫船轻一点。

船沉没

³⁹到了天亮，他们不认识那地方，但见一个海湾，有岸可登，就商议能把船拢进去不能。⁴⁰于是砍断缆索，弃锚在海里；同时也松开舵绳，拉起帆，顺着风向岸行去。⁴¹但遇着两水夹流的地方，就把船搁了浅；船头胶住不动，船尾被浪的猛力冲坏。⁴²兵丁的意思要把囚犯杀了，恐怕有泅水脱逃的。⁴³但百夫长要救保

laengh todt. ⁴³Begs yongx nyenc top yuv juv Baox Loc, MEEC saip JAH MAOH weex wenp jiv, laengx paik menv nyenc wox bac naemx jah, biul luih naemx bail qak baengv dah unv; ⁴⁴naengl menv nyenc GAL jah, yongh gabx MEEC XIH menv jenl duh wul lol jah DAENGL baengh qak baengv. Il naih, wagx jenl ledp lis juv, qak touk wul baengv yangx.

Baox Loc Nyaoh Wul Daox Max Eev Tap

28 Jiul XUIP lis juv yangx, xih wox daoX jav guanl Mah Eec Tah. ²Nyenc bens senl daiv jiul, lis singc lail gungc; yenv yuih hap jav dogl bienl, menl eengv liagp, laengx qit buil sibs daiv jiul wagx jenl. ³Xic jav, Baox Loc jebl lis il unl jedl, songk nyaoh wul buil, lis il duc suic sup, yenv yuih qingc dunl ugs map idx miac maoh. ⁴Nyenc bens senl lis nuv duc suic sup jah xaengp nyaoh wul miac maoh, laengx DAENGL baov wah: “Mungx nyenc naih jingh JANGS mungx nyenc sat nyenc, maoh lis dah aox heit juv qak map, liix menl buh MEEC saip maoh lis soh nyaoh.” ⁵Baox Loc laengx deic duc suic sup jah dabx nyaoh aox buil, buh MEEC douh idx duv baic. ⁶Nyenc bens senl xangk maoh jingh yuv bul map, MEEC XIH deeh yuv kaemk dih deil; nuv xangc jaengl, nuv maoh MEEC ids, laengx sais xonv wah: “Maoh JANGS mungx xenc sinp!” ⁷Egs dih wangp jav MEEC gail, lis daeml yav JANGS menv nyenc top daoX Bul Beeh Liuc. Maoh sibs jiul, lail lail sigx daiv samp maenl. ⁸Xic jav, bux Bul Beeh Liuc ids udt daengh beengv eex nunc xangc. Baox Loc laos bail, nyimp maoh yogc yuih Wangc Menl, nyaenx miac nyaoh wul xenp maoh, juv

罗, 不准他们任意而行, 就吩咐会泅水的, 跳下水去先上岸;⁴⁴其余的人, 可以用板子或船上的零碎东西上岸。这样, 众人都得了救, 上了岸。

保罗在马耳他岛上

28 我们既已得救, 才知道那岛名叫马耳他。²土人看待我们, 有非常的情分; 因为当时下雨, 天气又冷, 就生火接待我们众人。³那时, 保罗拾起一捆柴, 放在火上, 有一条毒蛇, 因为热了出来, 咬住他的手。⁴土人看见那毒蛇悬在他手上, 就彼此说: “这人必是个凶手, 虽然从海里救上来, 天理还不容他活着。”⁵保罗竟把那毒蛇甩在火里, 并没有受伤。⁶土人想他必要肿起来, 或是忽然仆倒死了; 看了多时, 见他无害, 就转念说: “他是个神。”⁷离那地方不远, 有田产是岛长部百流的。他接纳我们, 尽情款待三日。⁸当时, 部百流的父亲患热病和痢疾躺着。保罗进去为他祷告, 按手在他身上, 治好了他。⁹从此,

lail maoh yangx. ⁹Dah hap jav, wul daoX naengl GAL menV nyenc ids jah buh weex laot map, ledp lis juv yangx. ¹⁰JAH MAOH eengv dah gungc doiv juiv yuih jiul; touk xic eip lol jah, buh deic menV jiul yuv aol jah sunx touk wul lol.

Baox Loc Touk Loc Max

¹¹Dah bail samp nyanl, jiul qak lol Yal Liic Sanh Da qamt dah unv bail. Lol naih aol “Yac lagx ngeengk Zoul Sih” weex meel, JANGS nyaoh wul daoX jav dah dongl. ¹²Touk Xic Lah Gux, jiul bagx lol samp maenl; ¹³yuh dah aox jav guadl qamt, map touk Lil Jih Wungh. Dah bail il maenl, qit lemc namc, maenl jih nyih laengx map touk Bul Diux Liih. ¹⁴Nyaoh aox jav deml douc jaix nongx, deic jiul nyimp JAH MAOH gaenx nyaoh sedp maenl. Il naih, jiul map touk Loc Max. ¹⁵Douc jaix nongx aox jav qingx wah jiul yuv touk, laengx ugs map touk doiv sav ail laox Yal Biix Wuh daengh dih wangp Samp Gonx sibs jiul. Baox Loc lis nuV JAH MAOH laengx nyenh singc Wangc Menl, wangk semp lis bov. ¹⁶Laos xingc Loc Max yangx (us leec aov nyaoh aox naih xap: “Begn yongx nyenc top deic menV nyenc douh daems jah jaoh dos aox yenc wangc jiv il mungx nyenc douc”), Baox Loc lis saip nyimp il mungx xaip nuV xut maoh jah ags nyaoh il doiv.

Baox Loc Nyaoh Loc Max Xonc Banc Lix

¹⁷Dah bail samp maenl yangx, Baox Loc dul nyenc douc Yuc Tajp map. JAH MAOH map yangx, laengx nyimp JAH MAOH wah: “Douc jaix nongx, yaoc MEEC weex siih duc mangc dagl soix begs singk guagl daol daengh jiuc konx ongs bux

岛上其余的病人也来，得了医治。¹⁰他们又多方地尊敬我们；到了开船的时候，也把我们所需用的送到船上。

保罗到达罗马

¹¹过了三个月，我们上了亚历山太的船往前行。这船以“宙斯双子”为记，是在那海岛过了冬的。¹²到了叙拉古，我们停泊三日；¹³又从那里绕行，来到利基翁。过了一天，起了南风，第二天就来到部丢利。¹⁴在那里遇见弟兄们，请我们与他们会同住了七天。这样，我们来到罗马。¹⁵那里的弟兄们一听见我们的信息，就出来，到亚比乌市和三馆地方迎接我们。保罗见了他们，就感谢神，放心壮胆。¹⁶进了罗马城（有古卷在此有“百夫长把众囚犯交给御营的统领，惟有”），保罗蒙准和一个看守他的兵另住在一处。

保罗在罗马传道

¹⁷过了三天，保罗请犹太人的首领来。他们来了，就对他们说：“弟兄们，我虽没有做什么事，干犯本国的百姓和我们祖宗的规

daol, yah naih douh sugx yangx, dah Yeeh Lul Sax Lenc aiv touk aox miac nyenc Loc Max. ¹⁸JAH MAOH xac hamk yaoc yangx, laengx haengt songk yaoc; yenv yuih nyaoh wul xenp yaoc, yah MEEC LIS soix mangc douh deil. ¹⁹Xah laot nyenc Yuc Taij MEEC mas sais, yaoc gobs LIS aov touk oc Kaih Sah, bens MEEC LIS siih duc mangc yuv aov begs singk guagl bens. ²⁰Il naih, yaoc dul xaop map jinv nas wah sungp. Yaoc dens qit GAIV nyenc Yix Seec Lieec menv dos sais jah, douh jiuc sot naih sugx." ²¹JAH MAOH wah: "Jiul bens MEEC sibs lis senk wah nyac dah Yuc Taij map, buh MEEC LIS jaix nongx touk aox naih map, lebc dos jiul wah, nyac LIS duc mangc MEEC lail. ²²Jiul haengt qingk nyac nuv il nup; yenv yuih jaol beev naih, jiul wox MEEC heenk doiv nup ledp douh eep daenl sungp pak." ²³JAH MAOH daengh Baox Loc jingh maenl, laengx LIS OIL nyenc touk doiv maoh nyaoh jah map. Baox Loc dah hedp touk nyaemv, nyimp JAH MAOH wah siih naih, weex bagl biingv dos banc lix guagl Wangc Menl, baengh banc konx Moh Xih daengh leec nyenc wox unv lenc, deic siih Yeeh Suh qeenk JAH MAOH. ²⁴Menv sungp maoh wah jah, LIS menv senk, LIS menv MEEC senk. ²⁵Aox JAH MAOH ags MEEC DAENGL douh, laengx sank yangx. Naengl sank xic jah, Baox Loc wah lis il bags sungp, wah: "Guaenl Menl baengh nyenc wox unv lenc Yix Saip Yal nyimp ongs bux xaop wah menv sungp jav JANGS MEEC longp. ²⁶Maoh wah:

'Nyac bail lebc menv begs singk naih wah:
Xaop qingk JANGS yuv lis qingk, yah MEEC mieeh wox;

条, 却被锁绑, 从耶路撒冷解在罗马人的手里。¹⁸他们审问了我, 就愿意释放我; 因为在我身上, 并没有该死的罪。¹⁹无奈犹太人不屈, 我不得已, 只好上告于凯撒, 并非有什么事要控告我本国的百姓。²⁰因此, 我请你们来见面说话。我原为以色列人所指望的, 被这链子捆锁。"²¹他们说: "我们并没有接着从犹太来论你的信, 也没有弟兄到这里来, 报给我们说你有什么不好处。²²但我们愿意听你的意见如何; 因为这教门, 我们晓得是到处被毁谤的。"²³他们和保罗约定了日子, 就有许多人到他的寓处来。保罗从早到晚, 对他们讲论这事, 证明神国的道, 引摩西的律法和先知的书, 以耶稣的事劝勉他们。²⁴他所说的话, 有信的, 有不信的。²⁵他们彼此不合, 就散了, 未散以先, 保罗说了一句话, 说: "圣灵借先知以赛亚向你们祖宗所说的话是不错的。²⁶他说:

'你去告诉这百姓说:
你们听是要听见,
却不明白;

nuv JANGS lis nuv,
yah MEEC wox;
²⁷yenv yuih
begs singk naih aemp longc,
kap qaenp,
dal biiv;
yaot jemc dal lis nuv,
kap lis qingk,
aox longc mieeh wox,
guaenh xonv map,
yaoc laengx xaok JAH MAOH.'

²⁸Il naih xaop yuv wox, singc juv Wangc Menl,
xic naih xonc dos nyenc mangv nugs, JAH MAOH
buh jingh yuv qingk." (us leec aov nyaoh naih xap:

²⁹"Baox Loc wah sungp naih yangx, nyenc Yuc Tajp DAENGL bogs
haemx haemx laengx bail yangx.")

³⁰Baox Loc nyaoh aox yanc yamI map jah,
lis yac nyinc digs. Daengc menv nyenc map nuv
maoh jah, maoh ledp sibs daiv, ³¹songk bov laox
xonc banc lix guagl Wangc Menl, deic siih Xus
Yeesh Suh Jih Duc map eeus nyenc, eengv MEEC
us nyenc map sagp.

看是要看见，
却不晓得；

²⁷因为
这百姓油蒙了心，
耳朵发沉，
眼睛闭着；
恐怕眼睛看见，
耳朵听见，
心里明白，
回转过来，
我就医治他们。'

²⁸所以你们当知道，神这救恩，如今传给外邦人，他们也必听受。”(有古卷在此有“²⁹保罗说了这话，犹太人议论纷纷地就走了。”)

³⁰保罗在自己所租的房子里住了足足两年。凡来见他的人，他全都接待，
³¹放胆传讲神国的道，将主耶稣基督的事教导人，并没有人禁止。